

АКТУАЛНО

Милка Василева, Председател на УС на БАПЗГ:

**ПОКЛОН ПРЕД ПРОФЕСИОНАЛИЗМА, МИЛОСЪРДИЕТО И
ХУМАНИЗМА НА ВСИЧКИ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ!**

ОБРЪЩЕНИЕ

ОБРЪЩЕНИЕ КЪМ ЧЛЕНОВЕТЕ НА БАПЗГ

ПРАЗНИК

**ОТБЕЛЯЗАХМЕ МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА АКУШЕРКАТА - 5-ТИ МАЙ
И МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА СЕСТРИНСТВОТО - 12-ТИ МАЙ**

©МУ-ВАРНА/Петко Момчилов

Здравни грижи®

СЪДЪРЖАНИЕ:

АКТУАЛНО

Милка Василева,

Председател на УС на БАПЗГ:

ПОКЛОН ПРЕД ПРОФЕСИОНАЛИЗМА, МИЛОСЪРДИЕТО И ХУМАНИЗМА НА ВСИЧКИ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ!

5 - 6

ОБРЪЩЕНИЕ

ОБРЪЩЕНИЕ КЪМ ЧЛЕНОВЕТЕ НА БАПЗГ

7 - 8

ПРАЗНИК

ОТБЕЛЯЗАХМЕ МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА АКУШЕРКАТА - 5-ТИ МАЙ И МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА СЕСТРИНСТВОТО - 12-ТИ МАЙ; ПОЗДРАВИТЕЛНИ АДРЕСИ ОТ БАПЗГ, МЗ, БЛС, РЕКТОРИ НА УНИВЕРСИТЕТИ, ЕВРОПЕЙСКАТА ФЕДЕРАЦИЯ НА АСОЦИАЦИИТЕ НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ (EFN), МЕЖДУНАРОДНИЯ СЪВЕТ НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ (ICN) И ДР.;

В ПАТРИАРШЕСКАТА КАТЕДРАЛА „СВЕТИ АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ“ ЗА ПЪРВИ ПЪТ У НАС БЕШЕ ОТСЛУЖЕН МОЛЕБЕН ЗА ПРАВОСЛАВНИЯ ЗДРАВЕН СЛУЖИТЕЛ

ПРАЗНИЧНО НАСТРОЕНИЕ И НАГРАДЕНИ МЕДИЦИ В ЯМБОЛ, ВАРНА, ВЕЛИКО ТЪРНОВО И СЛИВЕН

9 - 31

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Участниците в Националната конференция с международно участие в Пампорово, посветена на общественото здравеопазване, алармираха:

НЕДОСТИГЪТ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ, АКУШЕРКИ И ДРУГИ СПЕЦИАЛИСТИ Е ЕДИН ОТ НАЙ-СЕРИОЗНИТЕ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, НУЖНИ СА СПЕШНИ МЕРКИ

32 - 44

СЪДЪРЖАНИЕ:

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

БЕЗПЛАТНИ ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЯ, ПОСВЕТЕНИ НА ХОЛИСТИЧНАТА ГРИЖА ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА АКУШЕРКИТЕ И ЛАБОРАТОРНАТА ДИАГНОСТИКА НА КОАГУЛАЦИОННИТЕ НАРУШЕНИЯ

ПРИСЪСТВЕНИ ОБУЧЕНИЯ В СОФИЯ, ЯМБОЛ, ВАРНА И СЛИВЕН, ПОСВЕТЕНИ НА РЕХАБИЛИТАЦИЯТА, ДЕТСКОТО ЗДРАВЕ, КИСЛОРОДОТЕРАПИЯТА, ДОНОРСТВОТО И ТРАНСПЛАТНАЦИИТЕ

45 - 64

МЕДИИТЕ ЗА НАС

ИНТЕРВЮТА И ИНФОРМАЦИИ В CLINICA.BG, БТА И БНР

65 - 78

МЛАДА СМЯНА

СТУДЕНТИ ФИЛИАЛ ШУМЕН НА МУ - ВАРНА ПРОМОТИРАХА ПРОФЕСИИТЕНА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА И АКУШЕРКАТА ПРЕД УЧЕНИЦИ ОТ НОВИ ПАЗАР

СТУДЕНТИ ОТ 10 УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ПРЕМЕРИХА СИЛИ ПО ВРЕМЕ НА НАЦИОНАЛНОТО СТУДЕНТСКО СЪСТЕЗАНИЕ „УЧИМ, ЗА ДА ПОМАГАМЕ“

АБСОЛВЕНТИТЕ ОТ ФОЗ НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ ЗАВЪРШИХА СЪС СРЕДЕН УСПЕХ МНОГО ДОБЪР 5,39

В ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СТАРА ЗАГОРА СЕ ПРОВЕДЕ СТУДЕНТСКА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

79 - 89

ДОБРИ ПРАКТИКИ

УМБАЛ “СВЕТИ ГЕОРГИ” – ПЛОВДИВ ПРИДОБИ НАЙ-ВИСОКИЯ СЕРТИФИКАТ ЗА ДИАГНОЗА И ЛЕЧЕНИЕ НА ИСХЕМИЧЕН ИНСУЛТ

90

СЪДЪРЖАНИЕ:

ХЕПИЕНД В УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ СПАСИХА РАЗКЪСАНО ОКО НА 54-ГОДИШЕН МЪЖ УМБАЛ “СВЕТИ ГЕОРГИ” СПАСИХА ДВЕ БРЕМЕННИ С РЯДКА АКУШЕРСКА ПАТОЛОГИЯ	91 - 92
ДОБРИ ДЕЛА ДАРЕНИЕ ЗА МБАЛ - ПАЗАРДЖИК	93
НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ НОВА НАРЕДБА НА МЗ РЕГЛАМЕНТИРА ГРИЖАТА ЗА ДЕЦАТА С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ В ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ И УЧИЛИЩАТА 36 МЕСТА ПОВЕЧЕ СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА“ ПРЕЗ НОВАТА АКАДЕМИЧНА ГОДИНА И ДРУГИ НОВИНИ	94 - 107
НОВИНИ ОТ ЕС ВСЯКА ГОДИНА 4,4 МЛН. ЕВРОПЕЙЦИ СЕ ЗАРАЗЯВАТ С ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФЕКЦИЯ СЛЕД ПРЕСТОЙ В БОЛНИЦА СЛУЧАИТЕ НА МОРБИЛИ В ЕВРОПА ПРОДЪЛЖАВАТ ДА НАРАСТВАТ И ДРУГИ НОВИНИ	108 - 109
НОВИНИ ОТ СВЕТА ПРЕЗ 2023 Г. АТАКИТЕ СРЕЩУ МЕДИЦИ И ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ ВЪВ ВОЕННИ ЗОНИ СА СЕ УВЕЛИЧИЛИ РЯЗКО СЗО в свой доклад: ТАКТИКИТЕ НА ТЮТЮНЕВАТА И НИКОТИНОВАТА ИНДУСТРИЯ ПРИСТРАСТЯВАТ МЛАДЕЖИТЕ ЗА ЦЯЛ ЖИВОТ И ДРУГИ НОВИНИ	110 - 112
ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ КЪДЕ МОЖЕТЕ ДА ПОЛУЧИТЕ ПОДРОБНА ИНФОРМАЦИЯ?	113

АКТУАЛНО

**Милка Василева,
Председател на УС на БАПЗГ:
ПОКЛОН ПРЕД ПРОФЕСИОНАЛИЗМА, МИЛОСЪРДИЕТО И ХУМАНИЗМА
НА ВСИЧКИ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ!**

Здравейте скъпи приятели,

Изпращаме месец май с прекрасни събития, които ни дават надежда да гледаме уверено напред и да организираме още по-значими събития, които да ни представят пред обществото в истинската същност на отговорността и професионализма. По повод 12-ти май – Международния ден на сестринството, за първи път Българската православна църква отслужи молебен за здраве на здравните служители. На свое заседание Светия синод прие това решение по предложение на началника на ВМА генерал-майор проф. д-р Венцислав Мутафчийски, д.м.н., като се предвижда молебенът да бъде включен в Църковния календар и да се извършва във всички епархии ежегодно на 12-ти май. Всички имаме нужда от вяра, милосърдие и грижа както за хората, така и за медицинските специалисти.

През май се проведоха студентски състезания и конференции в медицинските университети, по време на които бъдещите ни колеги демонстрираха знания, умения и ентузиазъм за професионално развитие. За пореден път се убедихме във високото ниво на обучение на медицинските сестри и акушерките, които ясно осъзнават, че обществото има големи очаквания към тях и те ще се постараят да бъдат новите лидери в областта на здравните грижи.

Високо беше оценено и представянето на БАПЗГ в Националната конференция с международно участие в Пампорово, където за пореден път представихме проблемите пред нашето съсловие и предложихме решения.

АКТУАЛНО

Изключителна активност се наблюдава и при провеждането на курсовете за продължаващо обучение. Все по-голям интерес към обученията има и от студенти, което много ни радва. Стараем се да привличаме водещи медицински специалисти за лектори и отзивите са изключително позитивни.

Всички регионални колегии на БАПЗГ проведоха различни събития в чест на Седмицата на медицинската сестра и акушерката (5-ти – 12-ти май), обявена от Световната здравна организация и международните професионални организации за Седмица, в която светът отдава почит и благодарност за неуморния труд и себеотдаването на медицинските сестри и акушерките, на които се разчита 24 часа 7 дни в седмицата при здраве, болести, бедствия, аварии и пандемии.

В чест на 5-ти май и 12-ти май - Поклон пред професионализма, милосърдието и хуманизма на всички медицински специалисти!

©МУ-ВАРНА/Петко Момчилов

ОБРЪЩЕНИЕ

ОБРЪЩЕНИЕ КЪМ ЧЛЕНОВЕТЕ НА БАПЗГ

Ние, специалистите по здравни грижи (медицински сестри, акушерки, рехабилитатори, медицински и рентгенови лаборанти, фелдшери/лекарски асистенти) присъстваме във всички етапи от живота на човека – от раждането, през детските години и юношеството до зрелостта и старините. В професионалния си път сме изправени пред различни предизвикателства – инфекциозни заболявания, епидемии, войни, а сега работим в условията на безпрецедентна кадрова криза. Ние правим всичко възможно, дори с цената на здравето ни, да предоставим на хората качествени здравни грижи.

За съжаление проблемите в българското здравеопазване се задълбочават и въпреки нашите прекомерни усилия, вече се закриват отделения и дейности поради липса на специалисти по здравни грижи. Нито една от често сменящите се законодателна и изпълнителна власти в държавата, няма ясно и цялостно политическо решение на проблемите в системата. Пишат се национални здравни стратегии, които не се изпълняват, защото следващата власт започва всичко от начало.

Няма политическо съгласие по основния приоритет на хората – здравеопазването. В стремежа си към овладяване на властови позиции, особено в предизборна ситуация като днешната, политиките изваждат „картата“ на здравето и смело обещава. Впоследствие ставаме свидетели на тежка политическа немоощ за разбиране, систематизиране и прилагане на конкретни стъпки в посока на подобряване на най-наболелите проблеми. Години наред управляващите „гасят пожари“ и след това „кърпят“ една разпадаща се обществена система. Предвид краткия хоризонт на управление, нито една политическа партия не предизвиква обществен дебат за промяна на финансирането и реструктурирането на лечебните заведения. В резултат на това лечебните заведения се множат, но в тях няма кой да работи, качеството на грижите е опасно ниско, здравните показатели на населението се влошават, на първо място сме по доплащане за медицински услуги в Европейския съюз. Кризата се задълбочава, но решения не се предлагат.

За 20 години от приемането на Закона за съсловие то ни, БАПЗГ е формулирала краткосрочни и дългосрочни решения за устойчивост на здравните грижи. Опитвахме се да насочим внимание към нашите професии с разговори, преговори, ултиматуми, протести, подписки, но с колеблив резултат. За двадесет години от съществуването си работихме с 28 министри на здравеопазването, с някои ползотворно, с други не.

За тези 20 години създадохме собствена асоциация и изградихме мрежа от структури, така че всеки колега да може да участва активно и да се чувства значим, създадохме консултативни съвети по всяка професия. Благодарение на нашите общи усилия във времето се осъзнахме като съсловие, което е незаменимо за системата на здравеопазването, постигнахме ясен регламент на нашите професионални дейности, настоявахме и съдействахме за престижно базово образование, изградихме устойчива система на продължаващо обучение и сертификация, предложихме Медицински стандарт за здравни грижи за всички професии. Бавно, с много усилия променихме част от законодателството и днес имаме възможност за разкриване на индивидуални и групови практики по здравни грижи. Медицинските сестри, акушерките, рехабилитаторите и лекарските асистенти могат да извършват регламентирани от закона самостоятелни дейности и да преследват мечтите си. И днес броят на самостоятелните амбулаторни практики по здравни грижи се увеличава. Все повече колеги се впускат в проучвания, публикуват научни трудове и израстват в академичен план, участват активно в национални и международни конференции и симпозиуми, представят иновативни модели за здравни грижи.

ОБРЪЩЕНИЕ

За съжаление нашите обединени съсловни активности уплашиха други професионални групи в системата, които negliжирайки нашите знания и умения и без да разбират в дълбочина ролята и мястото ни в системата на здравеопазването, имат претенцията да ни управляват, Увлечени в решаването на ежедневните професионални предизвикателства, все по-голямото натоварване в работната среда и поради задълбочаващата се кадрова криза ние прегоряхме и се предадохме. Не осъзнахме изцяло силата си. С нашето примиренчество допуснахме някои от нас да бъдат „засмукани“ от торнадото на търговията със здраве.

За политиците, проблемът за критичната липса на здравни грижи и хора, които да ги извършват, така и не дойде на дневен ред. През годините работещите в здравеопазването остаряхме, драстично намаляхме и голяма част от нас напълно се обезверихме. Много колеги напуснаха системата, други - родината и стигнахме до там да се спасяваме поединично. Непримиимите измежду нас не виждат изход. В своята безпомощност започнахме да се обвиняваме взаимно и да търсим „спасителя“ в нашите редици. За съжаление „спасителите“, умело провокирани и подкрепяни от някои политици единствено и само с популистски цели ни водят към разединение.

През последните месеци сме свидетели на подчертано внимание от страна на политиците към нашата организация и независимо от политическия им спектър между тях цари трогателно единодушие. Вече е приет, без обществено обсъждане и предимно на извънредни заседания закон за разделяне на съсловната ни организация – лекарските асистенти са отделени от БАПЗГ. Явно обединени пречим на популизма, който се вихри в предизборната ситуация. Това е все едно да имате БЛС на гинеколозите, БЛС на ендокринолозите, БЛС на хирурзите и т. н. Или пък един такъв закон ще реши проблемите на съсловието ни? Не, само, че никой не вникна в дълбочината и важността на нашите професии, а до такава степен високомерно ги negliжираха, че тепърва ще решаваме многото проблеми, които приетия набързо и без особено внимание закон наложи.

За съжаление, нито една съсловна организация не е в състояние да осъществи сама реформи, може само да сигнализира за проблеми и да предлага решения. Някои от нашите предложения не бяха приемани години наред и няма гаранция, че колкото и нови съсловни организации да възникнат (а те ще бъдат значително по-малобройни от сегашната), резултатът ще бъде по-добър.

Днес ние трябва да се справим с липсата на финансиране, което ни ограничава да разгърнем пълния си потенциал. Една по-добра, по-качествена и по-достъпна услуга за обществено здравеопазване ще се нуждае от повече специалисти по здравни грижи във всички направления, които се чувстват ангажирани, овластени и оценени! Време е да заявим категорично своето желание за единство. „Съединението прави силата!“ Само заедно можем да убедим политиците и обществото, че без нас няма как да има човешки полезно здравеопазване.

УС на БАПЗГ за пореден път заявява, че разделянето на съсловието няма да реши важните проблеми на българското здравеопазване. А те са – безпрецедентна кадрова криза, липса на стандарти за качество, граничещо със застрашаване на националната сигурност и политическа немоощ за налагане на смислени реформи.

ЗАЕДНО УСПЯВАМЕ! РЕШЕНИЕТО Е В НАШИТЕ РЪЦЕ!

Милка Василева,
Председател на УС на БАПЗГ

ПРАЗНИК

5 МАЙ – МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА АКУШЕРКАТА

Скъпи акушерки, Честит празник!

Продължавайте да посрещате новия живот със знания, любов и вдъхновение! Бъдете здрави и благословени!

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК, СЪПИ АКУШЕРКИ!

Отново отбелязваме Международния ден на акушерката – 5-ти май, и засвидетелстваме благодарност към всички Вас, Добрите орисници на новия живот!

За първи път от много години през 2023 година в България се родиха повече бебета в сравнение с предходната година. Ако трябва да говорим в цифри акушерките и семействата в България посрещнаха през миналата година 57 197 бебета – с 601 повече в сравнение с 2022 година. Това все още не е решение на демографския срив у нас, но е една крехка надежда, която се надяваме да стане устойчива реалност. Вярваме и, че кадровият дефицит на акушерки ще започне да се топи, ако политиките и институциите най-накрая намерят точните решения на проблемите, които ще позволят да се осигурят на акушерките по-добри условия на труд, устойчиво нарастване на трудовите им доходи, повече възможности за продължаващо обучение и кариерно развитие. Същото се отнася и за медицинските сестри, чиито празник предстои да отбележим 12-ти май. Неслучайно Европейският форум на националните асоциации на медицинските сестри и акушерките (EFNNMA) обедини празниците на акушерките и медицинските сестри като обяви дните от 5-ти до 12-ти май за Седмица на сестринството и акушерството. Основният акцент тази година е отговорността на политиките, институциите и обществеността на местно, регионално, национално и европейско ниво, от които се очаква да вземат спешни мерки и решения за защита на акушерките и медицинските сестри, така че те да продължат да следват по най-добрия начин благородната си мисия в служба на бъдещия живот, здравето и хуманността. COVID пандемията още по-ясно посочи важната роля на акушерките и медицинските сестри при работата на медицинските екипи.

ПРАЗНИК

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи ще продължи да настоява за приемане и спазване на изискване за минимален брой акушерки и други специалисти по здравни грижи в различните лечебни звена, както и за финансиране от Националната здравноосигурителна каса на дейностите в индивидуалните и груповите практики по здравни и акушерски грижи в извънболничната помощ.

Относно професионалната подготовка на акушерките и медицинските сестри твърдим, че тя е на изключително високо ниво. Медицинските университети и филиалите към тях подготвят теоретично и практически младата смяна в продължение на 4 години. Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи като съсловна организация осигурява самостоятелно или в партньорство с учебни и лечебни структури курсове и други форми на продължаващо обучение, което е задължително за всички професионалисти по здравни грижи. Радващо за нас е, че все повече колеги се включват в тези обучения, като нараства делът на онлайн обученията. Това дава възможност и на най-заетите медицински специалисти да надграждат знанията си. Присъствените тематични обучения пък позволяват да развиват практическите си умения.

Надяваме се след изборите да можем не само да представим на поредния министър на здравеопазването нашите дългогодишни искания, но и най-после да видим политическа воля за реализирането на нови политики в областта на акушерските и здравните грижи.

Скъпи акушерки, още веднъж, Честит празник! Работейки със знание и любов, Вие допринасяте да се раждат повече здрави деца по естествен път, младите момичета да получават нужната здравна просвета, младите двойки да не отлагат прекалено дълго решението си за първа рожба, а децата да растат в здравословна и просветена среда.

С уважение:

Милка Василева,
Председател на УС на БАПЗГ

Антоанета Димитрова,
Зам.-председател на УС на БАПЗГ
(Квота „Акушерки“)

ПРАЗНИК

12 МАЙ – МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА СЕСТРИНСТВОТО

Скъпи медицински сестри и професионалисти по здравни грижи,
Честит празник! Бъдете здрави и успешни!
Смело ще продължим да вървим към подобряване
на здравните грижи в България.

От УС на БАПЗГ

Председателят на УС на БАПЗГ Милка Василева към професионалистите по здравни грижи:

**ВДИГНЕТЕ ГЛАВИ И ОТСТОЯВАЙТЕ СЕБЕ СИ, СВОИТЕ ПРОФЕСИИ,
НАШЕТО НАСТОЯЩЕ И БЪДЕЩЕ**

Председателят на УС на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи Милка Василева отпрати поздрав по случай Международния ден на сестринството – 12 май 2024 г.: „Скъпи колеги от цялата страна, за мен е чест и удоволствие да Ви поздравя за Международния ден на сестринството – 12-ти май. По традиция у нас на този ден всички професионалисти по здравни грижи празнуват и демонстрират своята увереност, че нашият глас води към промяна, към по-добро бъдеще за нашите професии с ясно съзнание, че здравето е основно човешко право и ние сме ключов фактор за неговото запазване. След дълги години на несигурност и пренебрежително отношение към нас, печелене на малки и по-големи победи, днес ние отново заявяваме, че здравеопазването се нуждае от промени.“

В поздравлението се казваше още: „Отдавайки почит към основателката на професионалното сестринство Флорънс Найтингейл, както и към великите българки, посветили живота си на тази благородна професия, ние отново осъзнаваме своята сила и заявяваме, че смело ще продължим да вървим към подобряване на здравните грижи в България. Ние доказахме своята устойчивост през времето на немислени реформи. Четвърт век организационен опит ни дава самочувствие на хора, които знаят какво искат и как да го постигнат.“

ПРАЗНИК

Надяваме се, че най-после нашият глас ще бъде чул. Днес никой не се съмнява, че общественото здравеопазване не може да съществува без професионалистите по здравни грижи. Световната здравна организация и Международната медицинска асамблея определиха ключовата им роля за постигане на „Здраве за всички“ при изграждане на политики за равен достъп до здравни грижи и за постигане на Устойчивите цели за здраве на ООН.“

Милка Василева отново припомни основните искания на БАПЗГ:

- *Краткосрочни, средносрочни и дългосрочни мерки за решаване на кадровия дефицит;*
- *Създаване на система за планиране, назначаване и задържане на медицинския персонал;*
- *Регламентиране на изискване за минимален брой специалисти по здравни грижи в различните лечебни звена, така че да се гарантират качествени здравни грижи за пациентите и оптимални възможности за медицинските специалисти да вършат по най-добрия начин работата си без опасност от професионално прегаряне;*
- *Да се създаде Рамка за устойчиво кариерно развитие;*
- *Да се гарантира нарастване на трудовите доходи на специалистите по здравни грижи спрямо придобитите знания, умения и компетентности при ясно очертани отговорности, правомощия и взаимодействие в мултидисциплинарни медицински екип.*

Поздравлението завършваше с думите: „Една китайска поговорка казва: „Не можем да променим вятъра, но можем да настроим платната.“ Това е, което времето ни предлага днес - да бъдем единни, целенасочени и отговорни в името на обществения интерес. Ще търсим разумен и ефективен диалог с парламентарно представените партии, отговорните институции и синдикатите.

Скъпи приятели, още веднъж Честит професионален празник! Вдигнете глави и отстоявайте себе си, своите професии, нашето настояще и бъдеще. Защото Здравните грижи днес са Нашето общо утре!“

12 май – Международен ден на сестринството

Ние сме сила за здраве!
Икономическата сигурност е
в нашите ръце!

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

**OUR NURSES.
OUR FUTURE.**

International Council of Nurses
The economic power of care

20 ГОДИНИ БАПЗГ
ЗАЕДНО УСПЯВАМЕ!

ПРАЗНИК

ЛИПСАТА НА ФИНАНСИРАНЕ И ПОЛИТИЧЕСКА ПОДКРЕПА НИ ОГРАНИЧАВАТ ДА РАЗГЪРНЕМ ПЪЛНИЯ СИ ПОТЕНЦИАЛ

Да си медицинска сестра или акушерка не е просто професия, то е начин на живот. Това призвание се отличава с високи стандарти и силно чувство за обществена служба. Грижата няма работно време, но пък удовлетворението от добре свършената работа е несравнимо. Малцина са хората, чиито животи не са засегнати от грижите и увереността, които медицинските сестри предоставят всеки час от деня, всеки ден от годината. От своя страна акушерките са неизменни спътници и довереници на всеки един етап от живота на жената.

Изминаха повече от 200 години от раждането на Флоранс Найтингейл. Много неща се промениха откакто тази дама обикаляше по тъмна доба със своя фенер. Вярвам, че ако можеше да види медицинските сестри днес, тя щеше да се гордее с постиженията им. Професионалистите по здравни грижи достигат нови нива на компетентност, тъй като търсенето на по-сложни и комплексни сестрински грижи нараства. Акушерките се изправят пред проблемите на съвременното общество и намират иновативни решения, за да изпълняват традиционните си консултативни функции.

Покорихме нови върхове и в научните среди – все повече колеги се впускат в проучвания, публикуват научни трудове и изразват в академичен план. Създадохме собствена асоциация и изградихме мрежа от структури, така че всеки колега да може да участва активно и да се чувства значим. Бавно, с много усилия променихме част от законодателството и днес броят на самостоятелните сестрински и акушерски практики се увеличава. Все повече колеги решават да излязат на частния пазар и да преследват мечтите си.

Съвременните сестри и акушерки запазват своя устрем към нови знания. Те надграждат уменията си с курсове и семинари. Участват активно в национални и международни конференции и симпозиуми, по време на които се споделят добри практики и се представят иновативни модели. В световен мащаб клиничното лидерство и ангажираност се признават като основен двигател за по-добри резултати за пациентите.

През годините професионалистите по здравни грижи са се изправяли пред различни предизвикателства – инфекциозни заболявания, грипни епидемии и войни. Днес ние трябва да се справим с липсата на финансиране и политическа подкрепа, които ни ограничават да разгърнем пълния си потенциал. За да са справим трябва да останем обединени, да познаваме отлично обема и естеството на нашите компетенции и да се борим за адекватно оценяване на положените грижи.

Една по-добра, по-качествена и по-достъпна услуга за обществено здравеопазване ще се нуждае от повече професионалисти по здравни грижи във всички направления, които са готови да изпълняват задълженията си, които ще намерят по-иновативни начини да работят в екип, ще си помагат взаимно при сложни казуси и ще търсят начини да изпълняват работата по-ефективно. И те ще направят всичко това, само ако се чувстват ангажирани, овластени и оценени!

Инна Ненова,
Председател на Националния професионален консултативен съвет на акушерките
към БАПЗГ

12.05.2024 г.

ПРАЗНИК

Министър Галя Кондева към медицинските сестри по повод 12-ти май:

НАРАСТВА ЗНАЧЕНИЕТО НА ВАШИЯ ТРУД И РОЛЯТА МУ ЗА УСПЕШНОТО ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ЗДРАВНАТА СИСТЕМА

„Уважаема госпожо Василева, Уважаеми професионалисти по здравни грижи, за мен е голяма чест да Ви поздравя по случай професионалния ви празник – Международния ден на сестринството. Отбелязваме го на 12 май- рождената дата на първата медицинска сестра – Флорънс Найтингейл. Едва ли преди близо два века тази забележителна жена е предполагала, че с реформаторското си дело в интерес на пациентите „ще напише“ един от ключовите редове в историята на медицината. денонощните ѝ всеотдайни грижи за ранените войници по време на кримската война и новаторският и подход към болните утвърждават името ѝ като синоним на милосърдието и са отправна точка за развитието на сестринската професия по целия свят. Днес въпреки дистанцията на времето мисията, заложена в сестринството, не се е променила. нараства само значението на Вашия труд и ролята му за успешното функциониране на здравната система.“
Това написа здравният министър д-р Галя Кондева в Поздравителен адрес до председателя на УС на БАПЗГ и професионалистите по здравни грижи у нас по повод 12 май – Международния ден на сестринството.

В поздравлението се казваше още: „Всички, които сте избрали да следвате светлия пример на младата Флорънс, знаете, че зад отдадеността на медицинската сестра се крият изключителен професионализъм, неуморна работа, отговорност и вътрешната необходимост да помагаш, която наричаме призвание. Те са незаменима част от успеха на усилията, които полагате заедно с другите медицински специалисти в името на здравето и живота.

Изказвам своето уважение към всички Вас, които независимо от предизвикателствата на професията, продължавате да отстоявате принципите ѝ и да я практикувате в България.

Пожелавам Ви здраве и високо обществено признание! **ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!**“

Председателят на УС на БЛС д-р Иван Маджаров:

УБЕДЕН СЪМ, ЧЕ ВСИЧКИ НИЕ СМЕ ВИ ДЛЪЖНИЦИ ЗА ВСЕОТДАЙНОСТТА, С КОЯТО РАБОТИТЕ И ЗА МОРАЛА, КОЙТО ПРОЯВЯВАТЕ

Председателят на УС на Българския лекарски съюз д-р Иван Маджаров изпрати поздравителен адрес до председателя на УС на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи г-жа Милка Василева по повод Международния ден на сестринството, който отбелязваме днес, 12 май 2024 г. В поздравлението се казва: „Уважаема госпожо Василева, от името на Управителния съвет на Български лекарски съюз и лично от свое име поздравявам Вас и всички професионалисти по здравни грижи с Вашия професионален празник – 12 май – Международен ден на сестринството! Използвам случая да изразя дълбокото си уважение към Вашия професионализъм, отговорност и всеотдайност и да Ви благодаря за усилията и грижите, които ежедневно полагате за пациентите, изпълнявайки с отговорност и милосърдие своя човешки дълг в една от най хуманните професии.“

Д-р Иван Маджаров, чиято майка е била медицинска сестра, изтъква в поздравлението си: „Убеден съм, че всички ние сме Ви длъжници за всеотдайността, с която работите и за морала, който проявявате. Вие сте тези професионалисти, подкрепящи здравето и болката на пациента, надеждата и вярата, даряващи доброта и грижа!

Бъдете силни и търпеливи, защото професията, която сте избрали, изисква много грижа и себеотдаване! Желая Ви здраве, щастие, лични и професионални успехи! Честит празник!“

ПРАЗНИК

РЕКТОРИ НА УНИВЕРСИТЕТИ У НАС ОТПРАВИХА ПОЗДРАВЛЕНИЯ КЪМ МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ И ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ

Ректори на университети у нас отправиха поздравления към медицинските сестри и професионалистите по здравни грижи по повод професионалния им празник – 12-ти май.

В поздравлението си проф. д-р Бойчо Ланджов, д.м., ректор на Медицински университет – София, каза: „Скъпи медицински сестри и професионалисти по здравни грижи, Позволете ми от свое име и от името на Ръководството на Медицински университет – София да Ви честитя професионалния празник – Световния ден на сестринството! Като образователна институция, ние в Медицински университет-София, се гордеем, че първата в страната структура за висше образование на медицински сестри и професионалисти по здравни грижи е нашият Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“.

Благодарим на всички Вас за отдадеността и професионализма, които влагате в грижата за пациентите. Пожелаваме Ви да сте здрави, както и достатъчно силни и мотивирани, особено в днешното трудно време, за да запазите доверието към тази толкова значима за обществото професия. Честит професионален празник!“

Поздравителен адрес до медицинските сестри и преподавателите от специалност „Медицинска сестра“ в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна и филиалите на университета написа проф. д-р Димитър Райков, д.м.н., ректор на МУ – Варна. В поздравлението се казваше: „От името на Академичното ръководство на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна и лично от мое име Ви приветствам със Световния ден на медицинската сестра 12 май. На днешния ден, в който получавате поздравления за Вашия професионален празник, бих искал да се обърна към Вас с огромна благодарност за приноса Ви в името на здравето благополучие на децата, подрастващите и възрастните, които се нуждаят от Вашите специализирани грижи. Вие сте професионалистите, които сте поели отговорността да поддържате здравето на хората, работейки рамо до рамо с лекарите и избирайки да бъдете всеотдайни и неуморни в превенцията на здравето и обгрижването на нуждаещите се от Вашите професионални умения и компетенции. Вашият труд заслужава признание и безрезервна подкрепа.“

В поздравлението на проф. Райков се казваше още: „Използвам случая да поздравя с празника всички колеги и преподаватели от Медицински университет – Варна и от филиалите ни във Велико Търново, Сливен и Шумен, които участват в обучението и професионалното развитие на студентите, избрали да се специализират в професията на медицинската сестра. Благодарение на всички Вас, които успявате да мотивирате бъдещите медицински сестри. Благодарение на Вашия опит и добър пример за високи умения в професията, студентите показват отлични резултати в подготовката си, надграждат своите знания и умения и дават най-доброто от себе си в усвояването на професията.“

След като пожела здраве и благоденствие на медицинските сестри, преподавателите и техните семейства проф. Райков призова: „Гордейте се с професията си, упражнявайте я с търпение и упоритост. Отнасяйте се с доброта и внимание към хората, които разчитат на Вашата компетентност. Бъдете удовлетворени от успехите си и се стремете да бъдете не само добри професионалисти, но и добри хора. Честит празник!“

ПРАЗНИК

Проф. д-р Христо Бозов, д.м., ректор на Университета „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, също отправи поздравителни думи към преподавателите и студентите, които учат за медицински сестри: „Уважаеми преподаватели и скъпи студенти, които учите за медицински сестри в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, сърдечно Ви поздравявам по случай 12 май – Световния ден на сестринството! На този ден е родена първата медицинска сестра Флорънс Найтингейл, считана за основоположник на съвременното сестринство. Нейни са силните думи, наподобяващи Хипократовата клетва: „Тържествено обещавам пред Бога и в присъствието на това събрание да прекарам живота си в чистота и вярно да практикувам професията си. Ще се трудя честно да помагам на лекаря в работата му и ще отдам себе си за благосъстоянието на онези, които са оставени на моята грижа.“ Пожелавам Ви добро здраве, лично благополучие и бъдете удовлетворени от професионалния си избор!“

3

Важни факта за медицинската сестра

Световното здравеопазване е в непрестанна нужда от медицински сестри

Медицинските сестри могат както да лекуват, така и да обучават

Медицинските сестри създават комфорт, състрадание и грижа без рецепта

12 МАЙ

Честит

Международен ден на сестринството

ПРАЗНИК

ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА ФЕДЕРАЦИЯ НА АСОЦИАЦИИТЕ НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ ПРИЗОВАВАТ ЗА ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ И ОСИГУРЯВАНЕТО НА ПОДКРЕПЯЩА И БЛАГОПРИЯТНА РАБОТНА СРЕДА ЗА ТЯХ

В своето послание за Международния ден на сестринството - 12-ти май 2024 г. президентът на Европейската федерация на асоциациите на медицинските сестри (EFN) Аристидис Хоратас и главният секретар на EFN Пол Де Рав изтъкнаха, че на този ден се чества не само годишнината от рождението на Флорънс Найтингейл, но също така се признава ключовата роля, която медицинските сестри играят в предоставянето на здравни услуги в световен мащаб.

„Международният ден на медицинските сестри служи като напомняне за всеотдайността, състраданието и устойчивостта, проявени от медицинските сестри в ежедневието им работа, както и подчертава предизвикателствата, пред които са изправени, като недостиг на медицински сестри и икономическите последици от този недостиг“, се казва в поздравлението. В него се изтъква, че медицинските сестри служат като крайъгълен камък на здравната система, като често са първата точка за контакт за пациентите, търсещи медицинска помощ. „Освен просто прилагане на клинични грижи, медицинските сестри осигуряват емоционална подкрепа, комфорт и увереност на пациентите и техните семейства по време на страдание и несигурност. Тяхната многостранна роля включва не само предоставяне на директна грижа за пациентите, но също така включва образование, застъпничество и лидерство в рамките на здравната среда.“

„Медицинските сестри действат като решаващи защитници на правата и благосъстоянието на пациентите, като играят ключова роля в гарантирането, че пациентите получават качествени грижи и са третирани с достойнство и уважение. Техният опит и конкретни действия могат да доведат до промени в политиката и иновации, които подобряват цялостното функциониране на системите за здравеопазване и подобряват резултатите за пациентите.“

В посланието се изтъкваше още, че огромният недостиг на медицински сестри в Европа и по света поставя значителни предизвикателства, включително повишени натоварвания за съществуващия сестрински персонал, понижено качество на грижите за пациентите, повишени нива на стрес сред медицинските сестри и потенциал за прегаряне и изтощение в сестринската работна сила. Изтъкна се още, че и от икономическа гледна точка недостигът на медицински сестри може да има далечни последици: *„Повишените разходи за здравеопазване могат да се дължат на по-високи нива на пропуснати грижи, удължени болнични престои и напрежение върху съществуващите ресурси. Освен това финансовата тежест за справяне с недостига на медицински сестри може да бъде значителна, което допълнително подчертава значението на инвестирането в образованието на медицинските сестри и развитието на работната сила.“* В посланието се подчертава, че осигуряването на подкрепяща и благоприятна работна среда за медицинските сестри е от съществено значение за задържането им и предотвратяването на професионално прегаряне.

„Прилагането на стратегии като програми за наставничество, възможности за продължаващо обучение и инициативи за обществено признание може да помогне за повишаване на морала, повишаване на удовлетвореността от работата и в крайна сметка за подобряване на качеството на грижите за пациентите. Професионалните организации на медицинските сестри, чрез съвместни усилия, могат да повишат обществената осведоменост и да се застъпят за повишена подкрепа от политици, ключови заинтересовани страни и правителства за инвестиране в сестринството и поддържане на сестринската професия чрез вземане на информирани и важни решения“, се казваше в посланието на EFN.

В заключение се изтъкваше, че Международният ден на медицинските сестри служи като трогателно напомняне за безценния принос на медицинските сестри в здравните заведения по целия свят: *„Като гръбнак на системите за здравеопазване, медицинските сестри играят решаваща роля в осигуряването на благосъстоянието и възстановяването на пациентите, като се застъпват за най-добри практики и стимулират положителната промяна в сектора на здравеопазването.“*

ПРАЗНИК

ПО ПОВОД 12-ТИ МАЙ МЕЖДУНАРОДНИЯТ СЪВЕТ НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ (ICN)
ИЗТЪКВА ВАЖНАТА РОЛЯ НА СЕСТРИТЕ ВЪВ ВРЕМЕ,
ИЗПЪЛНЕНО С ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

ПРАЗНИК

ОБЩИНА ВАРНА

Благомир Коцев
КМЕТ

ДО

ВАРНЕНСКИТЕ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ,

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖЕМИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ,

„Чувствата на някого се губят сами по себе си в думите, всички те трябва да бъдат трансформирани в действия, за да доведат до реални резултати. Отдавам успеха си на това – никога не съм се отказвала и не съм измисляла извинения.“ С тези думи и с изключителната си посветеност в грижа за хората, Флорънс Найтингейл поставя началото на сестринството и винаги променя медицинската грижа по света. С благородното си дело тя вдъхновява хиляди да изберат хуманността, съпричастността, милосърдието за своя професия. Вярвам, че и днес първата „медицинска сестра“ Флорънс Найтингейл продължава да бъде ваш пример, а думите ѝ ваше кредо!

За да увековечим делото на тази забележителна жена и за да засвидетелстваме уважението си към труда на медицинските сестри днес, на рождената ѝ дата, вече 50 години светът отбелязва Международния ден на сестринството. Днес празнуваме и почитаме милосърдието, съпричастността, благородството, чистите сърца, любовта към хората – качества, които всички вие – българските медицински сестри, безспорно притежавате!

Благодарим ви, че присъствате във всички етапи от нашия живот – от раждането, през детските години и юношеството до зрелостта и старините ни!

Да посветиш живота си на хората, на тяхното здраве, добруване и живот е призвание. Да работиш със страст и безгранична саможертвеност е личен избор и професионализъм!

Бъдете здрави, продължавайте със сърце и душа да отстоявате хората и живота! Уверявам ви, че винаги ще имате нашата подкрепа!

Честит празник!

С уважение,

БЛАГОМИР КОЦЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ВАРНА

ПРАЗНИК

В ПАТРИАРШЕСКАТА КАТЕДРАЛА „СВЕТИ АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ“ ЗА ПЪРВИ ПЪТ У НАС БЕШЕ ОТСЛУЖЕН МОЛЕБЕН ЗА ПРАВОСЛАВНИЯ ЗДРАВЕН СЛУЖИТЕЛ

За първи път у нас беше отслужен молебен за православния здравен служител в патриаршеската катедрала „Свети Александър Невски“ от наместник-председателя на Светия Синод на Българската православна църква Григорий Митрополит Врачански. За това съобщиха от пресцентъра на Военно-медицинска академия (ВМА).

В свое заседание Светият синод прие това решение по предложение на началника на Военномедицинска академия генерал-майор проф. д-р Венцислав Мутафчийски, д.м.н., FACS, като се предвижда молебенът да бъде включен в църковния календар и да се извършва във всички епархии ежегодно на 12 май, когато отбелязваме и Международния ден на сестринството.

Вписването на датата 12 май в църковния календар е безпрецедентно. „Този молебен допълва симфонията между вяра и медицина, която ние забравихме във времето. А как без вяра ще лекуваме с милосърдие и състрадание“, каза генерал-майор проф. д-р Венцислав Мутафчийски, д.м.н., FACS. Той поясни, че идеята е възникнала по време на COVID-пандемията и преди това - по време на множеството кампании за насърчаване на безвъзмездното кръводаряване, подкрепяни от свещенослужители от Софийска митрополия. Проф. Мутафчийски изтъкна, че духовенството в България за пореден път проявява грижа към медиците и оказва молитвена подкрепа за преодоляване на задълбочаващата се криза за кадри при медицинските сестри.

ПРАЗНИК

„Навсякъде има криза за медицински сестри. А именно те са най-близо до пациентите, те усещат техните болки и страдания. Те са медиатора между доктора и пациента. Те му дават спокойствието. Това са хората, които оказват майчина грижа за тях. Затова се радвам, че точно на този ден ще се отслужва молебен, защото ние по този начин укрепваме вярата им и ги правим по-забележими в обществото“, подчерта още началникът на ВМА.

На молебена присъстваха представители на ръководството на ВМА, медицински сестри от екипа на лечебното заведение, г-жа Десислава Радева – съпруга на президента на Република България, г-жа Милка Василева – председател на УС на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, проф. Александрина Воденичарова, дмн – декан на Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ към Медицински университет - София, и други официални лица.

ПРАЗНИК

**8 МЕДИЦИ ОТ ЯМБОЛ ПОЛУЧИХА ПЛАКЕТ
„ЗА ПРИНОС В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ“**

По повод 12 май Регионална колегия на БАПЗГ - Ямбол спази традицията и връчи ежегодните си награди. Тържеството се проведе на 8 май 2024 г. в зала „Съвремие“ на Културно-информационния център „Безистен“.

Наградените получиха плакет „За принос в областта на здравните грижи“, изобразяващ тракийската жрица Лесес Кепра.

Наградите връчи председателят на РК на БАПЗГ – Ямбол г-жа Цветка Бойчева.

ПРАЗНИК

Наградените медицински специалисти за 2024 г. са:

- Валентина Йовчева Михова, фелдшер в ЦСМП – Ямбол
- Димитринка Димова Кирязова, медицинска сестра в ЦСМП – Ямбол
- Мариана Стойкова Стефанова, медицинска сестра в ДГ „Слънце“ Ямбол
- Дида Георгиева Генчева, медицинска сестра в МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД, Ямбол
- Наташа Георгиева Димитрова, акушерка в МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД Ямбол
- Божанка Стефанова Манева, медицински лаборант в МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД, Ямбол
- Нина Георгиева Станева, медицинска сестра в СБАЛ по Кардиология, Ямбол
- Пенка Тенева Добрева, медицинска сестра в ДГ „Билияна“ Ямбол

Дамски хор "Професор Георги Димитров" с диригент Весела Пастърмаджиева и клавирен съпровод Александър Мутафчиев поздравиха специалистите по здравни грижи и гостите с две изпълнения: "К Богородице прилежно" - песнопение от Александър Архангелски и "You raise me up" - музика Джош Гробан.

ПРАЗНИК

В МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА СЕ ПРОВЕДЕ ТЪРЖЕСТВЕНА ЦЕРЕМОНИЯ ПО ПОВОД МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА СЕСТРИНСТВОТО

©МУ-ВАРНА/Петко Момчилов

Тържествена церемония по повод 12 май - Международния ден на сестринството, се проведе в навечерието на празника в Медицински университет – Варна. Организатор на събитието бяха Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здравеопазване на Медицински университет - Варна и Регионална колегия на БАПЗГ – Варна.

Учебни ръководители, председателят на РК на БАПЗГ – Райна Бояджиева и Инна Ненова - председател на Националния професионален консултативен съвет на акушерките към БАПЗГ отправиха топли поздравления. Бяха връчени грамоти на преподаватели за техния научен принос и за подготовката на млади кадри, както и на изявени специалисти по здравни грижи.

В небето полетяха 90 балона с цветовете на българския трибагренник, които съдържаха посланията на

©МУ-ВАРНА/Петко Момчилов

ПРАЗНИК

ПРАЗНИК

10 СПЕЦИАЛИСТИ ОТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПОЛУЧИХА НАГРАДИ

На 8 май 2024 г. Регионална колегия на БАПЗГ – Велико Търново тържествено отбеляза Международния ден на акушерката – 5-ти май и Международния ден на сестринството – 12-ти май. На тържеството присъстваха д-р Евгения Недева, директор на РЗИ – Велико Търново и г-жа Росица Димитрова, директор на Дирекция „Социални дейности и здравеопазване“ към Община Велико Търново. Г-жа Димитрова поздрави присъстващите медицински професионалисти, благодари им за усилията, които ежедневно полагат при изпълнение на професионалните си задължения и им пожела здраве, късмет и благополучие.

Поздрав към професионалистите по здравни грижи отправи Росица Димитрова, директор на Дирекция „Социални дейности и здравеопазване“ към Община Велико Търново

В поздравителен адрес председателят на Районна колегия на БЛС - Велико Търново д-р Христо Димитров изказа благодарност на всички медицински професионалисти в областта за денонощния труд и грижата за болните. Той пожела на медиците вяра, лична удовлетвореност и увереност, че българското общество оценява по достойнство техния труд и значимост за здравната система.

Председателят на РК на БАПЗГ - Велико Търново г-жа Жана Павловска поздрави присъстващите: „Тази година СЗО обяви седмицата 5 – 12 май за Седмица на медицинската сестра и акушерката, с което за пореден път призна ключовата роля на тези професии за изключително важна, за постигане на здраве за всички до 2030 г. В световен мащаб има остър недостиг на около 6 милиона медицински сестри, а в България не достигат близо 30 хиляди медицински сестри и 4 хиляди акушерки, за да се постигне универсално здравно покритие. Медицинските сестри, акушерките и всички професионалисти по здравни грижи, които празнуват днес заедно и обединени, полагат неимоверни усилия, за да поддържат функциониращата система на здравеопазване. Без тях медицинската ни структура би била непълна. Те са невидимата сила в битката за по-добро здраве и добър стандарт на живот.

ПРАЗНИК

Нашата цел е да ги направим видими за обществото и затова БАПЗГ ще продължи да работи за:

- Създаване на ясна законодателна рамка на правомощията, отговорностите и мястото на всички професии от направление „Здравни грижи“ в болничната и извънболн. помощ;
- Създаване на нормативно регламентирана система за определяне на нуждите от минимален брой медицински специалисти за функциониране на всяко звено в системата на здравеопазване;
- Устойчиво нарастване на трудовите доходи, заплащане на труда спрямо компетенциите и квалификацията;
- Гарантирано кариерно развитие на всеки медицинския специалист.

Уважаеми колеги, от името на Управителния съвет на Регионална колегия на БАПЗГ – Велико Търново и лично от мое име приемаме нашата признателност към денонощния труд, усилията и грижите, които полагате! Бъдете винаги за пример на висок морал, безпределна отдаденост към човешкия живот и здраве, и възплъщение на милосърдието и всеотдайността! Бъдете здрави! Честит празник!“

ПРАЗНИК

Регионална колегия на БАПЗГ – Велико Търново награди 10 изявени професионалисти през 2023 г.:

- Категория „Ръководител по здравни грижи“ – Главна медицинска сестра Румянка Мусева, МБАЛ „Свети Иван Рилски“ ЕООД, гр. Горна Оряховица;
- За „Цялостен принос в развитието на интензивните здравни грижи“ – медицинска сестра Милана Аврамчева, МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД, гр. Велико Търново;
- За „Цялостен принос в развитието на здравните грижи в ортопедията и травматологията“ – медицинска сестра Ивелина Колева МОБАЛ, „Д-р Стефан Черкезов“ АД, гр. Велико Търново;
- За „Висок професионализъм в специализираните здравни грижи“ – медицинска сестра Елена Атанасова, МБАЛ „Свети Иван Рилски“ ЕООД, гр. Горна Оряховица;
- За „Цялостен принос към интензивните здравни грижи“ – медицинска сестра Десислава Великова, МБАЛ „Свети Иван Рилски“, гр. Горна Оряховица;
- За „Дългогодишен опит и обучение на млади специалисти“ – старша акушерка Снежана Белчева, МБАЛ „Свети Иван Рилски“, гр. Горна Оряховица;
- За „Професионализъм и умения за работа в екип“ – медицинска сестра Ваня Иванова, МБАЛ – Павликени;

- За „Дългогодишен опит и отдаденост на професията“ – медицинска сестра Габриела Паскова-Христова, МБАЛ – Павликени;
- За „Висок професионализъм и работа в екип“ – медицинска сестра Гинка Петрова, МБАЛ „Д-р Димитър Павлович“, гр. Свищов;
- За „Висок професионализъм и работа в екип“ – медицинска сестра Даниела Симеонова, МБАЛ „Д-р Димитър Павлович“, гр. Свищов.

Румянка Мусева, главна медицинска сестра на МБАЛ „Свети Иван Рилски“, гр. Горна Оряховица (вляво) и Жана Павловска, председател на РК на БАПЗГ – Велико Търново

ПРАЗНИК

**МЛАДИ И ОПИТНИ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ
ОТ МБАЛ „Д-Р ИВАН СЕЛИМИНСКИ“ – СЛИВЕН ПОЛУЧИХА ОТЛИЧИЯ
ЗА СВОЯ ВИСОК ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ И ВСЕОТДАЙНОСТ**

В МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ АД – Сливен тържествено беше отбелязан Международният ден на сестринството – 12-ти май. Професионалистите по здравни грижи бяха поздравени от изпълнителния директор д-р Васислав Петров и председателя на дружеството на БАПЗГ в болницата – старша медицинска сестра Валентина Русева.

„Съсловие на професионалистите по здравни грижи е най-многобройното в здравеопазната система. Мисията им е да задоволяват нуждите от здравни грижи за човека – болен или здрав, когато той не може (поради болест, възраст или недъг), не знае как или не трябва да ги осъществява сам. Професионализъмът, знанията и уменията на професионалистите по здравни грижи са гаранция за удовлетвореността на всеки пациент и на обществото като цяло“, изтъкна старша сестра Русева.

По традиция бяха отличени професионалисти по здравни грижи, доказали своя висок професионализъм и всеотдайност при упражняване на своята професия.

ПРАЗНИК

В категория „Млад професионалист по здравни грижи“ бяха наградени:

- Джансу Бекирова – медицинска сестра от Отделението по ендокринология;
- Хасан Хасанов – рехабилитатор от Отделението по рехабилитация и физиотерапия;
- Зорница Петкова – Отделение по анестезиология и реанимация;
- Ваня Колева – медицинска сестра от Отделението по диализно лечение;
- Ваня Михайлова – медицинска сестра от Отделението по неонатология;
- Десислава Паскова – Рентгенов лаборант от Отделение по образна диагностика;
- Хюлия Хасанова – медицинска сестра от Отделението по хирургия;
- Наташа Борисова – мед. лаборант от Клиничната лаборатория;
- Асие Шабанова – мед. сестра от Отделението по гастроентерология;
- Пламена Панайотова – мед. сестра от Отделението по ортопедия и травматология.

В категория „Професионализъм, развитие и принос в професията, дългогодишна и всеотдайна дейност в МБАЛ „Д-р Ив. Селимински“ АД“ с грамота бяха отличени:

- Радка Младенова – старша мед. сестра от Отделението по Неврохирургия
- Юлия Терзиева – мед. сестра от Отделението по трансфузионна хематология;
- Емилия Николчева – мед. сестра от Отделението по ушно-носно гърлени болести;
- Маргарита Дръндарова – рентгенов лаборант от Отделението по образна диагностика;
- Красимира Николова – мед. сестра от Отделението по нефрология
- Пенка Пенчева – акушерка от Отделението по акушерство и гинекология;
- Марияна Капитанова – мед. сестра от Отделението по рехабилитация и физиотерапия;
- Ненка Георгиева – мед. сестра от Отделението по вътрешни болести;
- Силвия Чудомирова – мед. сестра от Отделението по детски болести;
- Стойка Кирова – мед. сестра от Отделението по рехабилитация и физиотерапия;
- Стела Илиева -Славкова – мед. лаборант от Микробиологичната лаборатория.

ПРАЗНИК

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Участниците в Националната конференция с международно участие в Пампорово, посветена на общественото здравеопазване, алармираха: НЕДОСТИГЪТ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ, АКУШЕРКИ И ДРУГИ СПЕЦИАЛИСТИ Е ЕДИН ОТ НАЙ-СЕРИОЗНИТЕ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, НУЖНИ СА СПЕШНИ МЕРКИ

В периода 10-12 май в хотел „Перелик“ в курортен комплекс Пампорово се състоя Национална конференция с международно участие „Обществено здравеопазване. Национални и регионални проблеми и възможности за решения“. Форумът беше организиран от Югоизточно-Европейския медицински форум (ЮЕМФ), Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) и Сдружение „Клъстер на здравните региони“ (Health Regions Cluster). Във форума участие взеха над 400 медицински специалисти от България и лектори от България и Югоизточна Европа.

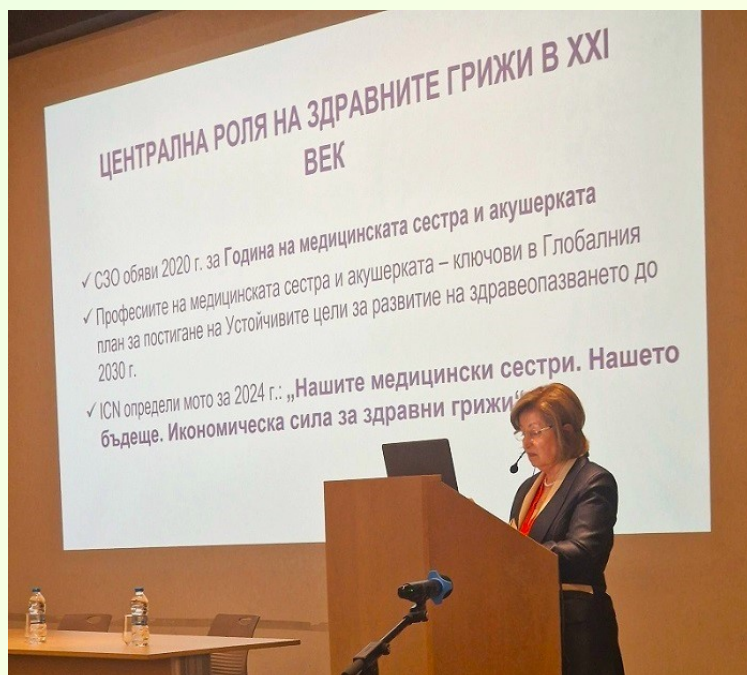
Поздравителни думи към участниците в конференцията отправиха кметът на Смолян Николай Мелемов и заместник-областният управител Зарко Маринов.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

„Специалистите по здравни грижи - ключ към по-добро обществено здраве“ беше темата на презентацията на Милка Василева, председател на Управителния съвет на БАПЗГ.

„Здравните предизвикателства на XXI век с особена сила предопределят изключително важната роля на здравните грижи не само в България, но и в глобален аспект. Неслучайно Световната здравна организация (СЗО) обяви 2020 г. за Година на медицинската сестра и акушерката - често подценявани професии, но вече утвърдени като ключови в Глобалния план за постигане на Устойчивите цели за развитие на здравеопазването до 2030 г.“, изтъкна Милка Василева. Тя припомни мотото на Международния съвет на медицинските сестри (ICN) за 2024 г.: „Нашите медицински сестри. Нашето бъдеще. Икономическата сила на здравните грижи“.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

„Тези активности са ярка демонстрация за централната роля и признание за медицинските сестри и акушерките, които се справят със здравните предизвикателства 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата, 365 дни в годината и помагат на хората безотказно. Високата оценка за тези професии в глобален план ще повиши обществения им престиж и ще привлече млади хора за идеята да продължат делото на Флорънс Найтингейл в XXI век. Активността на ICN е в посока на това да се извиси централната и незаменима роля, която медицинските сестри и акушерките изпълняват за добруването на всички. Поради уникалната си роля за всички общества, грижейки се за хората от раждането до смъртта, те трябва да бъдат включени в здравната политика глобално“, изтъкна Милка Василева. Тя отбеляза, че след 2000 г. светът е направил огромен прогрес в борбата с няколко от основните причини за смърт. Повишили са се очакваната за продължителността на човешкия живот, намалени са майчината и детска смъртност, както и смъртността от HIV, малария и други болести по целия свят. И всичко това се случило с безценната подкрепа на специалистите по здравни грижи от всички страни. В презентацията си Милка Василева изтъкна, че разликата в достъпа до здравни грижи, в качеството на здравните грижи, в обучението на медицинските специалисти, в професионалния и социалния им статус е съществена, което налага нови насоки за развитие и поемане на сериозен ангажимент от страна на различните правителства за постигане на нивата, препоръчани от СЗО и изпълнение на препоръките на Световната здравна асамблея.

„Устойчивите цели за развитие – 2030“ са амбициозна визия и програма за по-здрав, по-проспериращ, по-солидарен и по-прогресиращ свят. Това са новите здравни предизвикателства на XXI век, за посрещането на които на медицинските сестри и акушерки е отредена полагащата се ключова роля“, подчерта Милка Василева. Тя допълни, че съвместно с международните сестрински организации, Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи идентифицира предизвикателствата пред здравните грижи у нас. „Стремим се да подобрим обучението си и заедно изискваме от всяко правителство добър социален статус, оценка и грижа за възстановяване на кадровия потенциал. От всички нас зависи, на национално ниво и международно ниво, да обединим усилията си и да осигурим здравни грижи винаги, когато е необходимо, на нужното място, до всеки човек. Наши основен приоритет е да работим с всички заинтересовани страни, политици, управляващи на национално и местно ниво, съсловни, синдикални и пациентски организации, за да сме сигурни, че медицинските специалисти са част от процеса на вземане на политически решения, на изграждане и реализация на национални стратегии и програми за подобряване на здравеопазването“, изтъкна председателят на УС на БАПЗГ.

Милка Василева се спря поотделно на най-важните международни приоритетни области, в които здравните грижи са признати за водещи и по които БАПЗГ работи активно: постигане на универсално здравно покритие; превенция и контрол на неинфекциозните заболявания; развитие на първичните здравни грижи; инвестиции в кадровия потенциал в направление „Здравни грижи“; развитие на високо професионални, безопасни и холистични здравни грижи, при които пациентът е в центъра на усилията; ограничаване на антимикробната резистентност; адекватни политики и стратегии за психичното здраве; лидерска позиция на професионалистите по здравни грижи в процеса на имунизациите, развитие на Майчиното и Детското здравеопазване – добре уредени Женски и Детски консултации; устойчиви цели за развитие на здравеопазването с приоритет върху здравните грижи.

Милка Василева изтъкна като опасност за здравната система застаряването на специалистите по здравни грижи и нарастването на кадровия недостиг. Тя конкретизира, че броят на медицинските сестри и акушерките в България е два пъти по-малко от необходимия минимум за да функционира безпроблемно здравната система и посочи актуалната статистика: 23 867 медицински сестри на средна възраст 53 години; 4 266 акушерки на средна възраст 49 години. В сравнение с Европейския съюз, където средно има 710 медицински сестри на 100 000 души население, в България наличният потенциал е два пъти по-малък – разполагаме с 370 медицински сестри на 100 000 души население.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

„В условията на задълбочаващ се кадрови недостиг наблюдаваме повсеместна криза за медицински специалисти, заплатите продължават да бъдат унижително ниски, растат неудовлетворението и недоволство от страна на пациентите и от страна на медицинските специалисти“, изтъкна Милка Василева. Тя допълни, че недостигът на медицински сестри води до компрометиране на качеството на здравните грижи, прояви на нежелани странични ефекти за пациентите и ниски клинични резултати и повишена смъртност в болниците.

Председателят на УС на БАПЗГ цитира проучване на Международния съвет на медицинските сестри (ICN), според което увеличаването на броя на медицинските сестри с една на 10 легла води до намаляване на смъртността от мозъчни и сърдечно-съдови инциденти в първите 30 дни с 11-28%, както и с 8-12% една година след инцидента. В същото време СЗО алармира, че до 2030 година се очаква недостиг от 9 милиона медицински сестри и акушерки в световен мащаб. *„Затова инвестициите в здравните грижи са изключително важни“, изтъкна Милка Василева и допълни, че проф. Линда Айкън от Университета в Пенсилвания на базата на свои проучвания твърди, че инвестициите в здравните грижи се възвръщат, тъй като наличието на достатъчно мотивиран и добре обучен персонал намалява смъртността и повишава качеството на здравните грижи.*

Милка Василева припомни отново за какво настоява БАПЗГ повече от 10 години:

- *Политическо съгласие за развитие на здравните грижи в България и разработване на Национална стратегия с План за действие до 2030 г.;*
- *Национално приета и нормативно регламентирана методика за устойчиво нарастване на трудовите доходи на медицинските специалисти по здравни грижи;*
- *Създаване на устойчива система за планиране на необходимостта от медицински персонал;*
- *Създаване на нормативно регламентирана система за определяне на нуждите от минимален брой медицински специалисти за функциониране на всяко звено в системата на здравеопазване;*
- *Създаване на ясна законодателна рамка на правомощията, отговорностите и мястото в системата на всички професии от направление „Здравни грижи“ в болничната и извънболничната помощ;*
- *Гарантирано, предвидимо и устойчиво кариерно развитие и достойно заплащане на труда спрямо компетенциите и квалификациите на медицинския специалист.*

„Промяната трябва започне от нас. Нашият глас води към здраве! Ние сме ключов фактор за постигане на по-добро обществено здраве! Ние сме сила за здраве, която дава своя незаменим отпечатък в икономиката на България. Ние заслужаваме признание, защото сме и ще бъдем специалисти по здравни грижи, които с морал и достойнство следват пътя на своята мисия. Времето за действие е сега! Да превърнем предизвикателствата във възможности!“, каза в заключение председателят на УС на БАПЗГ.

Презентацията на президента на ЮЕМФ проф. д-р Андрей Кехайов беше на тема „Системен подход и анализ на здравеопазването в България. Роля на институциите“. Той се спря на здравно-демографската ситуация в България. В края на 2022 г. населението на България наброява 6 447 710 души, в сравнение с предходната година е намаляло със 77 611 души и представлява 1.4% от Европейския съюз. 71.1% от населението живее в градовете, а 26.9% - в селата.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Проф. Кехайов изтъкна, че данните от последния анализ на ООН показват, че Република България е на шесто място по застаряващо население. Според прогноза на Националния статистически институт към 2060 г. възрастното население у нас на 65 и повече години ще достигне 31% от населението за сметка на намаляването на относителния дял на населението в работоспособна възраст.

От 1999 г. в България се отбелязва отрицателен прираст на населението, през 2022 г. той е бил минус 13,2 % по данни на НСИ. *„Демографската промяна има огромно отражение върху икономиката и се отразява негативно върху всички социални системи – пазар на труда, пенсионна система, система за социално подпомагане, здравеопазване, дългосрочни грижи и други“*, изтъкна проф. Кехайов. Той допълни, че раждаемостта у нас продължава да намалява и през 2022 г. е 8.5%, докато средната стойност в ЕС е 9.7%. В същото време нивото на смъртността в България възлиза на 15.3%, докато средната стойност за ЕС е 10.3%.

Проф. Кехайов изтъкна, че България остава с най-висок показател на общата смъртност сред страните от ЕС - 21,7 % през 2021 г., 18,4 % през 2022 г. За сравнение средният коефициент на общата смъртност в ЕС е 11,5 %.

„Почти половината от всички смъртни случаи в България се дължат на рискови поведенчески фактори като тютюнопушене, нездравословно хранене, честа употреба на алкохол, ниска физическа активност“, изтъкна проф. Кехайов. Той изнесе данни за заболяемостта от рак на различни органи, болести на храносмилателната система, на кръвообращението и др.

Лекторът се спря на ресурсите в здравеопазването. по данни на НСИ у нас има 341 публични и частни болници с общо 54 707 легла. Многопрофилните болници са 179 с 38 144 легла; Специализираните болници са 140 с 14 318 легла; Лечебни заведения за извънболнична помощ (ДКЦ, МЦ, дентални и самостоятелни лаборатории) са 2 172 с 1 303 легла; Други лечебни заведения – 148 с 1 151 легла.

Проф. Кехайов очерта проблемите в болничната помощ – повече легла от необходимото, които са неравномерно разпределени свръхконцентрация в големите градове и недостиг на лечебна база в малки областни центрове. Използваемостта на леглата в лечебните заведения за болнична помощ (без ведомствените) през 2022 г. е 56.5%. Най-голям е излишъкът на легла за активно лечение (14 843 неизползваеми легла) и за рехабилитация (2 445 неизползваеми легла). В същото време има сериозен дефицит на легла за дългосрочна грижа (не достигат 2 989 легла – 58% от потребностите) и легла за психиатрична грижа (508 легла – 11% от потребностите).

Като дял от Брутният вътрешен продукт разходите за здравеопазване разходите за здравеопазване в България остават най-ниски в Европейския съюз (7.1% срещу 9.9% в ЕС). Освен това разходите за здравеопазване у нас са ориентирани предимно за болничната помощ и лекарствените продукти. Според проф. Кехайов позитивно на системата и нейната фискална политика ще се отрази пренасочването на финансов ресурс към извънболничната помощ, промоцията, профилактиката, скрининга, диагностиката, лечението, рехабилитацията и др. Той изтъкна необходимостта от регулация за разходите за лекарства и медицински изделия. Би трябвало да има и взаимодействие на отговорностите на лекарите в извънболничната и болничната помощ. Необходими са усилия и за постигането на териториален баланс за разпределяна на наличния кадрови ресурс в национален мащаб.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

„Решения на предизвикателствата пред здравеопазването трябва да се търсят със системен подход за реформа на системата за рационално структуриране и финансиране на лечебните заведения. За целта е необходимо преструктуриране на институциите, които ще осъществяват реформата“, изтъкна проф. Кехайов. Той допълни, че реформата трябва да се осъществява паралелно с представения от Министерството на здравеопазването Проект за Национална стратегия – 2030 г., Глобалната здравна стратегия на Европейския съюз и основните препоръки на Световната здравна организация.

Д-р Кехайов изтъкна, че у нас практикуват 29 089 лекари като младите лекари до 35-годишна възраст са едва 5 170 (17.5%). Най-голям е делът на младите лекари на основен договор в болнично заведение (27.7%). В същото време 2/3 от лекарите на основен договор в извънболничната помощ са на възраст над 55 години (71.9%).

Проф. Кехайов алармира, че освен недостигът на лекари, има огромен недостиг на медицински сестри – около 31 000 медицински сестри не достигат за лечебните структури в страната като 8 000 от тях са необходими за столицата. Лекторът изтъкна, че осигуреността с медицински сестри в България е една най-ниските в ЕС – едва 4.4 медицински сестри на 1 000 души население. „На един лекар се пада по-малко от една медицинска сестра, което прави функционирането на здравната система неадекватно“, алармира проф. Кехайов и припомни старото правило, че на един лекар трябва да се падат минимум две медицински сестри. Според СЗО пък съотношението лекар: медицински сестри трябва да бъде 1:3.

Президентът на ЮЕМФ посочи и основните причини за недостига на медицински сестри:

- *малкият брой завършващи медицински сестри;*
- *загубата на обучените медицински сестри поради миграция;*
- *застаряването на съсловието (средната възраст на медицинските сестри е над 50 години);*
- *недоволството от заплатите и условията на труд.*

Световната здравна организация алармира, че недостигът на медицински специалисти ще се задълбочава в световен мащаб и към 2030 г. няма да достигат 15 млн. специалисти.

Директорът на Регионална здравна инспекция – Смолян д-р Мими Кубатева направи обзор на здравеопазването в областта. Тя припомни, че село Славейно, наречено Свещено село на България, е дало 81 лекари, 16 стоматолози и 6 фармацевти. към 2023г. област Смолян оглавява класацията на Института за пазарна икономика по ключови индикатори: висока продължителност на живота на населението, ниска детска смъртност, сравнително добро осигуряване с общопрактикуващи лекари, почти напълно здравноосигурено население, броят на леглата в МБАЛ са като средните стойности за страната. Използваемостта на леглата е 50-60%.

„Един от проблемите е неравнопоставеният достъп до медицински услуги и лекарство снабдяване“, посочи д-р Кубатева. Тя посочи и възможните решения – развитие на телемедицината, развитие на интегрирани социални и здравни услуги, подобряване на инфраструктурата за бърз транспорт до лечебно заведение, добре развита Спешна медицинска помощ. Друг проблем на областното здравеопазване са трудно оцеляващите общински болници поради ниските нива на компетентност, малкия обем дейности, недостатъчното финансиране. *„В същото време COVID пандемията показва необходимостта от добре работещи общински болници“,* изтъкна д-р Кубатева. Според нея това може да се осъществи със създаването на нов модел за болнично осигуряване на областно ниво.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

От презентацията стана ясно, че има остър дефицит на медицински специалисти във всички лечебни заведения. Общият брой на специалистите по здравни грижи е 171, а на лекарите - 157. Има недостиг на някои специалисти анестезиолози, педиатри, психиатри, онколози, инфекционисти, нефролози, хематолози. Средната възраст на лекарите е 58,5 години, а на професионалистите по здравни грижи - 54,5 години.

Според д-р Кубатева за да се повиши мотивацията на медиците е нужно да се подобрят заплащането и условията на труд, възможностите за кариерно развитие и битовите условия. Според нея трябва да се подобри и взаимовръзката и координацията между различните лечебни заведения, да се повиши мениджърската активност, която да бъде подкрепена от местната власт. За целта е нужно прецизиране на нормативната база. Друга важна стъпка би била откриването в област Смолян на филиал на някой от медицинските университети, за да може да се разчита, че новите специалисти ще остават на работа в региона след дипломирането си.

Директорът на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ – Кърджали проф. д-р Тодор Черкезов представи проблемите, предизвикателствата и приоритетите пред регионалното здравеопазване в област Кърджали. От презентацията му стана ясно, че в извънболничната помощ в областта са заети едва половината от лекарските практики (53 заети практики срещу 47 свободни практики). В Кърджали например заетите практики в първичната медицинска помощ са 28, а свободните - 18. В Ардино, Момчилград и Крумовград заетите лекарски практики са по-малко от свободните практики – съответно 3,4 и 5 заети практики срещу 5,6 и 6 свободни практики. *„Освен прекомерното натоварване на общопрактикуващите лекари, друга слабост в региона е отдалечеността на практиките от лаборатории и специалисти“*, изтъкна проф. Черкезов. Той допълни, че специалистите в извънболничната помощ също не достигат. липсват специалисти по хематология, онкология, детска кардиология, детска хирургия, съдова хирургия и неврохирургия. Кадрови проблеми има и в Спешната помощ. ЦСМП-Кърджали е добре структурно организиран и разполага с 8 филиала. Във ФСМП-Кърджали на смяна работят 4 екипа, но във филиалите в Ардино, Момчилград, Джебел и Чорбаджийско на смяна работи по един лекарски екип. Във ФСМП-Черноочене на дежурство работи един долекарски екип, а в Крумовград – един реанимационен екип. Във ФСП Кирково на дежурство работи един лекарски екип и два долекарски екипа.

Острият кадрови дефицит обхваща и общинските болници. Проф. Черкезов представи в цифри кадровия ресурс в област Кърджали – 373-ма лекари, 534 медицински сестри, 77 акушерки, 66 фелдшери, 78 клинични и рентгенови лаборанти. Една от причините за кадровия дефицит е недостатъчното заплащане, което демотивира медицинските специалисти. Друг проблем е ниското социално-икономическо развитие и ниския жизнен стандарт на населението. *„Всичко това изисква последователна и ефективна държавна политика за стимулиране развитието на отдалечените региони“*, изтъкна проф. Черкезов. Той посочи и мерки за подобряване на показателите: създаване на стимули за задържане, професионално и кариерно развитие на младите кадри; преструктуриране и оптимизиране на дейностите и легловата база; създаване на условия за развитието на заведения с медицински и социални функции; повишаване на здравната култура на населението; развитие на публично-частните партньорства; търсене на държавна, общинска и обществена подкрепа за ефективни решения в областта на здравеопазването.

Доц. д-р Кирил Атлиев, началник на Спешното отделение в УМБАЛ „Свети Георги“ – Пловдив, представи възможностите на изкуствения интелект (ИИ) в помощ на Спешното отделение. Той посочи, че ИИ може да се използва активно в Медицинския триаж – въведените данни за състоянието на пациентите могат бързо да се анализират чрез специални алгоритми и по този начин

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

ще се стратифицират случаите според степента на спешност, ще се определи вида и обема на необходимата медицинска помощ. Използвайки електронните здравни записи и предишни данни за пациента, ИИ може да предостави достатъчен и достоверен обзор за неговия медицински статус. Специалистът изтъкна, че системите на ИИ могат да открият допълнителни фактори, които биха могли да повлияят за определяне категорията на спешността на всеки отделен случай. Изкуственият интелект може да се използва и за прогнозиране на клиничния изход; прогноза на нивото на вероятност за развитие на усложнения; дефиниране на необходимост от интензивно лечение; аргументиране на приоритети в медицинския подход към пациента. Доц. Атлиев подчерта, че ИИ може да предоставя автоматизирани решения за триаж, но те могат да бъдат само основа за взимане на информирани и научно обосновани решения от медицинските специалисти.

Лекторът подчерта, че системите за триаж с ИИ могат да бъдат интегрирани с други медицински системи: лабораторни резултати; резултати от образна диагностика; резултати от проведени консултации; резултати от измервания/изследвания от първичния преглед на място или в линейката. Доц. Атлиев подчерта и необходимостта от спазване на регулаторните стандарти за защита на личните данни и съблюдаване на Етичния кодекс в медицината.

Петя Дилова, главен асистент в Медицински университет – Плевен, представи темата „Автономните практики по света и у нас - какво казват науката и пациентите“. Тя направи бърз преглед на нормативната уредба, на която стъпва дейността на професионалистите по здравни грижи, в частност в извънболничната помощ; Директива 2013/55/ЕС, касаеща планирането, организирането и полагането на здравни грижи, както и гарантиране на тяхното качество и оценяване; Закон за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на лекарските асистенти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите; Наредба за Единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специал-

ностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“ и „Лекарски асистент“ с ОКС „бакалавър“; Наредба №1 от 08.02.2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките, асоциираните медицински специалисти, зъботехниците и здравните асистенти могат да извършват по назначение или самостоятелно; Закон за лечебните заведения – индивидуална и групов практика по здравни грижи; Национален рамков договор (Програма „Детско здравеопазване“); Продължаващо обучение; Сертифициране.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Петя Дилова изтъкна, че към 5 април 2024 г. у нас има регистрирани 81 индивидуални и групови амбулатории и практики по здравни грижи. Създадено е и Национално сдружение на амбулаториите по здравни грижи с Единен телефон 070040804.

Лекторката изтъкна, че автономните практики у нас и по света изискват професионална компетентност, професионално вземане на решение и професионално взаимодействие.

Относно развитието на здравните грижи главен асистент Дилова се спря на четири основни компонента, залегнали в Националната здравна стратегия – обучение на нови кадри; увеличаване броя на работещите медицински сестри и акушерки; развитие на лидерството на тези кадри и предоставяне на услуги в извънболничната помощ. Тя беше категорична, че акушерките и медицинските сестри могат да предоставят в голяма степен качествени първични здравни грижи - нещо, което COVID пандемията е доказала. Грижейки се и обучавайки бременните, акушерките могат да редуцират цезаровите сечения до минимум. Необходимо е обаче да се приеме Стандарт за акушерски грижи и дейностите да бъдат финансирани. Петя Дилова изрази увереност, че акушерките ще стават все по-популярни и уважавани в обществото. Тя показа корицата на престижното модно списание „Vogue“ от февруари 2021 г., на която вместо някой супермодел се вижда младата акушерка Рейчъл Милър.

На компетенциите, финансирането и добрите практики при патронажни грижи се спря Мария Евгениева, клиничен ръководител на програма на Тръста за социална алтернатива за домашни посещения при жени в неравностойно социално-икономическо отношение, които започват от бременността и продължават докато детето стане на 2 години. Тя посочи нормативната уредба, която утвърждава компетенциите на акушерките и медицинските сестри и ученето през целия живот, което съпътства тези специалисти през целия им професионален път.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Самостоятелни дейности, които могат да извършват акушерките:

- назначаване на прегледи за ранна диагноза на рискова бременност в извънболничната помощ;
- даване на съвети за хигиена и хранене на бременни, жени в пуерпералния период и гинекологично болни;
- обработка на пъпния остатък;
- грижа за майката и новородени деца до 45-тия ден след раждането ;
- извършване на тоалет на новороденото;
- обучение в техника на кърмене и поддържане на лактацията;
- провеждане на пробно кърмене;
- назначаване и проследяване провеждането на хигиенно-диетичен режим;
- назначаване на необходимите прегледи за ранна диагноза при новородени с проблем в извънболничната помощ;
- полагане на грижи и наблюдение в пуерпериума, включително преглед на инволюцията;
- откриване при майката и/или детето на признаци за аномалии, които изискват специализирана намеса и оказване на помощ на специалиста в случай на интервенция;
- организиране и провеждане на общоукрепваща гимнастика;
- обучение, профилактика и възпитание на жената и близките ѝ.

Самостоятелните дейности, които могат да извършват акушерките и медицинските сестри са:

- предоставяне на подходяща информация и консултиране по въпросите на семейното планиране, сексуалното и репродуктивното здраве;
- информиране при безплодие;
- консултиране за отглеждане на новородено, включително за хранене, хигиена, имунизации;
- промоция на кърменето;
- промоция, профилактика и консултиране на социално значимите заболявания;
- оказване на грижи за психичното, физическото и социалното здраве на жените/лицата;
- превенция и профилактика на социално предавани инфекции, ХИВ и СПИН, токсикомании, алкохолизъм, тютюнопушене, трудови и битови злополуки, насилие и др.;
- оценка на рискови фактори за здравето;
- идентифициране на здравни проблеми и съвети на лица с повишен здравен риск;
- оказване на психологическа помощ на пациента и неговото семейство;
- превенция на злокачествени заболявания на репродуктивната система;
- обучение на жени за самоизследване на млечни жлези;
- извършване на психо-социална рехабилитация на пациенти със социално-значими заболявания.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Мария Евгениева посочи възможностите за финансиране на амбулаториите по здравни грижи: от НЗОК (по Наредба №9 на МЗ); плащане от пациентите, лицензиране на социална услуга, неправителствени организации пък могат да получат проектно финансиране; финансиране като социална услуга през Закона за социалните услуги. Последните две възможности са възможни не само при юридически лица с нестопанска цел, но и при търговски дружества.

Лекторката представи проекта “Заедно – здраво бебе, здраво бъдеще” на Тръста за социална инициатива, който представлява структурирана интензивна програма за домашни посещения при жени в неравностойно социално-икономическо отношение, които започват от бременността и продължават докато детето стане на 2 години. Става ясно, че в София проектът се реализира от 2016 г., а в Пловдив – началото е поставено 2 години по-късно. До момента са направени повече от 20 000 домашни посещения.

След края на първия панел се състоя дискусия, лекторите отговориха на поставените въпроси.

Проф. Д-р Ерхан Табакоглу, ректор на Тракийския университет в град Одрин, Турция, представи традициите, настоящето и бъдещето на учебното заведение.

Презентация на тема „Предимства и недостатъци на системата на здравеопазването в Словения“ направи проф. Павел Поредош, председател на Словенска академия на науките, преподавател в Медицинския университет в Любляна, Словения, специалист в Клиника по съдови болести, вицепрезидент на ЮЕМФ и член на Борда.

Предимствата и недостатъците на универсалната система на здравеопазване в Грузия представи проф. Гия Лобзанидзе, председател на Медицинската асоциация на Грузия, вицепрезидент на ЮЕМФ и член на Борда.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Д-р Зийод Абдурахимов от Държавната здравноосигурителна каса на Узбекистан и ръководител екип софтуерни разработки запозна участниците в конференцията с използване на цифрови платформи за внедряване на здравно осигуряване в Узбекистан.

Презентация на тема „Проблеми на медицината по време на локална война“ направи д-р Александър Левин – зам.-председател на Медицинската асоциация на Израел, член на Борда на ЮЕМФ.

Приносът и ролята на медицинските общности за развитие на системата на здравеопазване в Република Северна Македония представи проф. д-р Горан Димитров, президент на Медицинската асоциация на Македония, главен секретар ЮЕМФ и член на Борда.

Представяне на предстоящия XIII Международен Медицински конгрес на ЮЕМФ (4 – 8 септември 2024 г., гр. Будва, Черна Гора) направи д-р Цанка Церович, президент на Медицинската камара на Черна Гора, член на Борда на ЮЕМФ и Весела Кехайова, специалист по международни отношения в ЮЕМФ.

В края на научната програма се състоя оживена дискусия по поставените проблеми.

Председателят на УС на БАПЗГ г-жа Милка Василева получи две престижни награди – плакета на Югоизточно-Европейския медицински форум и плакета на Община Смолян.

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

На 12-ти май – Международния ден на сестринството, участниците в конференцията посетиха Планетариума в Смолян, а по-късно присъстваха на молебен за здраве, който се отслужи в църквата „Свети Висарийон Смолянски“.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

101 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В БЕЗПЛАТНО ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ХОЛИСТИЧНАТА ГРИЖА ПРЕЗ ОПИТА НА АКУШЕРКИТЕ“

На 8 май 2024 г. се проведе безплатно онлайн обучение за специалисти по здравни грижи на тема „Холистичната грижа през опита на акушерките“. Обучението, организирано от Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ), се проведе през онлайн платформата Google Meet. В курса се включиха 101 специалисти по здравни грижи (предимно акушерки и медицински сестри).

Лектори на обучението бяха акушерките Десислава Костова – първата холистична акушерка в България, която дава онлайн консултации и обучения за жени във всички възрасти, и Мария Евгениева - акушерка и консултант по кърмене в София с дългогодишен опит, клиничен ръководител за България на Nurse-Family Partnership към Университета в Колорадо, Денвър.

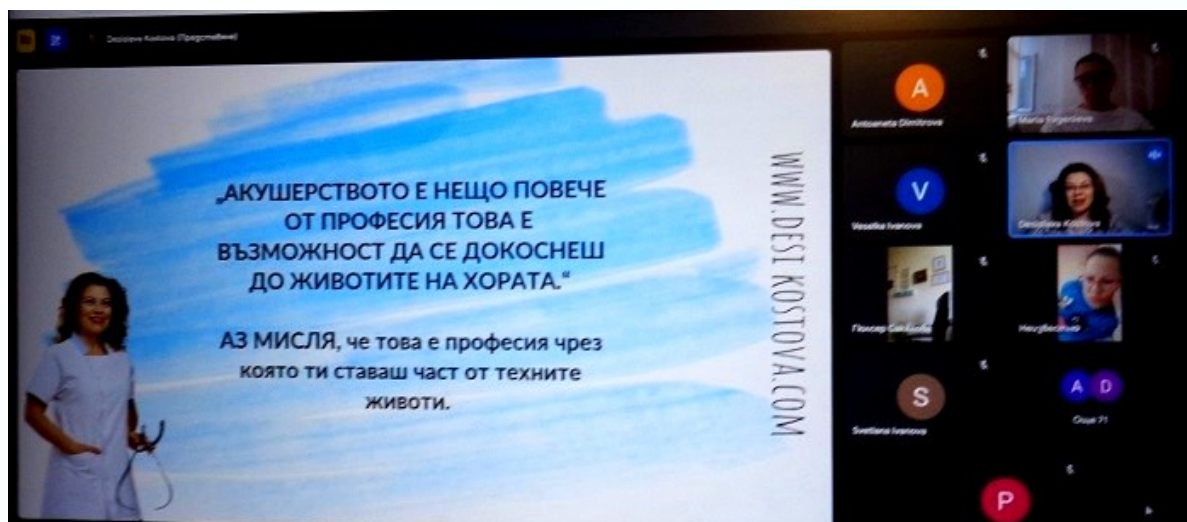
Модератор на обучението беше Антоанета Димитрова, преподавател във ФОЗ на Медицински университет – София и зам.-председател на УС на БАПЗГ.

Десислава Костова изтъкна, че компетенциите на акушерката в днешно време се разширяват и нейните професионални ангажменти не се свързват само с раждането и болката, когато се появява новия живот, но и с предоставяне на консултации и съвети по различни въпроси, свързани със здравето и модела на живот на децата, момичетата, младите жени, бременните, родилките, жените в зряла възраст; преценка и съвет за преглед при лекар и акушер-гинеколог. Костова подчерта развиващата се роля на акушерките при предоставяне на холистични грижи и поддържане на цялостното благосъстояние на жените, както и осигуряването на по-всеобхватно и достъпно здравеопазване за жените навсякъде.

Лекторката се спря на някои основни компетенции на акушерката: консултации преди и по време на бременността; консултации за и след раждането; подкрепа при грижите за бебето; помощ при грижите за родилката след раждането; подкрепа на репродуктивното здраве; подкрепа за емоционалното, физическото и духовното здраве на жената.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Десислава Костова представи дейностите на холистичната акушерка през призмата на дигиталните платформи. Тя сподели какви са професионалните ѝ ангажименти като онлайн акушерка. В т. нар. „живи“ програми, които осъществява, влизат: Холистична академия за зачеване; Онлайн програма за лека бременност; Училище за здрави деца. Тя предоставя също курсове и програми на запис: За жените в менопауза; За емоционална подкрепа; За спокойно майчинство. Според Костова в бъдеще ще има все повече онлайн акушерки, които ще помагат със съвети на тий-нейджърки, бременни и млади майки, както и на всяка жена, която има нужда да подобри здравето си. Тя изтъкна, че е изключително важно жените да получават квалифицирани съвети, а не да се доверяват слъпо на неверни съвети в социалните мрежи.

Десислава Костова показва кориците на някои свои книги-наръчници: „Психосоматични причини за детските болести“, „7 сладки рецепти за здрави деца“, „Наръчник за детско хранене при проблемна трета сливица“, „Здрави на детска градина“, „21-дневен режим на хранене против кандидата“, „Необходими изследвания при забавено зачеване“; „Всичко за менструацията“, „Диагнози, които пречат на забременяването“, „Хранене за зачеване“, „Клетъчно хранене по време на бременност“, „Хранителен план за първи триместър“, „Хранителен план за втори триместър“, „Хранителен план за трети триместър“, „Холистичен наръчник за лека бременност“, „Списък на необходимите неща за болницата при раждане“, „Великденски изкушения за зачеване и бременни“, „IFV мама“ и др.

„Дълбоката връзка между акушерката и нейните пациенти се простира отвъд медицинските грижи: това е уникална комбинация от съпричастност, подкрепа и холистично здраве“, изтъкна Десислава Костова. Тя допълни, че холистичната грижа отчита физическото, психическото, емоционалното и духовното благополучие и е от решаващо значение за осигуряването на цялостно здравеопазване за жените. *„Акушерките са онзи важен ключ в системата на здравеопазването, които могат да поддържат здравето на жените през всеки етап от техния живот. Използвайки дигиталните платформи акушерките могат да разширят грижите си за българските жени по целия свят“,* изтъкна още Десислава Костова. Тя подчерта важната роля на акушерската патронажна грижа и възможностите за реализация на акушерката като специалист по ранно детско развитие.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

„Ключовата роля на акушерката в патронажната грижа“ беше темата която представи акушерката Мария Евгениева. По време на презентацията бяха припомнени основните нормативни документи, регламентиращи акушерските компетенции – Наредба №1 на Министерството на здравеопазването от 08.02. 2011 г.; Европейските директиви 2005/36/ЕО и 2013/55/ЕС; Национална квалификационна рамка (НКР) на Република България за Ниво 6, подниво 6Б; Европейската квалификационна рамка (ЕКР) за резултатите от ученето за Ниво 6, подниво 6Б; Рамката за дигитална компетентност (DigComp2.0).

Лекторката разгледа подробно компетенциите за самостоятелни дейности на акушерките, както и на акушерките и медицинските сестри, заложили в Наредба №1 на МЗ. Тя обърна внимание, че в Наредба №7 на МЗ от 03.11.2016 г. за утвърждаване

на Медицинския стандарт „Педиатрия“ акушерката и медицинската сестра в педиатричния кабинет има право само на подпомагащи педиатър дейности, манипулации и документиране.

Наредба №8 на МЗ от 03.11.2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията дава правомощия на общопрактикуващите лекари и специалистите по педиатрия.

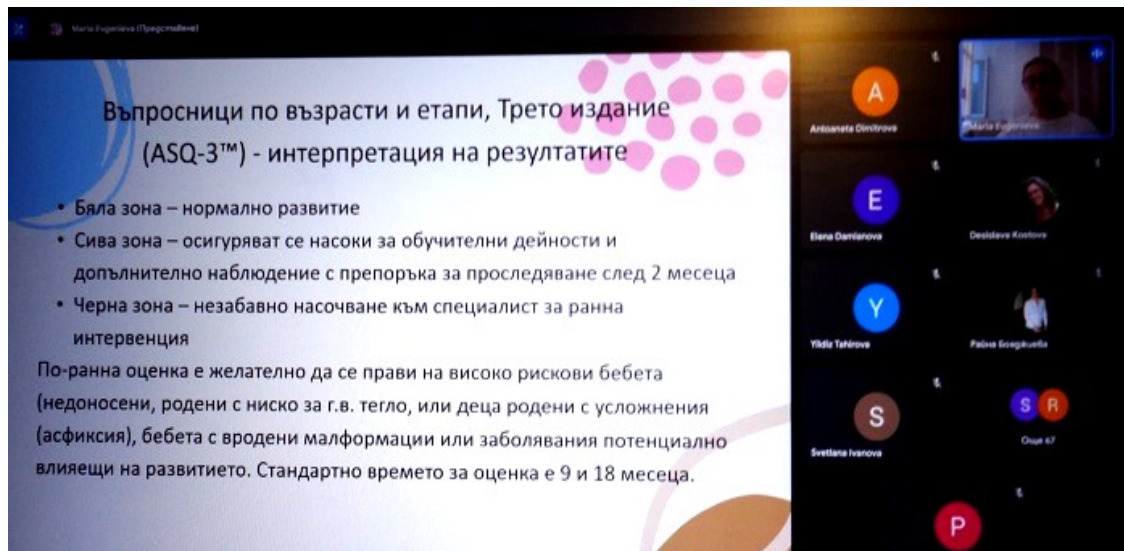
Лекторката припомни, че с Наредба №9 на МЗ от 2019 г. се даде възможност за допълване на дейностите по здравни грижи, осъществявани в дома от медицински сестри, акушерки или лекарски асистенти - до 6 месеца след изписването на майката и бебето от лечебното заведение. Мария Евгениева се спря подборно на пакета със здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК и регламентиран в тази наредба. Тя посочи някои проблеми при предоставянето на акушерски патронажни грижи: липсата на финансиране на пренаталния период; необходимостта от континуум от грижи в първите 1000 дни на малкото дете; услугата не е добре остойностена (НОК плаща едва 18 лв. за домашно посещение); липсва методическо указание; няма механизъм за супервизия, мониторинг и контрол на качеството и др.

Бяха представени и възможностите за финансиране на патронажните грижи в зависимост от това дали се предоставят от амбулатории или стандартни юридически лица. Основните възможности са: заплащане от НЗОК (по Наредба №9, но само с договор с ОПЛ); заплащане от самите пациенти; заплащане като социална услуга през Закона за социални услуги или заплащане по проект.

Лекторката посочи като добър пример проекта “Заедно – здраво бебе, здраво бъдеще” на Тръста за социална инициатива, който представлява структурирана интензивна програма за домашни посещения при жени в неравностойно социално-икономическо отношение, които започват от бременността и продължават докато детето стане на 2 години.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Мария Евгениева представи въпросници, някои от които могат да се ползват безплатно – например формуляр със 7 въпроса за генерализирано тревожно разстройство (GAD 7), формуляр с 9 въпроса за здравето на пациента (PHQ 9) и др. За да прилага обаче тези въпросници, акушерката трябва да премине кратко обучение.

Бяха представени и лицензирани въпросници, свързани с оценка за развитието на бебето, които изискват задължително платено обучение и заплащане на всеки ползван въпросник. Стандартното време за оценка е 9 и 18 месеца

В края на обучението се състоя дискусия. Антоанета Димитрова припомни, че БАПЗГ е внесла в Министерството на здравеопазването Медицински стандарт „Здравни грижи“, но той все още „отлежава“ във ведомството. Тя припомни и възможността акушерките и останалите специалисти по здравни грижи да ползват „Методика за дейността на свободно практикуващи медицински сестри, акушерки, рехабилитатори и фелдшери/лекарски асистенти“. Споменатите документи са качени в сайта на БАПЗГ.

В дискусията участие взеха още Инна Ненова, председател на Националния професионален консултативен съвет на акушерките към БАПЗГ и Райна Бояджиева – акушерка и председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Варна.

Участниците в курса ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

В МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ „ЙОРДАНКА ФИЛАРЕТОВА“ СЕ СЪСТОЯ ОБУЧЕНИЕ ЗА РЕХАБИЛИТАТОРИ НА ТЕМА “МАНИПУЛАТИВЕН МАСАЖ ПО J.C.TERRIER – ГОРЕН КРАЙНИК И РАМЕНЕН ПОЯС“

На 10 май от 9:00 до 14:00 часа в Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ към Медицински университет – София се състоя обучение за рехабилитатори на тема “Манипулативен масаж по J.C.Terrier – горен крайник и раменен пояс”.

Лектор на обучението беше Александра Здравкова, дм, преподавател в Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ за специалностите „Рехабилитатор“ и „Масажист с увредено зрение“.

Курсистите бяха запознати със същността и характеристиките на манипулативния масаж. Лекторката представи кратка анатомия на раменния пояс и горния крайник. Акцентът беше върху основните техники на Манипулативния масаж по J.C.Terrier.

Участниците в курса ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

В ЯМБОЛ СЕ ПРОВЕДЕ ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ДЕТСКО ОЧНО ЗДРАВЕ ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА“

Във връзка със Седмицата на медицинската сестра и акушерка и по повод 12-ти май – Международен ден на сестринството и професионален празник на специалистите по здравни грижи, Регионална колегия на БАПЗГ - Ямбол организира безплатно обучение на тема "Детско очно здраве през погледа на медицинската сестра". Това съобщи за електронния бюлетин „Здравни грижи“ г-жа Цветка Бойчева, председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Ямбол.

Лектор по темата беше Красимира Димитрова, д. оз., старша мед. сестра от УСБОБАЛ – Варна и член на УС на БАПЗГ.

На обучението присъстваха 25 специалисти по здравни грижи, които ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

136 МЕДИЦИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ИНТЕРАКТИВЕН КУРС, ПОСВЕТЕН НА ЛАБОРАТОРНАТА ДИАГНОСТИКА НА КОАГУЛАЦИОННИТЕ НАРУШЕНИЯ

136 специалисти по здравни грижи (медицински сестри, медицински лаборанти, акушерки, рентгенови лаборанти, преподаватели по здравни грижи, фелдшери) взеха участие в интерактивен курс за продължаващо обучение на тема „Лабораторна диагностика на коагулационните нарушения. Тромбофилия и хеморагична диатеза. Имуно-медиирани коагулопатии“. Безплатното онлайн обучение беше организирано от БАПЗГ-централа и Националния професионален консултативен съвет на медицинските лаборанти към БАПЗГ. То се проведе на 15 май 2024 г. от 17:30 до 19:30 часа в онлайн платформата Google-Meet.

Лектор на обучението беше доц. д-р Марияна Йорданова – Василева, дм, преподавател в Медицинския факултет на Университета „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, Катедра „Биология, Медицинска генетика, Микробиология, Медицинска паразитология, Клинична лаборатория и имунология“ - ръководител на направление „Клинична лаборатория и имунология“. В началото тя запозна участниците в курса с физиологичния процес и клинично-лабораторните изследвания за оценка на процеса на кръвосъсирване (хемостаза). Доц. Йорданова се спря на причините за хиперсъсирваемост и хипосъсирваемост, които се разделят на три групи според своята локализация (съдово, тромбоцитно и плазмено обусловени), според характер (смутен синтез на фактори, тромбооразуване, нарушено равновесие на синтеза/разграждането) и според механизма на поява (вродени или придобити).

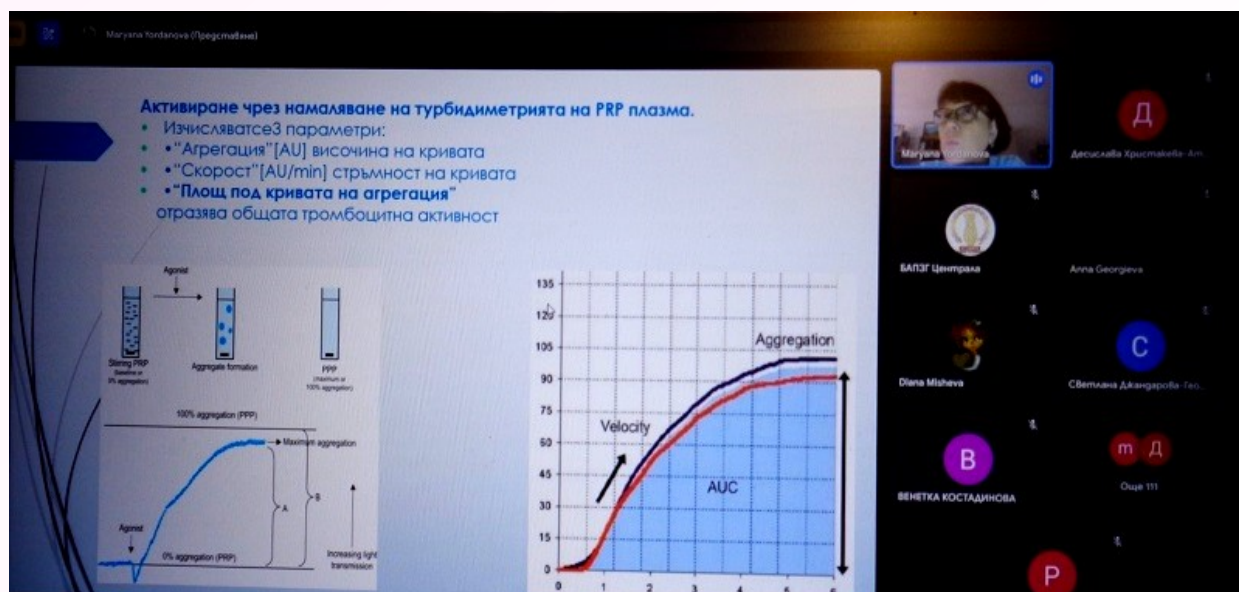
Специалистката изтъкна, че хемостазата изисква кооперация между три елемента – съдова стена, плазмени белтъци и клетъчни елементи. Тя обясни подробно механизмите на действие на всеки един от споменатите елементи. Бяха представени стъпките при изследването на първична хемостаза (тромбоцитен брой, време на кръвене, фактора на фон Вилебранд (vWF), агрегометрия – оценка на функцията на PLT).

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Лекторката представи характеристиката и вариантите на различни заболявания, свързани с кръвосъсирването – тромбоцитопения (лекарствена, имунна, хепарин индуцирана и др.), тромбастении, тромбоцитоза (клонална, реактивна, фалшива). Беше разгледано повлияването между тромбоцитозата и туморите.

Курсистите бяха запознати с различните нарушения, подредени в таблица – първичната и вторичната хемостаза. Бяха представени функциите и факторите на хемостазата, както и изследване на хемостазния процес.

Доц. Йорданова представи класическата схема на кръвосъсирване, няколко концепции за коагулационния процес (Теория на Моравиц; Каскаден модел; Клетъчно-базиран модел на хемостазата и др.), контролните механизми и естествените инхибитори на хемостазата, факторите на фибринолизата, продуктите, които се получават при процеса за предотвратяване на кръвни съсиреци. Бяха представени пресяващи тестове, които показват наличие или отсъствие на нарушение в процесите на кръвосъсирването и фибринолизата и в каква посока е то (медицинският лаборант проследява активирания парциално тромбoplastиново време - АРТТ, протромбиновото време - РТ, тромбиновото време - ТТ). При изследването на фибриногена се използват два метода – хронометричен (Метод на Клаус) и имунологичен. Беше обяснено клиничното значение на увеличените и намалените стойности на фибриноген. Високите стойности на фибриногена могат да бъдат в резултат на наличие на системен отговор на организма към инфекции, остри състояния (инфаркт, голяма хирургическа операция), ревматологични и автоимунни заболявания, дисеминиран тумор, бременност и орални контрацептиви, пост-менопауза, тютюнопушене, дисеминиран тумор, наднормено тегло, усилена физическа активност и др. Намалените стойности на фибриногена могат да се дължат на вродена или придобита афибриногенемия или дисфибриногенемия, дисеминираната интравазална коагулация (ДИК синдром), патологична фибриногенолиза; хемобластози и метастази в костния мозък и други органи, чернодробни заболявания и др.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Курсистите бяха запознати подробно с основния показател на фибринолизата – D димер. Увеличените му стойности могат да бъдат свързани с патология (кървене, тромбоза, ДИК синдром, сърдечно-съдови заболявания, бъбречни и чернодробни заболявания, малигнени заболявания, инфекции, хронично възпаление и др.) или пък поради друга причина (бременност и раждане, етнос – афро-американци, тютюнопушене, скорошна травма, постоперативен период, по-висока възраст и др.)

Беше представена тромбоеластографията (ТЕГ) – неинвазивен тест, който измерва качествено способността на цялата кръв да образува съсирек.

Лекторката разгледа хеморагичната диатеза (хеморагична болест на новороденото), която може да се раздели на три групи: ранна (настъпва през първите 24 часа от раждането, може да се появи вътреутробно или по време на раждането), класическа (през първата седмица на неонаталния живот) и късна (от 8 дни до 6-12 месеца след раждането).

Беше представена хемофилията с нейните разновидности (хемофилия А – при дефицит на фактор VIII, хемофилия В – при дефицит на фактор IX, хемофилия С – при дефицит на фактор XI). Бяха представени причините, характеристиките и диагностичните критерии на ДИК синдрома.

Естествени инхибитори на хемостазата

- Протеин С (РС):**
 - ✓ Витамин К-зависима серинова протеаза (м.м. 62kDa)
 - ✓ **тромбин/тромбомодулин** активира РС до APC
 - ✓ **протеин S** кофактор на APC
 - ✓ APC/APC води до разграждане на **ф.Va** и **ф.VIIIa** и **PAI-1**
- Хепаринов кофактор II (HCII):**
 - ✓ плазмен протеазен инхибитор → усилва се от хепарин
 - ✓ **инхибира предимно тромбин**; има по-слаб афинитет
 - ✓ плазмените му концентрации се увеличават >150% през трети триместър на бременността (↑антикоагулантен ефект)
- Tissue Factor Pathway Inhibitor (TFPI):**
 - ✓ синтез в съдовия ендотел (80% – свързан с ендотелните клетки и 20% – циркулира в кръвта, свързан с Lp)
 - ✓ основно потиска комплекса **ф.VIIa-TF**
 - ✓ потиска обратимо **ф.Xa**

Diagram: Endothelium → PC → APC (with Protein S) → Anticoagulant action (f.Va, f.VIIIa) and Fibrinolytic action (PAI-1).

По време на презентацията стана ясно, че тромбофилията е вродено или придобито многофакторно заболяване, при което се получава склонност към повишено образуване на тромби. Това заболяване засяга повече от 15% от населението, което го прави социално значимо. Бяха посочени показанията за насочено изследване на тромбофилия, за която причините могат да бъдат най-различни – наследствени фактори, фактори на околната среда или начина на живот, генетично предразположение, метаболитен синдром, атеросклероза, медицински интервенции, комбинирани причини.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Коагулация (съсирване)
Вторична хемостаза

- Коагулация – трансформиране на течната кръв в гел
→ превръщане на разтворимия плазмен белтък **фибриноген** в неразтворим **фибрин**
- Нуждае се от **12 плазмени коагулационни фактори**
- ✓ Синтез в черния дроб – I, II, V, VII, IX, X, XI, XII, XIII
- ✓ предимно **глико-** и **липопротеини** – **ф. V** се освобождава от PLT, а **ф. XII** и **ф. XI** от Мо-Мf система
- ✓ **Тромбоцити** и **ендотелиум**: **VIII**, **Тромбоцити** и **тъкани: TF**
- ✓ циркулират в **неактивни проензими (зимогени)**.

функции	фактори
Серинови протеази	Ila, VIIa, IXa, Xa, XIa, XIIa и каликреин
Кофактори	III, Va, VIIIa, HMWK
Трансглютаминаза	XIIIa
Контактни фактори	HMWK, прекаликреин

тъканно увреждане – освобождава (-) наточен тъканен тромбопластин "пълен тромбопластин" **ф. III**.

богати на **ф. III** са цитоплазмните мембрани на ендотелните клетки, мозъчната, белодробната и бъбречна тъкан, а също и атероматозните плаки

Процесите на активиране протича върху мембранны повърхности, когато се появят отрицателно заредени **фосфолипиди** (ендотел и базална мембрана).

Естествени инхибитори на хемостазата

- Протейн С (PC):**
 - ✓ Витамин К-зависима серинова протеаза (м.м. 62kDa)
 - ✓ **тромбин/тромбомодулин** активира PC до APC
 - ✓ **протейн S** кофактор на APC
 - ✓ APC/APS води до разграждане на **ф. Va** и **ф. VIIIa** и **PAI-1**
- Хепаринов кофактор II (HCII):**
 - ✓ плазмен протеазен инхибитор → усилва се от хепарин
 - ✓ **инхибира предимно тромбин**; има по-слаб афинитет
 - ✓ плазмените му концентрации се увеличават >150% през трети триместър на бременността (↑антикоагулантен ефект)
- Tissue Factor Pathway Inhibitor (TFPI):**
 - ✓ синтез в съдовия ендотел (80% – свързан с ендотелните клетки и 20% – циркулира в кръвта, свързан с Lp)
 - ✓ основно потиска комплекса **ф. VIIa-TF**
 - ✓ потиска обратимо **ф. Xa**

Лекторката показва различни генни мутации, които могат да доведат до различни болестни изяви. Бяха представени физиологичните промени в хемостазата по време на бременността. Курсистите бяха запознати с аутоимунното заболяване антифосфолипиден синдром (APS), клиничните и лабораторните критерии за него. Бяха посочени критериите за изследване на антифосфолипидни тела (APA), както и типичните коагулационни профили.

Доц. Йорданова завърши презентацията си с оптимизъм: „Никой не прави ключалка без ключ. Така и животът не дава проблеми без решения.“

Всички специалисти с редовно членство в БАПЗГ ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на асоциацията за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

180 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ СОФИЯ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА – ГРУПОВИ СПЕЦИФИКИ“

На 17 май 2024 г. в зала „Европа“ на Парк Хотел „Москва“ се проведе обучение на тема „Психоактивни вещества – групови специфики“, организирано от Регионална колегия на БАПЗГ – София. В обучението участие взеха 180 специалисти по здравни грижи от лечебни заведения, Детското и Училищното здравеопазване.

Лектор на обучението беше доц. д-р Людмила Нейкова, дм, началник на Катедра „Токсикология“ във Военномедицинска академия - София.

В началото на презентацията си доц. Нейкова направи бърз преглед на разпространението на наркотици в Европа и изтъкна рекордните конфискации на дрога през 2021 г. в много европейски страни. Тревожно е, че се появяват съвсем непознати опасни субстанции. През 2022 г. в ЕС са докладвани 41 нови психоактивни вещества – т. нар. синтетични наркотици или дизайнерска дрога.

През 2021 г. близо най-малко 6 166 души в ЕС са починали от свръхдоза, което прави по 17 души дневно, изтъкна лекторката. Тя допълни, че в САЩ през същата година от употреба на свръхдоза наркотично вещество са починали 100 000 души. Проблемът е изострен от масовото разпространение на фентанил, който е 50 пъти по-силен от хероина и все по-често се смесва с други опиати. Почти на всеки 8 минути един американец умира от свръхдоза фентанил. Стана ясно, че психоактивните вещества се делят на три основни групи: депресанти (хероин, кодаин, фентанил и др.), стимуланти (кокаин, амфетамини, метаамфетамини и др.) и халюциногени (канабиноиди, синтетични канабиноиди и др.).

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Доц. Нейкова изтъкна, че е разпространено убеждението, че леките наркотици не са опасни за здравето, но това не отговаря на истината, защото безвреден наркотик няма. Тя се спря на някои негативни тенденции. През декември 2021 г. Малта стана първата европейска държава, която реши ограниченото отглеждане и притежаване на канабис за лична употреба. Най-употребяваният наркотик в Европа е кокаинът. Разширява се употребата на синтетични канabinоиди, които имат психоактивен ефект. Специалистката се спря на характеристиката на различни наркотици, основните здравословни рискове и поведенчески промени, които предизвиква тяхната употреба, възможностите за детоксикация и лечение. В столицата пациентите с остри интоксикации се приемат в клиниките по токсикология на ВМА и УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“. Доц. Нейкова спомена конкретни медицински казуси от своята дългогодишна практика.

Участниците в обучението споделиха свои опитности и зададоха въпроси. Те ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

34-МА МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ОТ ЛОВЕЧ СЕ ВКЛЮЧИХА В ОБУЧЕНИЕ ПО АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ДЕТСКОТО ЗДРАВЕ

На 18 май 2024 г. в Ловеч се проведе поредното продължаващо обучение за специалисти по здравни грижи, организирано от Регионалната колегия на БАПЗГ - Ловеч. В обучението участие взеха 34-ма медицински специалисти от здравните кабинети на училища, детски градини и детски ясли в Ловеч. На курса присъстваха и представители на РК на БАПЗГ – Ловеч, на общините Ловеч, Троян и Тетевен. За електронния бюлетин на БАПЗГ информираха от регионалната колегия.

Темата на обучението "Актуални проблеми на детското здраве" беше представена от проф. Галина Чанева, зам.-декан по следдипломно обучение на Факултета по обществен здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ в Медицински университет - София.

Участниците в курса ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

В Ловеч продължаващото обучение в областта на здравните грижи е традиция от 16 години насам. Организира го Регионалната колегия на БАПЗГ - Ловеч, съвместно с Община Ловеч.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

80 ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ ВАРНА И ОБЛАСТТА ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ, ПОСВЕТЕНО НА КИСЛОРОДОТЕРАПИЯТА

На 18 май 2024 г. в Аудитория 105 на Факултета по фармация на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна се проведе курс за продължаващо обучение на специалистите по здравни грижи на тема „Кислородолечение: индикации, методи на приложение, мониториране и контрол, домашна кислородотерапия“.

Организатор на курса беше Регионална колегия на БАПЗГ – Варна със съдействието на старша медицинска сестра Теодора Радева - председател на Първичното дружество на УМБАЛ „Света Марина“ към РК на БАПЗГ - Варна и член на УС на регионалната колегия. В обучението участие взеха 80 професионалисти по здравни грижи от Варна и Североизточния регион - Добрич, Шумен, Русе и др.

Лектор на обучението беше проф. д-р Диана Петкова Господинова - Вълкова, дм - преподавател в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, председател на Българското дружество по белодробни болести, специалист по Вътрешни болести, Белодробни болести, Медицина на съня. Специализирала е в Швейцария и Австрия.

Обучението се проведе с участието на Серайна Катарина фон Салис - директор на белодробната лига St.Gallen-Appenzell, с пряко включване от Апенцел, Швейцария.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Бяха разгледани следните теми:

- Показания, принципи на действие и цели на кислородната терапия;
- Контрол и мониториране на кислородолечението;
- Провеждане и контрол на дългосрочна кислородна терапия;
- Предимства и недостатъци на различните системи за дългосрочно;
- Снабдяване с кислород и терапевтичните алтернативи.

Участниците имаха възможност да получат отговор на въпросите, които ги вълнуват, например:

1. При какви заболявания е необходимо лечение с кислород?
2. Може ли да се проведе кислородолечение в домашни условия?
3. Кой може да предпише лечение с кислород?
4. Какви са апаратите, които произвеждат и доставят кислород?
5. Как трябва да се дозира кислородът?
6. Какви хигиенни правила следва да се спазват?
7. Има ли възможност за свободно придвижване, ползвайки апарат за кислород?

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Г-жа фон Салис представи Белодробните лиги в Швейцария (общо 17 на брой) и тяхната 120-годишна история, както и мястото на медицинската сестра в доболничната практика в Швейцария. Акцентите в нейната презентация бяха следните:

- ⇒ Пациентите, които биват съветвани в Белодробните лиги са над 8 хиляди;
- ⇒ В тези структури се осигурява подкрепа от медицински сестри 24 часа 7 дни в седмицата;
- ⇒ Всеки нуждаещ се има възможност за равен достъп до здравни грижи;
- ⇒ В Швейцария има над 30 Здравноосигурителни каси;
- ⇒ Цялата дейност на швейцарските медици се документира в електронна здравна система и се заплаща от съответната здравноосигурителна каса.

Дискутирани бяха следните въпроси:

- *Как дипломирани медицински сестри са постигнали финансиране от здравноосигурителните каси в Швейцария?*

Отговор: С много разговори, упоритост, постоянство и... време.

- *Как се подsigурява на нуждаещите се деца в Швейцария консумативи за домашно кислородолечение?*

Отговор: Има детски болници, където децата се диагностицират, лекуват, предписва се домашно лечение, уведомяват се сътрудници от Белодробните лиги, а те подsigуряват обучение на родителите и съответните апарати за кислородолечение в дома.

- *Каква е формата на обучение на швейцарските медицински сестри за придобиване на специфичните компетенции?*

Отговор: Освен базовите компетенции, придобити в медицинските университети, Белодробните лиги осигуряват ежегодно курсове за обучения за надграждане на тяхната квалификация.

В практическата част от семинара проф. Петкова представи изискванията при работата с концентратор, като една от системите за доставяне на кислород.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

50 ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ТРАНСПЛАНТАЦИЯ И ДОНОРСТВО – МЕДИЦИНСКИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА”

В МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ гр. Сливен беше проведено обучение за професионалисти по здравни грижи на тема „Трансплантация и донорство – медицински предизвикателства“ с лектор Д-р Христо Василев, лекар специалист по Анестезиология и интензивно лечение. В обучението се включиха 50 професионалисти по здравни грижи, информира за електронния бюлетин на БАПЗГ главната медицинска сестра на болницата Красимира Танева.

Д-р Василев запозна курсистите с исторически данни за трансплантациите и донорството в света и България. Разгледани бяха принципите на трансплантация според Световната здравна организация, както и етапите, през които преминава, както и причините, които биха могли да възпрепятстват реализирането на една донорска ситуация. Представена беше нормативната уредба в България.

Разгледани бяха медицинските критерии и реда на установяване на смърт (клинични и инструментални методи) и начините на поведение, медицинската документация. Обърнато бе внимание на правилата на поведение при донор с мозъчна смърт – кондициониране, мониторинг.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

В обучението се включи г-жа Дора Пондалова, инициирала създаването на първия Обществен съвет за подкрепа на донорството, споделяйки с участниците своя опит. Равнището на съвременната медицина наложи трансплантацията като най-доброто и често е единственото животоспасяващо лечение при крайна (терминална) фаза на органа недостатъчност. В този аспект от изключително значение за обществото е целенасоченото и систематично развитие на трансплантацията и свързаната с нея дейност по насърчаване на донорството.

Курсът приключи с обсъждане на възникналите въпроси и полагане на изпитен тест. Тези, които са усвоили новите знания, ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

КУРСОВЕ ЗА ДИСТАНЦИОННО ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ НА БАПЗГ

1. Разпознаване на симптомите на насилие – I част	10 кредитни точки
2. Разпознаване на симптомите на насилие – II част	12 кредитни точки
3. Наставничество в сестринството	13 кредитни точки
4. Дигитални технологии в образната диагностика	8 кредитни точки
5. Промоция на здраве. Здравно образование	24 кредитни точки
6. Конфликти в здравеопазването	14 кредитни точки
7. Управление на човешките ресурси в здравните грижи	17 кредитни точки
8. Оценка на качеството на здравните услуги - подходи, методи и техники	14 кредитни точки
9. Организиране и управление на процеса на възпитание в ранна детска възраст	16 кредитни точки
10. Сестрински грижи при трансмисивни (вектор-преносими) инфекции	15 кредитни точки
11. Профилактика на рака на маточната шийка – роля на акушерката	16 кредитни точки
12. Палиативни грижи	21 кредитни точки
13. Помощни технологии - технически помощни средства	8 кредитни точки
14. Технически помощни средства при различни видове увреждания	10 кредитни точки
15. Комуникация с хора с увреждания	5 кредитни точки
16. Хранителни добавки - класификация. Модул 1	8 кредитни точки
17. Хранителни добавки - микроелементи. Модул 2	6 кредитни точки
18. Хранителни добавки - макроеlementи. Модул 3	9 кредитни точки
19. Хранителни добавки - фитохимикали. Модул 4	8 кредитни точки
20. Диабетът в детска възраст	7 кредитни точки

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Провеждане на курсовете: Целогодишно

Начало на курс: Всяко 15-то число на месеца

Продължителност на обучението: 15 дни

Регистрацията в платформата и заплащането за избрания курс се правят най-малко 5 дни преди началото на курса.

При необходимост от допълнителна информация свържете се с нашите курсови администратори на тел: 02/915 69 15, 0884 517 007, 0886 196 991.

E-mail: cpo.bapzg@gmail.com

ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ

АБОНАМЕНТНА КАМПАНИЯ ЗА СПИСАНИЕ "ЗДРАВНИ ГРИЖИ"

УВАЖАЕМИ ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ,

Годишната абонаментна кампания за 2024 г. ще се извършва, както следва:

Фирма "ДОБИ ПРЕС" ЕООД – целогодишно (за справка – тел. 02 963 30 82).

"БЪЛГАРСКИ ПОЩИ" ЕАД – от първо до 15-то число на текущия месец (краен срок 15 март 2024 г.).

Каталожният номер на списание "Здравни грижи" е 1332.

Има възможност и за абонамент за електронен вариант на списанието.

Таксата за абонамента трябва да се преведе на банковата сметка на БАПЗГ като се посочи основанието за превеждане на сумата (онлайн абонамент за сп. "Здравни грижи"):

IBAN: BG69 BPBI 8170 1714 0267 54

BIC: BPBIBGSF

Банка "Юробанк България" АД

Всеки нов брой на списанието се качва в платформата за дистанционно обучение на сайта на БАПЗГ.

Годишен абонамент за печатния вариант – 18.00 лв.

Годишен абонамент за електронния вариант – 10.00 лв.

Абонаментът за сп. "Здравни грижи" носи 15 кредитни точки.

ВНИМАНИЕ:

Съхранявайте документа, удостоверяващ Вашия личен абонамент. Представете негово копие в съответната Регионална колегия на БАПЗГ, за да бъдат регистрирани кредитните точки в Националния регистър на БАПЗГ.

При необходимост от допълнителна информация свържете се с нас:

02/ 915 69 15, 0886 196 991, 0884 517 007

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Милка Василева, председател на УС на БАПЗГ:

**СТАНДАРТ ЗА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ЩЕ ЗАТВОРИ ПОЛОВИНАТА БОЛНИЦИ,
ЗАЩОТО ИМА ОГРОМЕН КАДРОВИ ПРОБЛЕМ**

Докато страната ни се намира в поредната предизборна ситуация, дневният ред на политиците е далече от проблемите в здравеопазването. Става ли кадровият дефицит у нас става все по-сериозен, защото заради липса на медицински сестри временно прекратяват или намаляват дейността си структури с национално значение, бездейства ли някой и кой. Това попитахме Милка Василева, председател на УС на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ).

- Г-жо Василева, все повече болници страдат от дефицит на медицински сестри, стига се вече и до временно прекратяване на дейности с национално значение като костно-мозъчните трансплантации при деца, детската кардиохирургия, защо?

- За съжаление е така. Повече от 15 години алармираме и обществото, и управляващите, че това ще се случи, за съжаление никой не обърна внимание на нашите доклади, които са основани на данни от

Националния електронен професионален регистър на БАПЗГ. С лека ръка бяха подминати откритите ни писма към цялото общество, че медицинските сестри се чувстват неценени и унизени от отношението, както на обществото, така и на лекарското съсловие. Не беше взето под внимание, че заплатите са неадекватни за висококвалифициран труд, а условията за работа не са добри. Уважението, на което най-много държат професионалистите по здравни грижи, не го получават. Когато заминат на Запад обаче, те получават всичко това. Конкуренцията между българското здравеопазване и западното здравеопазване не е в наша полза, поради което огромен брой медицински сестри - между 800 и 1000 на година, заминават да работят навън. Около 20% от новозавършилите сестри, получавайки своята диплома, излизат навън. Никой не обърна внимание на тези проблеми и те продължават. Затова особено във високотехнологичните болници, където само базовото образование не е достатъчно, а се изискват много повече познания и умения, ще има все повече проблеми.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

- Имате ли информация каква част от болниците в страната страдат от кадрови дефицит на медицински сестри в момента?

- Няма болница в страната, където да няма кадрови дефицит.

- Сезидали ли сте институциите в лицето на Министерството на здравеопазването и Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ за този проблем?

- Министерството на здравеопазването е получавало нашите ежегодни доклади за кадровия потенциал, в разговори с предишния директор на ИАМН и със сегашния – г-жа Иванка Динева, сме обсъждали огромните проблеми, които съществуват, но за съжаление без да има някакъв резултат.

- Ако случайно някоя от институциите в страната, като Министерството на здравеопазването или Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, реши да извърши проверка на болниците за кадровата им обезпеченост, има ли стандарти, по които да го направи?

- За съжаление няма и Стандарт по здравни грижи. Ние сме предложили повече от 4 години проект, но той отлежава в Министерството на здравеопазването. Това, което предлагаме е базирано на международните и европейските стандарти. В проекта сме посочили какво трябва да бъде съотношението медицинска сестра към пациент, като то е различно за различните отделения и специалности. Всичко това е описано в стандарта, който предлагаме. Ако той влезе в сила обаче, половината болници трябва да бъдат закрити.

- Внесохте за пореден път при проф. Хинков проекта за стандарт, докъде стигна той?

- Доникъде. Ще изчакаме новия редовен министър и ще го внесем пак.

- По-добре ли е да продължава да няма стандарти и адекватна грижа за пациентите?

- Разбира се, че не е по-добре! Именно това беше нашето желание - да покажем колко пациенти трябва да обгрижва една медицинска сестра, за да може всяко лечебно заведение да прецени дали е необходимо да направи някакви структурни промени, така че пациентите да получат качествени здравни грижи. За съжаление се намират всички възможни мотиви, така че тези стандарти да не влязат в сила, защото ще има огромен проблем за болниците. През 1993 г. имаме 53 хил. медицински сестри и 168 болници, в момента имаме над 360 болници и 23 хил. медицински сестри, като 5 хил. са на възраст над 65 години. Както и да ги тълкуваме тези цифри, това означава, че в страната има огромен кадрови дефицит.

- Смятате ли, че този кадрови дефицит влияе и на високите нива на смъртност в страната?

- Абсолютно убедена съм в това, защото лекарят поставя диагноза и предписва лечение, но това не е достатъчно. Огромно значение има грижата за пациента, задоволяването на базовите нужди – осигуряването на комфорт за тялото и душата на пациента, а не само извършването на преките медицински назначения. Комуникацията с пациента и с неговите близки, оказването на психологическа подкрепа, за да може този човек да превъзмогне заболяването. Това не се върши, защото медицинските сестри нямат физическа възможност да го направят. Когато една сестра се грижи за повече от 30 пациенти, единственото, което може да направи, тичайки по коридорите, е да извър-

МЕДИИТЕ ЗА НАС

ши медицинските назначения. Това е огромен проблем за нас и изисквайки грижи за благосъстоянието на нашето съсловие, ние всъщност настояваме за професионални условия за да се грижим добре за пациентите. Затова казвам – погрижете се за нас сега, за да има кой да се погрижи за вас, но това не се случва.

- Има ли болници, в които няма медицински сестри, които да покриват дежурства и се налага те да вършат тази работа?

- Това е практика във всички лечебни заведения. Системата съществува все още благодарение на това, че медицинските сестри работят на две и на три места. Сама разбирате, че няма как да се спазва Кодекса на труда. На много места за назначени болногледачи, които обикновено са студенти-медици или медицински сестри и акушерки, които изпълняват сестрински манипулации без да имат право на това.

- Давате ли сте сигнали в Главната инспекция по труда, за да направят проверки дали се спазва Кодекса на труда?

- Като съсловна организация това не е наше пряко задължение, а на синдикатите. Но така или иначе сме подавали сигнали за различни лечебни заведения към регионалните инспекции по труда.

- Как си обяснявате на този фон нежеланието на институциите да установят официално, че има нарушения на Кодекса на труда поне, след като нямаме медицински стандарт и че болниците ни не работят нормално от гледна точка на обезпечеността с медицински сестри?

- За съжаление здравеопазването е вътрешен въпрос на всяка една държава и колкото и да сме недоволни от българското здравеопазване, когато направим статистически анализ на броя лекари, виждаме, че сме една идея над средното за Европа. По тази причина всички смятаме, че българското здравеопазване е на високо ниво. Но в същото време по брой на медицинските сестри на 100 000 души от населението сме на последно място в Европа. Това означава, че медицинските екипи, които са основата на здравеопазването, не работят добре. Поради тази причина няма как да сме доволни от здравеопазването - хората не получават хуманно отношение, няма холистичен подход и няма как да има без достатъчно сестри, които да се грижат за пациентите и да подпомагат работата на лекарите. Това, че политиците не могат да осмислят важността на тези проблеми, е свършено друг въпрос.

- Как става издаването на нови разрешения за болници, след като сегашните нямат персонал?

- При условие, че има толкова голям натиск за откриване на нови лечебни заведения, значи медицинският бизнес е много добър. На всички е ясно, че търговията със здраве е приоритет сега, а ние бихме искали общественото здравеопазване да стане приоритет. Но явно в момента се разчита на медицинския бизнес. Знаем, че наредбата за акредитация на лечебните заведения отпадна отдавна, Националната здравна карта отдавна съществува, но никой не се съобразява с нея, а МЗ трябва да прецени нужна ли е още една болница в даден регион. За да не се спазват тези нормативни документи, отново стигаме до въпроса за бизнес модела. Също така частните болници у нас, за разлика от други държави, използват и публичен ресурс, което им дава възможност за повече инвестиции и иновативни методи на лечение, което им дава предимство в конкурентната среда.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

- Но болниците все пак трябва да отговарят на изискванията на Закона за лечебните заведения, няма ли поне там някаква норма за обезпеченост с медицински сестри?

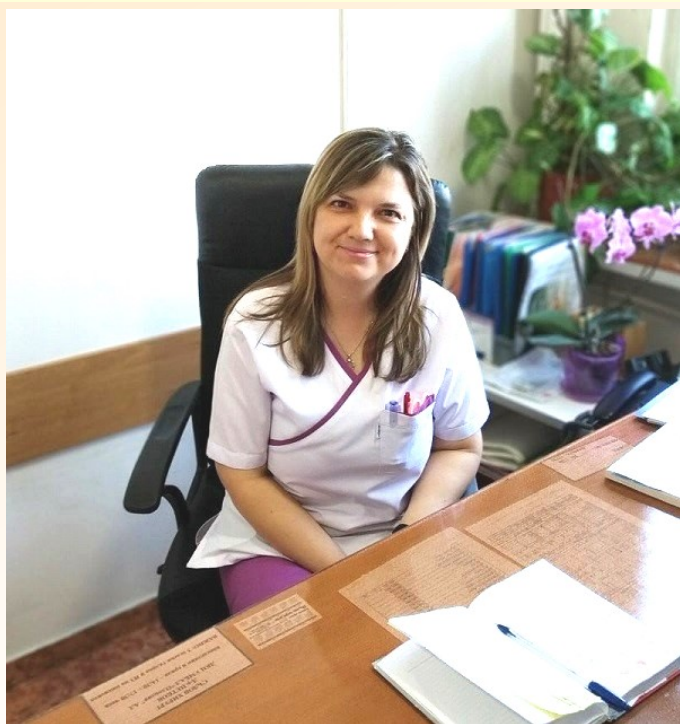
- Няма изискване колко медицински сестри трябва да има в лечебното заведение. За организацията и кадровия потенциал отговаря управителят, който трябва да съобрази дейността с наличния персонал. Има само няколко стандарта, в които е записано, че на един лекар трябва да има две медицински сестри, но това практически не се спазва. Сега, когато една сестра работи в дадена болница, в свободния си ден тя изпълнява дежурство в друга болница. При тази схема на работа, преумората е гарантирана, качеството на здравните грижи е ниско и ефективността на лечебния процес като цяло е незадоволителна. Вече целият свят търси начини да мотивира млади хора да се обучават за медицински сестри и да работят по професията си, но няма сериозен успех. У нас се разчита на малко по-високите заплати в частните болници и вътрешната миграция от публични към частни лечебни заведения. Необходима е сериозна кампания за демонстриране на важността на професиите от направление „Здравни грижи“ и отговорна Национална стратегия за развитие на здравните грижи поне до 2030 г.

Публикувано в Clinica.bg на 07.05.2024 г.

СТАРША СЕСТРА СЛАВКА ТОДОРОВА ОТ УМБАЛ „ПЛОВДИВ“ – ОРИСАНА ДА ПОМАГА

На 12 май отбелязваме Световния ден на медицинските сестри - все по-дефицитните ангели в бели престилки, без които здравеопазването е невъзможно. Датата е посветена на жената, създала тази професия - Флорънс Найтингейл. Какво е да си медицинска сестра в България днес, какъв е делникът и празникът ѝ, ще ви разкажем през очите на Славка Тодорова. Тя е старшата сестра във Второ кардиологично отделение в УМБАЛ „Пловдив“.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Биографично

Славка Тодорова е родена на 1 декември 1981 година в Пазарджик, но е израснала в Стрелча, където завършва средното си образование. През 2003 г. завършва Медицинския колеж към Медицинския университет в Пловдив. Впоследствие следва и завършва специалността „Управление на здравните грижи“ с бакалавърска степен с направление „Преподавател по практика“. Желанието ѝ да надгражда себе си не спира дотук. През 2015 г. записва отново университета и се дипломира с магистърска степен. Старша сестра е във Второ кардиологично отделение в УМБАЛ „Пловдив“.

Изборът на професията

Как се е решила да стане точно медицинска сестра и не се ли е изкушавала да кандидатства медицина? На този въпрос Славка Петрова се сепва. *„Не знам. Откакто се помня, от дете съм искала да бъда точно медицинска сестра и нищо друго“*, отговаря тя. И, някак със смущение продължава: *„Първите ми пациенти бяха куклите. После отнякъде научих, че инжекции могат да се правят и на картоф, докато и каквото подобно имам под ръка“*. Допълва, че никой в родата ѝ не е свързан по един или друг начин с лекарската или сестринската професия. Като ученичка не е знаела нищо и за Флорънс Найтингейл – основателката на систематизираното обучение на милосърдни сестри, както в началото на XX се е наричала тази професия.

„Има много неща, които могат да се направят за хората. Не само да им окажеш медицинска грижа, но и да ги утетиш с думи, да им вдъхнеш вяра и надежда, че ще оздравеят. За това понякога дори не е необходимо да се говори. Достатъчна е дори само една усмивка“, разкрива една от тайните на терапевтичния процес Славка Петрова. Убедена е, че е избрала точната професия и е категорична, че тя ѝ дава радостта дори само от това да види щастието в очите на пациентите при изписването им, вече оздравели. *„Ако сега трябва да решавам какво да работя, какво да следвам, пак ще повторя избора си“*, заявява старшата сестра на Второ кардиологично отделение.

Млади и стари

Славка Тодорова, макар и родена през 1981 година е от младите сестри в болницата. Повечето от професионалистите по здравни грижи, както впрочем и в повечето лечебни заведения в страната, са в предпенсионна и пенсионна възраст. *„Благодарение на по-възрастните колеги, които останаха да работят при нас, успяваме да вържем графици. Освен това, те са много ценни, защото имат много богат опит и могат да ни дадат много практически съвети, за което съм им изключително благодарна“*, казва Тодорова и се умълчава пред факта за дефицита на кадри. А той е недвусмислен. Около 30 000 медицински сестри не достигат у нас. Половината от упражняващите тази професия са на възраст, в която би следвало да гледат внуците си и да си пият кафето на спокойствие. В същото време няма достатъчно кандидатки в медицинските колежи. *„Младите хора искат по-добро заплащане. Затова и тези, които завършват заминават в чужбина или у нас се насочват към студиата за красота. Малко са тези, които идват в болниците“*, казва старша сестра Тодорова и допълва, че не ги упреква. Тя води практики на студентки. Налага ѝ се често да отговаря на въпросите им, а те не са свързани само с професионалните ангажименти. *„Виждам, че имат интерес към сестринската дейност, избрали са тази специалност по вътрешно убеждение. Питат обаче за заплатите, има ли прогнози те да бъдат увеличени така, че да се чувстват обезпечени, ако започнат работа в болницата, има ли условия за кариерно развитие“*, споделя тя. И, разбира се, истината не може да бъде скрита. Отговорите ѝ не ги радват особено освен един, че благодарение на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи в последните години вече се организират доста курсове, семинари, симпозиуми, където медицинските сестри могат да надграждат своите знания.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Трудностите

За Славка Тодорова те не са само в откровените отговори на въпросите, задавани ѝ от студентките. Спомня си първите нощни дежурства, когато се е притеснявала, че ги няма по-възрастните, от които би могла да получи съвет и подкрепа при патова ситуация. За радост обаче, не ѝ се е случвало да остава безпомощна. Спомня си и не един и два случая, в които пациентът си отива от този свят въпреки усилията и на лекарите, и на сестрите. И досега преживява загубата на хора, които познава малко, но според нея са ѝ близки, защото както казва „*Всяка грижа, всяка помощ сближава*“.

За да не се уплашат младите хора, които идват в болницата, тя се старае да им обясни още в самото начало на практиката им, че съществуват и моментите на загуба, които са непреодолими въпреки напредъка на медицината. И макар Второ кардиологично отделение в УМБАЛ - Пловдив да е окомплектовано, като цяло с професионалисти по здравни грижи, има свободни места, които могат да бъдат заети веднага, ако се появят кандидатки. „*Възможности за израстване при нас има, колективът ни е много добър. Няма дразги и интриги. Да заповяда при нас всяка, която иска да се научи на професионализъм*“, отправя покана старшата сестра Славка Тодорова.

Делници и празници

Определено напрежението и натоварването на работните дни не могат да я уплашат. В професионалния си път вече е видяла какво ли не. Изправяла се е пред не една и две патови ситуации. Да излиза с успех и без да губи самообладание от тях ѝ помагат и добрата университетска подготовка, и вътрешното убеждение, че успехът идва само, когато вършиш работата си усърдно и от сърце. И макар по темперамент Славка Тодорова да е енергична, а по характер, както сама казва, оптимист, си е създала начин за релакс. „*Професионалното прегаряне в нашата професия не е за подценяване. Затова човек трябва да намери баланса, начина да се самозареди с добри емоции, преживявания, да остави в сърцето си доброто, а всичко останало да изхвърли навън*“, споделя формула си старшата сестра. За целта тя не си е създала хоби, но е заклет привърженик на планината. В почивни дни не се задържа къщи. Заедно със семейството си поемат на екскурзии из страната. По време на летните отпуски пък, си е създала навика да не мисли въобще за работа. За предстоящия празник на 12 май тя отсега е приготвила маратонките за преход сред природата.

Публикувано на 10.05. 2024 г. в Clinica.bg
Автор: Силвия Николова

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Милка Василева, председател на УС на БАПЗГ:
ВСЯКА ТРЕТА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА
Е НАД 65-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ,
НЕ ДОСТИГАТ 30 ХИЛЯДИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ

В България всяка трета практикуваща медицинска сестра е над 65-годишна възраст, а за да работи спокойно здравната система и за да има кой да се грижи за пациентите, са ни необходими над 50 хиляди медицински сестри. Това каза в интервю за БТА Милка Василева, председател на УС на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи.

Мотото на 12 май тази година е „*Нашите сестри са нашето бъдеще – икономическата сила на здравните грижи*“. По данни на асоциацията в България работят 21 860 медицински сестри. Необходима е реформа и „пренареждане“ на здравната система, както и изработване на стандарти за работа, които да се спазват. В противен случай здравната система ще фалира, каза още

Милка Василева. Всяка година 800 - 1 000 медицински сестри напускат професията, като част от тях заминават за чужбина, а оставащите в България напускат здравната система.

Съсловната организация настоява

От няколко години от съсловната организация с тревога посочват проблемите, свързани с кадровата криза, като през 2023 г. в отворено писмо, изпратено до премиера, до председателя на парламентарната комисия по здравеопазване, до министъра на здравеопазването и др. призоваха за създаване на система за планиране, назначаване и задържане на медицинския персонал, за рамка за устойчиво кариерно развитие, за устойчиво повишаване на заплатите спрямо придобитите знания, умения и компетентности, за изискване за минимален брой медицински специалисти по здравни грижи за оптималното функциониране на лечебните заведения.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Управляващите само обещават

Управляващите обещават, но когато започнат да управляват, виждат, че проблемът е много, много сериозен поради търговския характер на лечебните заведения, поради различната им собственост, поради факта, че държавата е абдикирала от регулаторната си функция по отношение на здравеопазването. Не можем да се похвалим с успехи, свързани с исканията ни, каза още Василева. Винаги сме казвали, че професията ни е подценявана и неуважавана. Колегите ни работят на две или на три места и заради това здравната ни система все още съществува, но нашите управляващи не могат да осмислят този факт, добави тя. Всички знаят, че непрекъснато се откриват нови болници или се извършват нови дейности в съществуващите болници, но реален персонал, който да работи там - няма. Много скоро няма да има на кого да се оплакваме, а управляващите няма да има от кого да се оплакват, тъй като медицинските сестри, акушерките и лекарските асистенти напускат системата или страната, допълни Василева. По думите ѝ дори болниците, които в момента предлагат по-високи възнаграждения, не могат да осигурят персонал. Заради това, че колегите работят на няколко места, лечебните заведения продължават да съществуват, добави тя.

Решението?

Решението е много трудно, тъй като системата е изключително консервативна и за да има какъвто и да е ефект, трябва да се започне с много революционни стъпки, като една от тях е осигуряване на достойни заплати, посочи още Василева. В повечето болници не се осигурява указаната в Колективния трудов договор (КТД) основна заплата за медицинска сестра - 1500 лв., която пък е и крайно недостатъчна за издръжка и продължаващо професионално развитие на медицинска сестра.

Освен увеличаване на възнагражденията, е необходимо да има респект към професията и към хората, които я упражняват, както и добри отношения вътре в медицинските екипи. По думите ѝ необходимо е да се осигури възможност за кариерно израстване и реализация, да се създадат и стандарти по здравни грижи.

Началото трябва да се постави с разработването на дългосрочна стратегия, която да посочва какво ще се случи след пет, десет, двамадесет години, защото според Световната здравна организация до 2030 г. се очаква липса на девет милиона медицински сестри. България е една от държавите, в които има най-малко медицински сестри на глава от населението и ако бъдещите управляващи не постигнат политическо съгласие и не подготвят стратегията, не съм убедена, че ще има кой да отбележи следващия 12 май, каза още Василева.

Проектът на нов Колективен трудов договор

В проекта на новия Колективен трудов договор (КТД) се предвижда основните заплати да са с 30% по-високи, посочи Василева. В момента синдикатите, работодателите и министерството работят по въпроса, но работодателските организации отказаха да подпишат подобен КТД, защото това ги задължава да променят стартовите заплати, а те твърдят, че нямат финансови средства за подобни действия. Най-ниски са заплатите в общинските болници, допълни Василева.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Законови нарушения заради липса на кадри

От съсловната организация настояхме да се забрани професията на медицинска сестра и на акушерка да се упражнява от хора, които нямат нужната образователно-квалификационна степен, добави Милка Василева и посочи, че в някои болници за медицински сестри се назначават акушерки, фелдшери, лекарски асистенти, дори студенти, което е напълно противозаконно. По думите ѝ това законово нарушение се прави заради недостига на медицински сестри. Работодателите назначават хора, които нямат диплома за базово обучение на медицинска сестра.

Отговорност при инцидент

Ако настъпи инцидент, когато дейността се извършва от лице без необходимата квалификация, отговорността ще бъде понесена или от старшата сестра, или от друга медицинска сестра, която е на смяна, обясни Василева. Много студенти са назначени като болногледачи, което не е в нарушение на закона, но са принудени да изпълняват и сестрински функции, дори не под наблюдение на правоспособна медицинска сестра, добави Василева. По думите ѝ в някои лечебни заведения по време на нощните смени липсва медицинска сестра.

Искаме да покажем добрите страни на професията ни, защото е прекрасна, но всичко, което казах досега, отблъсква младите хора и те нямат мотивация да се обучават, каза още Милка Василева. Продължавам да твърдя, че българското обучение на медицински сестри и акушерки е едно от най-добрите в света. Управляващите най-после трябва да разберат, че здравните грижи не са разход, а са огромна инвестиция и трябва да се инвестира в професионалистите по здравни грижи, за да има кой да се грижи за хората. Тази теза или не се разбира, или няма желание за разбиране, добави Василева.

*Публикувано в БТА на 12.05.2024 г.,
автор Десислава Пеева*

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Проф. Галина Чанева,
заместник-декан по следдипломно обучение
на ФОЗ в Медицински университет – София:
ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ ТРЯБВА ДА ИМАТ ПОЛИТИКА
ЗА ПРИВЛИЧАНЕ И ЗАДЪРЖАНЕ НА МЕДИЦИНСКИ ПЕРСОНАЛ

"Нашите студенти остават да работят в България. Да отидеш в чужбина и да се реализираш като медицинска сестра, никак не е лесно. Там заминават квалифицираните сестри отлични професионални качества, с много добра езикова подготовка, компютърна грамотност". Това заяви в предаването „Преди всички“ на БНР проф. Галина Чанева, заместник-декан по следдипломно обучение на Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ в Медицински университет - София.

Проф. Чанева обясни, че още когато са в трети и четвърти курс студентите си намират работа в някое лечебно заведение.

„В Медицинския университет в София приемаме 150 души на година за медицински сестри“, посочи в интервю пред Силвия Великова проф. Чанева. Тя добави, че обикновено кандидатите за тези места са около 200, а през 2023 г. са били дори малко над тази цифра. По думите ѝ всяка година има интерес към професията. В същото време интересът във Франция към професията на медицинската сестра е много по-голям – в град Лион например правят подбор на 100 души от общо 10 000 кандидати, изтъкна тя. Това са споделили френски преподаватели при гостуването на преподаватели от Медицински университет – София в Университета в Лион по Европейската програма „Еразъм +“. Според проф. Чанева високата мотивация на младите хора във Франция за избирането професията „Медицинска сестра“ се дължи на високия социален и обществен статус на медицинските сестри.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Проф. Чанева отбеляза, че около 2/3 от студентите във ФОЗ са млади хора, които са мотивирани. По-малко са тези, които влизат в университета, за да се преквалифицират, поради това че не са успели да се реализират в областите, за които са учили преди време. Тази група хора са мотивирани, защото знаят, че лесно ще могат да си намерят работа като медицински сестри.

„Подготовката на нашите сестри е много добра“, изтъкна проф. Чанева. Тя смята, че няма как дипломираните медицински сестри да бъдат задължавани да работят по разпределение, защото това би демотивирало младите хора да избират тази професия. По-скоро самите лечебни заведения трябва да имат политика за привличане и задържане на медицински персонал, категорична беше тя. Освен заплащането са важни и условията на труд и възможностите за кариерно развитие, изтъкна специалистката.

Проф. Чанева сподели, че има лечебни звена, в които работата на медицинските сестри е много изтощителна – Реанимациите, Отделенията на интензивни грижи, Отделенията за трансплантации на органи, Отделенията по онкология, Кардиохирургиите и др. Тя изтъкна, че в звената, в които се предоставя високоспециализирана медицинска помощ и заплащането е по-високо.

Проф. Чанева изтъкна, че работата на две и три места изчерпва физически и психически медицинските сестри. Тя изтъкна, че намаляването на медицинските сестри през последните години е постоянен процес.

"Трябва да има баланс - да се търсят взаимоотношенията и пропорциите между пациенти и медицински сестри. Трябва да се мисли върху това - колко пациенти ще бъдат обслужвани и на тази база да се търсят медицински сестри. Болниците си имат свои правила и политики", коментира проф. Чанева. Тя подчерта още, че хората, които избират тази професия, са изключително отговорни. И изтъкна, че много хора в пенсионна възраст остават в системата да работят поради липсата на кадри и чувството за професионален дълг. Така проф. Чанева коментира случая с медицинска сестра Мина Иванова, която на 79-годишна възраст продължава да работи в Детската градина в Алфатар от една страна заради ниската пенсия, която получава от друга - тъй като има недостиг на медицински сестри.

*Излъчено в ефира БНР, Програма „Хоризонт“
на 13.05. 2024 г.*

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Проф. Иван Мазнев, главен секретар на Националната спортна академия:

**ОСНОВНИЯТ МОТИВ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА“
Е ДРАМАТИЧНИЯТ НЕДОСТИГ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ
В СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

През миналата година НСА разкри прием в специалност "Медицинска сестра". Какъв е интересът към нея, как се реализира обучението, как да се преодолее недостигът и от какви реформи има нужда здравеопазването и образованието, попитахме проф. Иван Мазнев. Той е главен секретар на Националната спортна академия и кардиолог.

- Проф. Мазнев, миналата година за първи път Националната спортна академия (НСА) започна прием на студенти, учащи за медицински сестри. Запълнихте ли план-приемът и как преминава обучението ?

- След успешна подготовка и одобрение на проекта за разкриване на специалност „Медицинска сестра“ през учебната 2023 – 2024 г. стартирахме приема на студенти. Интересът беше голям и успешно запълнихме местата за обучение, които се финансират от държавата. Приехме и няколко студенти в платена форма на обучение.

- Как дойде идеята в Националната спортна академия, която на пръв поглед се свързва с друг профил, да се разкрие такава специалност, която е в полето на здравните грижи ?

- Идеята ни за разкриване на специалност „Медицинска сестра“ е от близо 10 години. Мотивите за това решение са много. Разбира се, основният мотив е драматичният недостиг на медицински сестри в системата на здравеопазването, както в България, така и в Европейския съюз. Друг съществен за нас мотив е, че разполагаме с преподаватели за по-голямата част от учебните дисциплини, които са включени в обучението на медицинските сестри. Причината за това е провеждането на обучение по една друга регулирана здравна професия – кинезитерапия (физиотерапия), където сме лидер с над 80-годишен опит.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

В тази връзка от години имаме договори с над 25 лечебни заведения, в които провеждаме обучението. Разбира се, от значение е и фактът, че разполагаме с много добра материална база. Тя дава възможност не само за успешно обучение, но осигурява на студентите и отлични социално-битови условия.

- Имате ли достатъчно преподаватели за специалност „Медицинска сестра“ и сътрудничество с болници, в които те да практикуват?

- Да, основният фактор за провеждане на успешно обучение са преподавателите. В тази връзка привлякохме водещи специалисти в тази област благодарение на тясното ни сътрудничество с Медицински университет - София. Дълга голяма благодарност на проф. Александрова, която беше декан на факултет „Обществено здраве“ в този период, и на всички преподаватели, които се отзоваха на нашата покана. Освен преподавателите, от съществено значение за провеждане на обучението по тази здравна професия са клиничните бази, в които се провежда практическото обучение. Постарахме се да сключим договори с водещи лечебни заведения като УМБАЛ „Токуда“, УМБАЛ „Лозенец“, Медицински институт на МВР, МБАЛ „Вита“ и др. Още от първата година ръководството на УМБАЛ „Токуда“ осигури няколко стипендии и покри таксата за обучение на първите десет студенти, класирали се с най-висок бал. От предстоящата година и МБАЛ „Вита“ се включи в тази инициатива.

- Какви са плановите Ви за следващата академична година? Какъв ще бъде план-приемът за сестри, колко бройки ще предложите на МОН?

- През предстоящата учебна година план-приемът на студенти, обучението на които се финансира от държавата, ще бъде също 50 места. Имайки предвид големия интерес към специалността, през учебната 2025 – 2026 г. планираме новите места да бъдат увеличени на 80.

- Всъщност недостигът на сестри е огромен и задълбочаващ се проблем на здравната ни система, често се говори, че трябва да се увеличи план-приемът в университетите. Мислите ли, че това е решение на проблема и до каква степен?

- Нарастването на план-приема е необходимо условие за увеличаване на броя на завършващите специалисти. Другият фактор е стимулирането на интереса на младите хора към специалностите в системата на здравеопазването, в частност към специалността „Медицинска сестра“. Не е тайна, че някои университети не успяха да изпълнят план-приема. Трябва да имаме предвид, че тази професия е тежка и отговорна и основният фактор, който може да увеличи интереса към нея, е адекватното заплащане. Факт е, че в немалко водещи лечебни заведения, най-вече в големите градове, заплащането е вече добро, над средното за страната. Едновременно с това, в по-малките градове заплатите са, меко казано, неадекватни и в някои случаи са на ниво минимална заплата.

- А как според Вас как може да се преодолее кадровия дефицит на специалисти по здравни грижи в страната?

- Единственият реалистичен и ефективен подход за преодоляване на дефицита е увеличението на разходите за здравеопазване, което ще доведе до нарастване на възнагражденията на здравните специалисти. Известно е, че от една страна, здравните осигуровки в България са ниски, а от друга, едновременно с това много хора, включително с високи доходи, се осигуряват на минимална заплата.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

- Има ли достатъчно интерес от младите към професията „Медицинска сестра“, какво е Вашето мнение?

- Както вече споменах, интересът към професията в момента не е висок, но мисля, че в бъдеще ще нараства.

- Като лекар кои според Вас са най-належащите реформи, от които се нуждае здравната ни система?

- Непрекъснато се говори за реформи в здравната система. Това е много сложен и същевременно болезнен проблем за обществото. Трябва да се има предвид, че в света няма идеален модел на здравна система. Едновременно с това в здравната система в България има и много недостатъци, но има и предимства.

- А образователната система, в частност образованието по медицина и здравни грижи?

- Що се отнася до образованието по специалности от здравните професии може да се каже същото – има и предимства, и недостатъци. Разбира се, реформи винаги са необходими, стига те да са целесъобразни.

- Какво смятате за идеята висшето образование да е безплатно и студентите да не заплащат такси?

- Висшето образование в България и в момента е безплатно за приетите студенти, за които държавата осигурява средства за обучението. Що се отнася до таксите за обучение, които реално не са високи, тяхното премахване според мен е неразумно. Това ще се отрази негативно върху мотивацията на младите хора, ще доведе до девалвация на висшето образование, ще премахне градивния ефект на самоучастието в образователния процес. Едновременно с това ще намали приходите на университетите, ще премахне конкуренцията, а от там и качеството на образователните услуги.

- Очаквате ли да се реализира повишението на заплатите във висшето образование наистина?

- Крайно време е висшето образование да бъде обезпечено с по-висок финансов ресурс. Не е приемливо професор да получава заплата, която е по-ниска от средната за страната. За съжаление, реализирането на заложените промени в Закона за висшето образование се забави, а и механизмите, по които ще се реализира, са неясни.

Публикувано в Clinica.bg на 20.05.2024 г.

МЛАДА СМЯНА

СТУДЕНТИ ОТ СПЕЦИАЛНОСТИТЕ „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА“ И „АКУШЕРКА“ ВЪВ ФИЛИАЛ ШУМЕН НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА ПРОМОТИРАХА ДВЕТЕ ПРОФЕСИИ ПРЕД УЧЕНИЦИ ОТ НОВИ ПАЗАР

На 8 май 2024 г. студенти от специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ във Филиал Шумен на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна се срещнаха с ученици от X, XI и XII клас от училищата в Община Нови пазар. Поводът беше съвместна инициатива на Община Нови пазар и Филиал Шумен във връзка с инициативата под надслов „Аз избирам професия“, съобщи от учебното заведение.

Учениците бяха приветствани от г-жа Мария Димитрова, главен експерт „Социални дейности и здравеопазване“ в Община Нови пазар, която откри срещата и въведе присъстващите в темата за избор на професия и възможностите за кариерно развитие.

Студентите запознаха учениците с възможностите и стъпките за кандидатстване и прием във Филиал Шумен. Те споделиха с тях удовлетворението и задоволството си от отличното обучение и условия, които предоставя учебната структура.

Община Нови пазар отпуска годишни стипендии на студенти по медицина и здравни грижи. За да получат стипендии, желаещите студенти трябва да имат успех над 4.00, както и да подпишат договор, според който след успешно завършване на обучението те ще се задължават да работят известно време на територията на общината.

МЛАДА СМЯНА

СТУДЕНТИ ОТ 10 УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ПРЕМЕРИХА СИЛИ ПО ВРЕМЕ НА НАЦИОНАЛНОТО СТУДЕНТСКО СЪСТЕЗАНИЕ „УЧИМ, ЗА ДА ПОМАГАМЕ“

На 14 и 15 май 2024 г. за трети път се проведе Национално студентско състезание „Учим, за да помагаме“. Организатор и домакин на състезанието беше Филиал Шумен на Медицински университет - Варна. Събитието се проведе под патронажа на проф. д-р Димитър Райков, д.м.н. – ректор на Медицински университет – Варна, информираха организаторите.

В благородното състезание участие взеха 20 отбора със студенти от двете специалности – „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ от медицинските университети в София, Плевен, Пловдив и Варна, Университета „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Русенския университет „Ангел Кънчев“, Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград и филиалите на Медицински университет - Варна в Шумен, Велико Търново и Враца. В събитието участие взеха и 38 преподаватели.

Поздравление към участниците отправи и кметът на град Шумен проф. д-р Христо Христов. Проф. д-р Марио Милков, д.м. – заместник-ректор по "Международно сътрудничество" на Медицински университет – Варна, поднесе приветствие от името на ректора на Медицински университет - Варна проф. д-р Димитър Райков, д.м.н.

МЛАДА СМЯНА

В поздравлението си председателят на УС на БАПЗГ Милка Василева каза: „Скъпи студенти, радваме се, че интересът Ви към инициативата на Филиал Шумен расте. Тази година се сформираха 20 отбора. Освен, че ще покажете какво сте научили, Вие ще придобиете повече умения да се изразявате и да действате по-най-добрия начин за кратко време. Така ще имате възможност да работите върху качества, които ще Ви бъдат необходими във Вашия професионален път. Без съмнение контактите, които ще осъществите тук, ще бъдат също много ползотворни. Състезанието е повод да покажете какви благородни и хуманни професии се изборили. Вие сами разбирате, че най-голямото и постоянно състезание е със самите Вас – за да ставате все по-добри в професията е нужно непрекъснато да учите, да надграждате придобитите знания. В този осъзнат път Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи е орисана да бъде Вашият най-верен съюзник и помощник – самостоятелно и в сътрудничество с университетски и лечебни структури предлагаме разнообразни курсове за продължаващо обучение. Бихте могли да се възползвате от безплатните онлайн курсове, които организира БАПЗГ, още докато сте в университета. Пожелавам на всички да сте здрави! Успешно представяне!“

Приветствия поднесоха доц. Тедора Евтимова- директор на Филиал Шумен и проф. д-р Соня Тончева, д.оз.н., – заместник-директор, вдъхновител на това състезание, председател на Организационния комитет.

Проф. д-р Соня Тончева разясни регламента на състезанието на всички участници.

Срещата завърши с музикален поздрав на шестокласника Кристиан Добрев, който изпълни музикални произведения на класическа китара.

МЛАДА СМЯНА

Участниците в Националното студентско състезание „Учим, за да помагаме“ стартираха своето участие с теоретична част. В началото беше изтеглен жребий за реда на представянето на участниците и беше определено жури.

Студентите демонстрираха своите теоретични знания, придобити до момента на тяхното обучение. За първа година те участваха в Национална студентска кръгла маса под надслов: Ние сме бъдещето на професиите „ Медицинска сестра“ и „Акушерка“. Началото започна с встъпителни думи на проф. д-р Соня Тончева, д.о.з.н. Водещи на събитието бяха Велислава Димитрова Кънчовска, специалност „Акушерка“ и Тихомира Георгиева-Мирчева, специалност „Медицинска сестра“ от Филиал Шумен.

Всички с голям интерес се включиха в дискусията относно проблемите на тези така отговорни и хуманни професии. Студентите споделиха своя опит от обучението си, разказаха от първо лице за опита си в болничните заведения, в които се обучават, акцентираха върху недостига на медицински кадри, отношението и работната атмосфера в медицинските заведения. Споделиха и бяха единодушни, че здравната система трябва да се промени в полза на работещите здравни специалисти. *„Избрали сте трудни и хуманни професии, с които трябва да се гордеете. За да бъдете в крак с новостите трябва и да ставате по-добри в професията трябва непрекъснато да учите“*, изтъкна Милка Василева.

МЛАДА СМЯНА

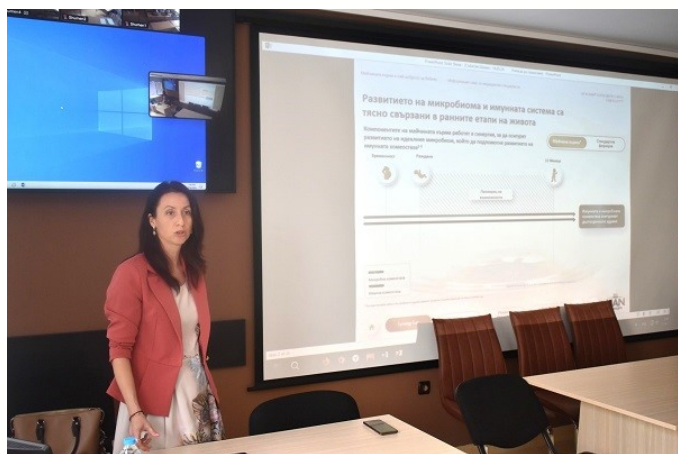
През втория ден на Националното студентско състезание „Учим, за да помагаме“ се проведе практическата част. Студент от всеки отбор изтегли на случаен принцип въпрос, по които да бъдат приложени практически умения.

Учебно-практическите кабинети на Филиал Шумен са оборудвани с всичко необходимо, благодарение на което студентите демонстрираха в реална среда своите практически знания и способности.

За първа година в програмата на състезанието беше включено писане на есе. Студентите проявиха своите творчески заложи, своето въображение, аналитичните си умения и не на последно място придобитите знания по време на своето обучение.

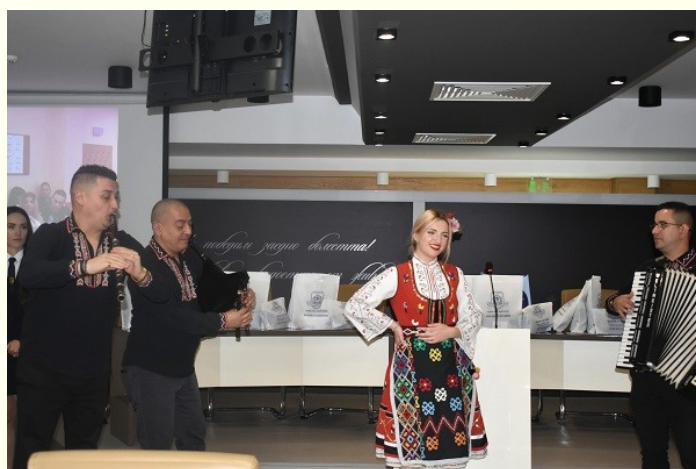
МЛАДА СМЯНА

Теодора Кръстева от „Нестле“ представи адаптирано мляко за кърмачета, произведено по нов революционен метод. Обучение се проведе и от фирма „Триада енд дистрибушън“ АД на тема „Грижа, качество и комфорт за хора, живеещи с инконтиненция“. Доц. д-р Елис Исмаил, д.м.н, ръководител на Катедра „Здравни грижи“ във Филиал Шумен към Медицински университет – Варна, акушер-гинеколог в СБАГАЛ – Варна, изнесе презентация за нов продукт на „Гедеон Рихтер“ – пример за нов стандарт в хормоналната контрацепция“.

Преди да бъдат обявени победителите възпитаници на СУ „Сава Доброплодни“ с ръководител Мирослав Минчев изпълниха залата с добра енергия от гайди и народни песни.

МЛАДА СМЯНА

Председателят на Организационния комитет и заместник-директор на Филиал Шумен проф. д-р Соня Тончева, д.оз.н. благодари на участниците за отличното им представяне и им пожела успехи в професионалната им подготовка и тяхната бъдеща реализация. Обяви, че състезанието става запазена марка на Филиал Шумен към Медицински университет - Варна. Доцент Теодора Евтимова обяви решението на журито. Наградите връчи проф. д-р Соня Тончева, д.оз.н.

За специалност „Медицинска сестра“:

- Първо място - Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград;
- Второ място - ФОЗ към Медицински университет – Варна;
- Трето място – Медицински университет Пловдив.

За специалност „Акушерка“:

- Първо място - отборът на Филиал Шумен към Медицински университет – Варна;
- Второ място – Медицински университет - София;
- Трето място – Филиал Велико Търново към Медицински университет – Варна.

МЛАДА СМЯНА

АБСОЛВЕНТИТЕ ОТ ФОЗ НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ ЗАВЪРШИХА СЪС СРЕДЕН УСПЕХ МНОГО ДОБЪР 5,39

На 20 май 2024 г. в зала „България“ на Международния панаир – Пловдив се състоя тържествена промоция на абсолвенти от Факултета по обществено здраве на Медицински университет – Пловдив. Своите дипломи взеха 388 бакалаври и магистри от специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Управление на здравните грижи“, „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Рехабилитация, уелнес, СПА и балнеолечение“ и „Мениджмънт на медико-социалните дейности“. Средният успех на завършващите е много добър 5,39. С отличен успех над 5.50 от следването и държавните изпити са 152-ма дипломанти.

„Нашият факултет се развива динамично, разкриваме нови специалности и докторски програми, като гарантираме подготовка в съответствие със световните стандарти. Убедена съм, че сте готови да поемете предизвикателствата и отговорностите, които Ви очакват. Нека Вашият професионализъм, етично отношение, знания и умения ви водят по пътя на професионалната ви реализация. Разчитаме на Вашите лидерски умения за развитие на българското здравеопазване и повишаване нивото на общественото здраве“, обърна се към дипломантите деканът на Факултета по обществено здраве проф. д-р Мария Семерджиева, дм. Тя благодари на преподавателите за наставничеството, търпението и индивидуалния подход към всеки, а на родителите – за любовта и подкрепата.

МЛАДА СМЯНА

Поздрав от името на ректорското ръководство отпрати доц. д-р Веселина Кондева, дм – заместник-ректор по качество и акредитация: „Настъпва времето на Вашата инициатива, на Вашия житейски проект. Градете го с чувство, въображение, доза риск и разум. Вярвайте, че можете! Само тогава успехът ще е с Вас и ще бъдете удовлетворени от свършената работа. Изисквайте от себе си! Не пестете сили и енергия! Използвайте потенциала на младостта и не спирайте да инвестирате в знания и умения! Помнете, че Вашите преподаватели, които положиха основата, ще продължават ще бъдат опора и занаят. Бъдете достойни възпитаници на МУ-Пловдив и най-вече – добри хора!“

Поздравителен адрес от името на председателя на УС на БАПЗГ Милка Василева поднесе Елена Симеонова – член на УС на БАПЗГ и главна медицинска сестра на УМБАЛ „Пловдив“. В поздравлението се казваше: „Скъпи абсолвенти и дипломанти, не зная дали когато сте правили своя избор за бъдеща професионална реализация сте си давали сметка колко много качества трябва да притежавате и да развивате у себе си – милосърдно сърце, ученолюбие, прилагане на наученото в практиката, упоритост, търпение, знания и умения за работа в екип, но и знания и умения за извършване на самостоятелни дейности. Днес съм сигурна, че ще прибавите към тези качества поне още толкова, защото си давате сметка какви благородни, трудни и отговорни професии сте избрали. Професии, които все още не са оценени по достойнство, но които непрекъснато ще Ви предизвикват да давате най-доброто от себе си – не само чисто професионално, но и като разбиране и добрина към страдащите. Днес сигурно Ви е тъжно, че се разделяте с Алма матер и Вашите преподаватели, с Вашите състуденти и приятели. Това, с което няма да се разделите през целия живот обаче е ученето – то не само ще Ви съпътства през целия живот, но Вие ще го търсите активно, защото без нови знания няма да можете да се развивате в професията и да бъдете максимално полезни на хората.“ В поздравлението се отправяше благодарност към преподавателите за тяхната любов и висок професионализъм, отдадени при подготовката на младата смяна специалисти по здравни грижи.

От името на завършващите говори Стела Тренчева, която се дипломира с най-висок успех в специалност „Медицинска сестра“. Тя поднесе благодарности от името на випуска към преподавателите за тяхната всеотдайност. „Всеки от нас ще вземе частица от Вашия устрем и трудолюбие“, увери Стела, която вече е успешно реализирана медицинска сестра в Отделението по хирургия на УМБАЛ „Еврохоспитал“.

Дипломантите от специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ положиха професионална клетва и обещаха: „Безкористно, често и добросъвестно да се трудя там, където изискват интересите на моя народ и да се старая да заслужа неговото доверие, уважение и любов. Да помня винаги своя медицински дълг и високата си отговорност пред народа и Отечеството“.

МЛАДА СМЯНА

БЪДЕЩИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ, АКУШЕРКИ И ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В СТУДЕНТСКА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ, КОЯТО СЕ ПРОВЕДЕ В ТРАКИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ - СТАРА ЗАГОРА

В Катедра „Здравни грижи“ към Медицинския факултет на Тракийския университет - Стара Загора на 27 май 2024 г. се проведе Студентска научна конференция под надслов „Превенцията и превантивните грижи – ключът към здравето“. Мероприятието беше организирано по Проект за научен форум с ръководител проф. Христина Милчева, дп. Присъстваха 50 студенти от три специалности – „Акушерка“; „Медицинска сестра“ и „Лекарски асистент“.

Студентската научна конференция беше открита от присъстващите на събитието - доц. Неделина Костадинова – главен секретар на ТрУ – Ст. Загора, проф. Юлиан Ананиев, дм – декан на Медицинския факултет в университета и доц. Люба Митева, дб – зам.-декан по научната дейност на МФ, които поздравиха участниците и организаторите на събитието.

МЛАДА СМЯНА

Форумът протече при голям интерес от страна на студентите. Представени бяха 30 доклада с тематика от областта на превенцията и превантивните грижи. В дискусиите се обмениха идеи и възникнаха предложения за тематика на следващи конференции.

16 студенти бяха отличени с грамоти – 3 студентки от специалност „Акушерка“; 7 студентки от специалност „Медицинска сестра“ и 6-ма студенти от специалност „Лекарски асистент“.

Всички участници получиха сертификати.

ДОБРИ ПРАКТИКИ

УМБАЛ „СВЕТИ ГЕОРГИ“ – ПЛОВДИВ ПРИДОБИ НАЙ-ВИСОКИЯ СЕРТИФИКАТ ЗА ДИАГНОЗА И ЛЕЧЕНИЕ НА ИСХЕМИЧЕН ИНСУЛТ

„Клиниката по нервни болести към УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД - Пловдив беше удостоена със сертификат Diamond Statu за високите си постижения в лечението на пациенти с исхемичен мозъчен инсулт. Това е една от най-престижните оценки на европейско и световно ниво от международните платформи ANGELS и RES-Q, които са под егидата на European Stroke Organization (Европейската организация по инсулт) и World Stroke Organization (Световната организация по инсулт), информира БТА на 23.05.2024 г. като се позова на съобщение от лечебното заведение.

В случаите с исхемичен инсулт се събират статистически данни, описващи целия път на пациента от постъпването му в Спешното отделение на болницата до момента на изписването. Сред водещите критерии са колко бързо е направена компютърната томография, времевият интервал от постъпването в болницата до започване на тромболиза или тромбектомия, както и изпълнените допълнителни

диагностични и терапевтични процедури, посочиха от болницата. Възможните оценки след анализ на показателите включват следните степени: Gold status - за постигнати добри резултати; Platinum status - за много добро ниво; Diamond status - най-високата достижима степен на отличие.

„Достигането на Diamond status от Високоспециализирания мозъчносъдов център на УМБАЛ „Свети Георги“ Пловдив стана възможно от седем месеца насам, откакто в болницата се извършват и невровинвазивни процедури (тромбектомии). Придобиването на най-високия статут потвърждава ефективността и бързината, с която се извършват всички отделни етапи на диагнозата и лечението в първите часове след исхемичния инсулт“, каза началникът на Клиниката по нервни болести проф. д-р Пенка Атанасова. По думите ѝ този сертификат потвърждава отличната колаборация със специалистите от Спешното отделение, Отделението по образна диагностика, Клиниката по неврохирургия, Клиника по анестезиология и интензивно лечение (КАИЛ), Клиничната лаборатория и други болнични звена. Университетската болница притежава необходимия човешки ресурс, техническа обезпеченост и собствен вътреболничен алгоритъм за оказване на качествена помощ на пациентите с остър мозъчен инсулт, допълни проф. Атанасова.

В момента в България има още три лечебни заведения с такъв висок статут, които са в София.

ХЕПИЕНД

В УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ СПАСИХА РАЗКЪСАНО ОКО НА 54-ГОДИШЕН МЪЖ

В УМБАЛ „Александровска“ спасиха разкъсано око на 54-годишен мъж, съобщи Zdrave.net на 20.05.2024 г. като се позова на съобщение от лечебното заведение.

Мъжът е бил с тежко разкъсано нараняване на окото с неметално чуждо тяло с ангажиране на роговица, предна и задна лещена капсула, тотална травматична сублуксирана леща, с пролабиране на стъкловидно тяло.

Димитър Неделчев от град Мартен (Русе) решава да ремонтира стара кафеварка. При работа с чук, от дръжката се отчупва пластмасово (бакелитено) парче, което отхвърква и причинява тежкото нараняване.

Благодарение на своевременната реакция, пациентът е транспортиран до София и хоспитализиран в Очна клиника на УМБАЛ „Александровска“, където днес екип в състав доц. Здравков - оператор, д-р Белчева (асистент), д-р Кирилов (анестезиолог), мед. сестри Тания Стоилова и Соня Славева, и санитар Мария, успешно извърши хирургичната интервенция по спасяването на окото на пациента. При операцията е отстранено чуждото тяло, защита е роговицата, премахната е травматичната катаракта и е имплантирана изкуствена вътреочна леща в цилиарния сулкус, направена е 23G витректомия с преден достъп.

ХЕПИЕНД**В УМБАЛ “СВЕТИ ГЕОРГИ” СПАСИХА ДВЕ БРЕМЕНИ
С РЯДКА АКУШЕРСКА ПАТОЛОГИЯ**

Две бременни пациентки бяха спасени в Клиниката по акушерство и гинекология към УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД – Пловдив, информира Zdrave.net като се позова на съобщение от болницата. Благодарение на бързата и компетентна реакция на медицинските екипи, подкрепени от анестезиолози и реаниматори, две бъдещи майки с тежка акушерска патология – руптура на матката, са въвн от опасност.

Руптурата е разкъсване на тъканите на матката. Това усложнение може да бъде животозастрашаващо както за майката, така и за бебето. По статистически данни се развива по време на раждане в 1 на всеки 10 000 раждания.

Едната от пациентките постъпва в клиниката в критично състояние в осмия месец. Пловдивчанката е поета от дежурния екип, воден от д-р Веселин Коларов, а извършената спешна операция спасява живота ѝ.

При другата пациентка от Смолян, която постъпва в седмия месец, руптурата на матката е била предпоставяна от преждевременно отлепяне на плацентата и това е наложило незабавното родоразрешение от дежурния екип, ръководен от д-р Илиян Траянов заедно с медицинския екип от КАИЛ.

Към момента и двете пациентки се възстановяват успешно и са в добро общо състояние, под активното наблюдение и грижите на медицинския екип от Родилно отделение на АГ клиниката. Лекарите споделят, че и двете жени са с предходни раждания с цезарово сечение, което, според тях, е основен рисков фактор за възникването на руптурата на матката.

„Тази рядка акушерска патология през последните години все по-често се среща в клиничната практика. Разбира се, че не трябва да подценяваме връзката с начина на родоразрешение. Тоест, колкото е по-висок процентът на раждането със секцио, толкова по-често ще се срещаме с този проблем. Руптурата на матката е свързана с висока заболяемост и смъртност както за майката, така и за плода и новороденото. Радваме се, че отново нашият екип реагира своевременно и запази живота на двете жени”, коментира началникът на Клиниката по акушерство и гинекология проф. д-р Екатерина Учикова.

ДОБРИ ДЕЛА

НОВО ДАРЕНИЕ ОТ ШВЕЙЦАРИЯ ПОЛУЧИ МБАЛ - ПАЗАРДЖИК

Ново дарение от Швейцария получи МБАЛ - Пазарджик по инициатива на директора на Института по анатомия към Университета в Берн, проф. д-р Валентин Джонов, събщи Zdrave.net на 20.05.2024 г. като се позова на съобщение от болницата.

При посещението си в областната болница в началото на месец април, проф. Джонов обеща да продължи да помага на лечебното заведение. Дарението включва 55 болнични легла с матраци, 24 болнични шкафчета, 4 хидравлични кушетки за пациенти, 2 медицински колички с рафтове, 1 медицински стол за вземане на кръв, голямо количество медицински изделия и консумативи.

Това е второто дарение, което болницата получава в рамките на три месеца от Швейцария, благодарение на големия родолюбец и дарител проф. д-р Валентин Джонов. Предишното дарение включваше 62 болнични реанимационни легла с матраци за тях, 1 хидравлична носилка, 21 масички за хранене на лежачо болни, 1 стол за инвалиди, както и над 120 хиляди медицински маски.

При посещението си в МБАЛ-Пазарджик, проф. Джонов сподели, че даренията от Швейцария не са само негова заслуга, а се осъществяват в сътрудничество с Швейцарския малтийски орден и доброволци, както и със съдействието на българското посолство в Берн.

„Изключително благодарни сме, че нашите сънародници в Швейцария продължават да помагат на областната болница в Пазарджик, както и в други населени места. Те показват силата на човешката съпричастност и хуманност. Благодарим на проф. д-р Валентин Джонов за това, че е толкова благороден и достоен българин. Нека здравето и успехите продължават да го съпътстват и да бъде все така светъл, добър и загрижен за другите човек“, заяви изпълнителният директор на МБАЛ-Пазарджик, д-р Красимир Темнилов. Той обясни, че полученото дарение вече се разпределя по различните отделения.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ОБНАРОДВАХА ПРОМЕНЕТЕ В ИМУНИЗАЦИОННИЯ КАЛЕНДАР

Личните лекари вече могат да имунизират новородени срещу коклюш с две седмици по-рано - при навършени 6 седмици след раждането. Това е записано в променения Имунизационен календар, обнародван в днешния брой на „Държавен вестник“, съобщи БНР на 07.05.2024 г.

Следващите две ваксинации срещу дифтерия, тетанус и коклюш също се изместват по-рано - когато бебето навърши съответно 10 и 14 седмици.

С обнародваните промени се препоръчва имунизация срещу коклюш с комбинирана ваксина срещу трите заболявания за хората, родени преди 1 януари 2008 г., при които не е прилагана ваксина срещу коклюш през последните от 5 до 10 години.

Също така се препоръчва имунизация на бременните жени в периода от 27-ма до 36-та гестационна седмица на бременността. Препоръката важи и за възрастни хора, които са в близък контакт с бебета до 1 година.

НОВА НАРЕДБА НА МЗ РЕГЛАМЕНТИРА ГРИЖАТА ЗА ДЕЦАТА С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ В ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ И УЧИЛИЩАТА

От Министерството на здравеопазването са изготвили проект на Наредба за устройството и дейността на здравните кабинети и здравните изисквания към тях, с която се регламентира грижата за децата с хронични заболявания. В Наредбата е предвидено медицинските сестри, работещи в училищата и детските градини, да подпомагат процеса на наблюдение и лечение на деца с хронични заболявания, включително и чрез прилагане на лекарствени продукти, когато това лечение е назначено от лекар от лечебно заведение, осъществяващо диспансерно наблюдение по повод съответното хронично заболяване. За това информира Zdrave.net на 10.05.2024 г.

Това става ясно от отговора на служебният здравен министър Галя Кондева на въпрос на депутата от ПП-ДБ Росица Пандова относно грижата за децата с диабет и други хронични заболявания в детските градини и училищата.

По думите на народния представител въпреки промените в Закона за здравето, които регламентират грижата за децата с хронични заболявания, е нужна промяна и в подзаконовите нормативни актове, защото децата с хронични заболявания продължават да са нежелани в яслите и детските градини. „Все още няма нормативно установен ред, който да задължава медицинските сестри в учебните заведения да полагат необходимите грижи за тях. Предложените регулации в обхвата на РЗИ и дирекция „Здравеопазване“ по места не работят в полза на тези семейства. Необходима е промяна в длъжностната характеристика на медицинските сестри, както и план за регулярно реобучение не само на сестрите, но и на педагогическия персонал, който е в пряк досег с децата през целия ден, докато те са на училище или в детската градина“, казва Пандова. Тя допълва, че от специална медицинска грижа имат нужда както децата с диабет, така и тези с други заболявания.

В отговора си д-р Кондева уточнява, че Наредбата определя изискванията към устройството и дейността на здравните кабинети, реда за откриването им, както и документацията, която водят, а изискванията са съгласувани с министъра на образованието и науката, министъра на финансите, министъра на труда и социалната политика и министъра на младежта и спорта.

„Проектът на Наредба беше изпратен за предварително съгласуване до горепосочените министерства. Получени бяха становища от тях, които са обработени и са в процес на вътрешноведомствено обсъждане и предстои проектът на Наредба да бъде изпратен за съгласуване от министъра на образованието и науката, министъра на финансите, министъра на труда и социалната политика и министъра на младежта и спорта“, казва още министър Кондева.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ ОТПУСКА СТИПЕНДИИ ЗА БЪДЕЩИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ

Община Кюстендил ще отпуска ежемесечни стипендии в размер на 400 лева на желаещите да се обучават за медицински сестри, обяви кметът инж. Огнян Атанасов, цитиран от БНР на 08.05.2024 г. Условието е да имат сключен договор с Районната болница в Кюстендил, по който се ангажират след това да работят в здравното заведение. Те ще получават стипендии както от болницата, така и от Общината.

Ученици, момичета, завършили средното си образование в Кюстендил, ще бъдат приемани без приемни изпити в Университета по библиотекознание и информационни технологии – такава договореност е подпасана между Общината и университета. Освен това и Тракийският университет-Стара Загора предлага прием за специалността „медицинска сестра“ за студенти в изнесено обучение в Кюстендил, каза градоначалникът.

„Общината осигурява стипендии за наши съграждани, които са се записали да учат за медицински сестри и имат сключен договор и с болницата в Кюстендил, като се ангажират след това да работят 5 години в болницата. Веднъж получават стипендия от болницата, веднъж – и от общината. Тази година за първи път ще се случи това, тъй като това е специалност, която е изключително важна“, коментира инж. Атанасов.

Младите хора, които учат за лекари и имат желание след това да се върнат да работят в Кюстендил и подписат договор с болницата, също ще получат стипендия, допълни Атанасов. Същевременно двама лекари от Районната болница вече са настанени в общински жилища.

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ПОЛУЧИ ЗЕЛЕНА СВЕТЛИНА ЗА УВЕЛИЧАВАНЕ НА ЗАПЛАТИТЕ В СИСТЕМАТА НА МЗ

29 083 010 лв. допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за увеличения на възнагражденията на персонала в системата на МЗ, считано от 1 януари. Това става ясно от обнародваното вчера в „Държавен вестник“ Постановление на Министерския съвет от 29 април т.г., информира Zdrave.net на 02.05.2024 г.

Средствата се осигуряват от Централния бюджет. С 5 997 217 лв. се увеличават средствата в областта на Промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве, като от тях 3 220 100 лв. са за бюджетна програма „Държавен здравен контрол“; 2 407 293 лв. - за Профилактика и надзор на заразните болести; 331 631 лв. - за бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“ и 38 193 лв. - за програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества“.

С 20 577 492 лв. се увеличават парите за „Политика в областта на диагностиката и лечението“ като за персонала по програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“ средствата се увеличават с 1 434 060 лв.; а за програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ – увеличението е с 306 760 лв.

За увеличение на заплатите в Спешна помощ са отпуснати 13 520 505 лв., става ясно от Постановлението на Министерския съвет. За Психиатрична помощ са отпуснати допълнително 2 039 128 лв.; за Осигуряване на кръв и кръвни продукти - 1 131 899 лв., а за Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, Майчино и Детско здравеопазване - 2 145 140 лв.

За персонал по програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия“ са отпуснати 760 054 лв., а по бюджетна програма „Администрация“ -1 748 247 лв.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

КАДРИТЕ ЗА НАЦИОНАЛНАТА ДЕТСКА БОЛНИЦА ЩЕ БЪДАТ ОСИГУРЕНИ ПО ПРОЕКТ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

От началото на април тази година Министерството на здравеопазването стартира изпълнението на проект за „Насърчаване на специализацията по специалности и в области с недостиг на специалисти“. Отпуснатото финансиране е в размер на 15 000 000 лева, а изпълнението по проекта ще продължи до края на 2028 г. Специалностите, които ще бъдат финансирани по този проект, са предимно педиатрични. Паралелно с това ще бъдат проведени разговори и с Министерството на образованието и науката, за да се търсят възможности за съвместни политики в тази област.

Това каза служебният министър на здравеопазването д-р Галя Кондева по време на срещата си с представители на Обществения съвет за изграждане на Национална детска болница в отговор на въпрос относно кадровата обезпеченост на Детска болница, съобщиха от Министерството на здравеопазването на 10.05.2023 г.

Министърът посочи още, че е в непрекъсната връзка с Министерството на регионалното развитие и благоустройството и двете институции ще работят в синхрон. *„Кадровата политика в здравеопазването трябва да бъде устойчива и дългосрочна. Гледаме в една посока – да бъде направено всичко необходимо България най-после да има Национална детска болница. Поканих Ви на тази среща, за да обсъдим най-належащите въпроси, както и бъдещата комуникация между Министерството и Съвета“.*

Представителите на консултативния орган заявиха, че е от ключово значение да бъде определен статутът на лечебното заведение, а също и да бъде изготвен анализ на транспортната свързаност и възможностите за достъп до бъдещата сграда. По отношение на „Здравната инвестиционна компания за детска болница“, министър Кондева уведоми, че е разпоредила одит на дейността на дружеството, с цел да се запознае с всичко извършено до момента.

Общественият съвет отправи молба към министъра да бъдат посочени експерти от ведомството, които да отговорят за комуникацията със Съвета и да бъдат пряко ангажирани с всички дейности по изграждането на Националната детска болница. Д-р Кондева пое ангажимент да определи такива експерти, както и да одобри предложенията от Обществения съвет правила за тяхната дейност.

На 21 май 2024 г. в Министерството на здравеопазването се проведе въвеждаща среща между представители на ведомството, Здравната инвестиционна компания за Детска болница, Обществения съвет за Детска болница, Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Консултантския консорциум, който ще изготви проектите за структура, функционална програма и план за оборудване и обзавеждане на Националната детска болница. За това информира Zdrave.net като се позова на съобщение от Националната мрежа за децата (НМД).

Целта на срещата беше да се очертаят стъпките към създаване на лечебно заведение от ново поколение, каквото до момента страната ни не е изграждала. Първата от тях е създаването на документ, който се нарича „План за капацитета“ и включва отговор на ключовия въпрос за структурата на бъдещата болница. Този план трябва да съдържа няколко компонента, сред които профил на здравните услуги, които лечебното заведение трябва да предлага, като се анализира настоящото положение и се предвиди 15-годишен хоризонт; дефиниране и количествено определяне на параметри на планиране (брой легла, операционни зали, кабинети за консултации и т.н.), както и определяне на вида и обхвата на здравните услуги, начина, по който ще се предоставят и пътя на пациента в рамките на болницата. Този документ ще е готов след два месеца. След като в рамките на 15 дни бъде обсъден от българска страна и бележките на нашите институции бъдат отразени, въз основа на този план ще започне паралелна работа по другите два документа: функционална програма и план за оборудването.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

Функционалната програма включва оразмеряване и класификация на видовете помещения; определяне на отношенията между различните помещения и структури – как трябва да са разположени и как трябва да бъдат свързани помежду си в рамките на сградата; изготвяне на подробен списък на съоръженията за настаняване и оборудването; създаване на база данни с подробна информация за характеристиките на 40 типа помещения, както и създаване на примерни 3D проекти за всяко от описаните 40 типа помещения, изброяват от НМД.

Планът за оборудването пък включва определяне на нуждите от технологично и битово оборудване по макрокатегории, подкатегории и т.н.; списък на необходимото оборудване за всяко отделно помещение; разработване на цялостна и частична количествена сметка по списъка за оборудване; очакван предварителен бюджет; интегриране на базата данни от функционалната програма с данните за оборудване и обзавеждане; препоръки за стратегия за закупуване на оборудването.

Тези два документа ще са готови в рамките на 5 месеца и също ще трябва да бъдат официално приети от българска страна.

Междувременно през юли е планирано двама души, определени от българска страна, да посетят две аналогични специализирани педиатрични болници в Испания, да се запознаят с начина им на функциониране и процесите на имплементиране на модерните технологии в тях. Ангажиментът на консултантите завършва с изготвяне на финален доклад, който да даде препоръки за стратегия за възлагане на обществени поръчки, стратегия за управление на проекта, която да осигури устойчивост и качество и препоръки относно нужните експертни роли и профили при сформирание на екипа за управление на проекта. Този последен доклад трябва да е готов в края на януари 2025 г., информират още от НМД.

Д-р Кондева проведе втора среща с представители на консултантската компания, допълват от пресцентъра на Министерството на здравеопазването. По време на нея бяха обсъдени оперативни въпроси по предстоящата работа на всеки от етапите по изготвянето и валидирането на стратегическите документи.

НЗОК в свое становище:

ПРИ ОТЧЕТЕНА НАДЛИМИТНА ДЕЙНОСТ ЩЕ ИМА ПРОМЯНА В ДОГОВОРЕНИТЕ ЦЕНИ И ОБЕМИ

В случай на неравномерно разходване на бюджетните средства на Националната здравноосигурителна каса през определените периоди на бюджетната година с конкретни установени отклонения от предвидените средства към 31 декември ще се пристъпи към промяна в договорените цени и обеми, за да може с оставащите бюджетни средства да се гарантира заплащане на отчетените през календарната година медицински и дентални дейности, предоставени на здравноосигурените лица. Това се казва в становището на НЗОК по повод решението на Конституционния съд, с което лимитите на лечебните заведения бяха обявени за противоконституционни, информира Zdrave.net на 10.05.2024 г.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

СПЕШНАТА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ ПО ВЪЗДУХА ВЕЧЕ ОФИЦИАЛНО Е РЕГЛАМЕНТИРАНА В СТАНДАРТА ПО „СПЕШНА МЕДИЦИНА“

Спешната медицинска помощ по въздуха вече официално е регламентирана в Стандарта по „Спешна медицина“. Това става с обнародването днес в „Държавен вестник“ на промените в стандарта, предложени още през февруари от Министерството на здравеопазването. За това информира Zdrave.net на 10.05.2024 г.

С предложените нови разпоредби в стандарта се прецизират медицинските показания за осигуряване на транспорт по въздуха на пациенти в спешно състояние, както и редът и отговорностите за вземане на решения за използване на авиационен транспорт. Разписани са индикациите и условията, както и механизмът за вземане на решение по отношение на първичния спешен и вторичния спешен транспорт. Актуализирани са правилата за предоставяне на транспорт на спешни пациенти по въздуха със самолет, който се предоставя и понастоящем, предвид въвеждането на транспорт с хеликоптер и необходимостта от очертаване и на двете възможности.

Определен е обемът на осъществяваните от Центъра за спешна медицинска помощ по въздуха (ЦСМПВ) дейности, включени в обхвата на специалността „Спешна медицина“. Формулирани са и функциите на координационната централа като структура на ЦСМПВ, която осигурява координацията и оперативното ръководство при оказване на спешна медицинска помощ с авиационен транспорт и участва в координацията на изпълнението на полетите. Определени са характеристиките на оперативните бази, които са обособени на територията на страната, както и изискванията за авиомедицинските екипи в оперативните бази.

С промените също така се коригират някои изисквания към болниците със спешни отделения, предвид това, че към момента изискванията за болниците от II ниво на компетентност са по-високи от тези към болниците от III ниво.

МИНИСТЪР КОНДЕВА УДЪЛЖИ С ЕДИН МЕСЕЦ ЗАБРАНАТА ЗА ИЗНОС НА ИНСУЛИНИ И АНТИБИОТИЦИ

Министърът на здравеопазването д-р Галя Кондева издаде заповед, с която удължава с още един месец забраната за износ на определени групи лекарства. Това са инсулини и аналози, и други понижаващи кръвната захар лекарства, както и антибиотици, предназначени за системна употреба в детска възраст, информираха от пресцентъра на Министерството на здравеопазването на 16.05.2024 г.

Здравният министър мотивира заповедта си с данни от извършени проверки, които установяват нерегулярни доставки, забавяне или отказ от складовете на търговците на едро за посочените лекарствени продукти.

Сегашната забрана за износ на тези групи лекарства изтича днес, 16 май. Настоящата заповед влиза в сила от утре и ще важи до 16 юни 2024 г.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

РАБОТОДАТЕЛИТЕ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ПРЕДЛАГАТ РАБОТНА ГРУПА ДА ИЗГОТВИ ДОКЛАД С ПРЕГЛЕД НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Преговорите за обсъждане на новия Колективен трудов договор (КТД) в сектор „Здравеопазване“ да се водят след създаването на работна група, в която да се включат страните по КТД. Това предлагат работодателски организации в отговор на обвинението от страна на синдикатите за саботаж на преговорите. В отворено писмо работодателите в здравеопазването предлагат въпросната работна група да изготви доклад с преглед на състоянието на лечебните заведения, които не са достигнали равнището на заплащане, предвидено в настоящия КТД, информира Zdrave.net на 15.05.2024 г.

На базата на изготвения доклад следва да се договорят равнища на заплащане, които кореспондират на обективните възможности на лечебните заведения, както и на възможностите им да осигурят финансиране по устойчив начин, смятат работодателите (Сдружение на общинските болници в България - член на БСК; Асоциация на университетските болници - член на БСК; Българска болнична асоциация - член на КРИБ; Сдружение „Медицински клъстер“ (член на АИКБ)

В писмото на работодателите се изтъква, че те са заинтересовани много повече от синдикалните организации да заплащат на служителите си високи заплати, но това е въпрос на точни разчети за приходи и разходи, включително задълженията за осигуровки и данъци към държавния бюджет. В писмото се изтъква още, че разчетите към днешна дата показват следното:

- Увеличението в цената на клиничните пътеки, клиничните процедури и амбулаторните процедури е 8-10;
- Увеличението в размерите на основните трудови възнаграждения на медицинските специалисти в предложения нов ОКТД е 25-30% спрямо предишния.

В писмото се изтъква: „Считаме, че акцентирането само на промени във възнагражденията, колкото и мотивите за това да изглеждат благородно, не могат да се осъществят реално без цялостна реформа на здравната система, без сериозни промени в нейната организация, финансиране и управление. Увеличаването на размера на основните заплати трябва да е естествен резултат от извършените промени в организацията, структурирането и финансирането на здравноосигурителната система. Сегашният модел на финансиране на лечебните заведения като философия и съдържание изигра своята роля и „благодарение“ на многото политически и други решения силно се деформира, а като цяло е неефективен.“

Поради горните причини, работодателската страна в преговорите предложи следната процедура за продължаване на преговорите за обсъждане на ОКТД „Здравеопазване 2024-2026“:

1. Създаване на работна група, с участие на страните по ОКТД „Здравеопазване“ и привличане като участници със статут на наблюдатели представители на Българския лекарски съюз, Министерството на здравеопазването, Министерството на финансите и Националната здравноосигурителна каса. Привличането на участници, които не са страна по ОКТД, е обусловено от начина на финансиране на лечебните заведения, както и от наличието на свързаност между ОКТД, Закона за здравното осигуряване и Националния рамков договор;
2. Целта на работната група ще бъде изготвяне на доклад, съдържащ преглед на състоянието на всички лечебни заведения, които не са достигнали равнището на заплащане, предвидено в ОКТД 2022-2024;
3. На база на доклада по точка 2, договаряне на равнища на заплащане, които кореспондират на обективните възможности на лечебните заведения, както и на възможностите им да осигурят финансиране по устойчив начин;
4. Лечебните заведения, които по обективни причини не са достигнали договорените в ОКТД 2022-2024 г. минимални равнища на заплащане, да бъдат освободени от налагане на санкциите, предвидени в НРД за МД.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

Писмото на работодателите завършва с думите: „Напомняме, че колективното трудово договаряне е доброволен процес между работодатели и синдикати, с оглед на което не разбираме опитите за синдикален натиск чрез ангажиране на най-висшите органи на държавна власт – Президента и Министър-председателя на Република България.

Призоваваме синдикатите за конструктивен диалог, основан на данни и отчитащ не само реалните възможности на лечебните заведения, но и достъпа на населението до здравна услуга. И тъй като вярваме в социалния диалог, смятаме, че само заедно можем да постигнем достойни условия на труд за работещите в здравеопазването.“

От КНСБ не са съгласни с идеята на Министерството на здравеопазването размерът на основните заплати на лекари, медицински сестри и санитарни да бъде запазен за още една година. От синдиката настояват това запазване да действа няколко месеца, до подписването на нов Колективен трудов договор, информира БНР на 29.05.2024 г.

Съгласие за такъв все още не е постигнато, а работодателските организации продължават да искат премахване на глобите за болници, които по обективни причини не могат да осигурят минималните договорени заплати за персонала си.

От МЗ предлагат минималните прагове от 2 000 лева за лекар, 1 500 лева за медицинска сестра и 910 лева за санитар да действат още година. Това са стойности от изтеклия през април колективен трудов договор за здравеопазването.

От КНСБ обаче не са съгласни с фиксирането на такъв срок в условията на трудно случващи се преговори с работодателите.

От синдиката остават в протестна готовност и очакват от работодателските организации да представят анализ какъв е възможният ръст на заплатите на отделните категории медицински персонал.

„Ако ние сме казали примерно, че основната заплата от 1 000 лева искаме да стане 1 200, нека те ни кажат какво могат да дадат и да седнем да преговаряме“, призова д-р Пламен Радославов, зам.-председател на Федерацията на синдикатите в здравеопазването към КНСБ.

36 МЕСТА ПОВЕЧЕ СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА“ ПРЕЗ НОВАТА АКАДЕМИЧНА ГОДИНА

Повече места за обучение на медицински сестри и лекари са предвидени в университетите за следващата академична година, става ясно от числата в проекта за държавния план-прием на МОН. В специалност „Медицинска сестра“ те са общо 883 или с 36 повече спрямо предвидените през настоящата. За специалност „Медицина“ местата са с 31 повече до 840, информира Clinica.bg на 17.05.2024 г.

В специалност „Медицинска сестра“ в план-приема за настоящата академична година бяха предвидени 847 места, а в проекта за тази са 883. Увеличение има в четири университета: в Медицински университет - София от 225 до 235, в Русенския университет „Ангел Кънчев“ – от 48 до 60, в Бургаския университет „Проф. д-р Асен Златарев“ от 18 до 28 и в Тракийския университет – Стара Загора – от 95 до 100. Без промяна остават местата в Медицински университет - Пловдив – 20, в Медицински университет - Плевен – 75, в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ – 30, в Националната спортна академия – 50 и в Югозападния университет „Неофит Рилски“ – 40. С едно по-малко са местата в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна – 145.

За настоящата академична година планираните места за специалност „Медицина“ бяха 809, а през тази са предвидени с 31 повече до 840. Повече места са планирани в МУ-Варна – от 200 на 220 и в Бургаския университет „Проф. Асен Златарев“ – от 23 на 40. На същите нива остават държавният план прием по медицина в Медицински университет - София – 180, Медицински университет - Пловдив – 150, Медицински университет - Плевен – 120. С по три по-малко са местата в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ – до 67 и в Тракийския университет – Стара Загора – до 63.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ЕДВА 48.94% Е ИЗПОЛЗВАЕМОСТТА НА ЛЕГЛАТА В БОЛНИЦИТЕ, СКЛЮЧИЛИ ДОГОВОР С НЗОК

Едва 48.94% е използваемостта на леглата в болниците, сключили договор с НЗОК, за април 2024 г. Това показват данните от Интерактивната карта на здравния фонд, която от днес представя дейностите на Здравната каса и нейните договорни партньори. За това инфомира Zdrave.net на 17.05.2024 г.

Общият брой на леглата пък е 49 812, показват данните на НЗОК. От Интерактивната карта става ясно още, че индивидуалните практики в първичната извънболнична помощ, сключили договор с фонда, са 3 106, а груповите – 214.

По отношение на специализираната извънболнична помощ пък данните сочат, че броят на индивидуалните практики, работещи с НЗОК, е 2 637, а договорите на НЗОК с медицински центрове и диагностично-консултативни центрове са 727.

С над 2 000 повече са пък договорите, сключени между денталните лекари от първичната помощ и НЗОК, като общият им брой е 5 747. Тези, работещи в специализираната извънболнична дентална помощ пък са 100.

За април общият брой на е-протоколите за лекарства е 37 705, като одобрените от тях са 36 580, показват още данните от Интерактивната карта на НЗОК. От тях става ясно също така, че одобрените помощни средства за хора с увреждания за месеца са 6 994, а отказаните – 269.

ОБНАРОДВАХА В „ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК“ МЕХАНИЗМЪТ, ПО КОЙТО НЗОК ЗАПЛАЩА ЛЕКАРСТВАТА ЗА ОНКОБОЛНИ И КРЪВНИТЕ МЕДИКАМЕНТИ НА БОЛНИЦИТЕ

Механизмът, по който НЗОК заплаща лекарствата за онкоболни и кръвните медикаменти на болниците, най-после е обнародван в „Държавен вестник“. Това се случва близо два месеца след влизането на проектопромените в Наредба 10 на Министерството на здравеопазването, инфомира Zdrave.net на 17.05.2024 г.

Промените в методиката, по която НЗОК заплаща лекарствата за онкологично болни и медикаментите за животозастрашаващи кръвоизливи и вродени коагулопатии, се наложиха заради огромните разлики в цените, на които болниците купуват медикаментите за онкоболни. Така с изменения в Закона за здравното осигуряване, одобрени през януари, депутатите приеха формула, по която да става заплащането, без тези медикаменти да се оказват най-голямото перо в бюджета на НЗОК.

След приемането на законовите промени съответните изменения бяха предложени и в Наредба 10 на МЗ, а днес вече и те са обнародвани в „Държавен вестник“, с което Здравната каса може да започне да плаща медикаментите по новия механизъм.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

3 600 ДЕЦА У НАС СА РОДЕНИ БЛАГОДАРЕНИЕ НА ДОНОРСТВО НА ЯЙЦЕКЛЕТКИ И СПЕРМАТОЗОИДИ

Фондация „Майки за донорство“, единствената организация у нас учредена от донори на репродуктивен материал с кауза донорство на яйцеклетки и сперматозоиди, на 21 май навършва 10 години от създаването си, информира Zdrave.net на 20.05.2024 г. като се позова на съобщение от фондацията.

Хиляди са семействата в нашата страна, които имат репродуктивни проблеми, а една трета от тях – около 70 000, за да имат дете, се нуждаят от донорска яйцеклетка или донорски сперматозоиди.

Донорството в България е законово уредено. „Майки за донорството“ отбелязва своя рожден ден с над 5 000 български жени и мъже, изявили желание за донорство. През този период са реализирани близо 4 000, процедури по донорство на яйцеклетки и сперматозоиди. Повече от 1 000 семейства са финансирани от благотворителната дейност на фондацията, в това число със средства за инвитро процедури, медицински интервенции и манипулации, операции и медикаментозни лечения.

От 2015 г. Столична община реализира единствената „Инвитро програма“ в подкрепа само на семейства, нуждаещи се от донор. Повече от 3 600 деца са родени в България благодарение на донорство на яйцеклетки и сперматозоиди от български донори.

Чакането за български донор в страната ни е между 6 месеца и 1 година. Статистиката отчита драстично увеличение на вносни яйцеклетки от чужбина.

През 2017 г. са се родили 264 бебета от български яйцеклетки и 5 – от вносни яйцеклетки. През 2022 г. са се родили 294 деца от български яйцеклетки и 141 деца – от вносни яйцеклетки. През 2023 г. пък от български яйцеклетки са се родили 141 деца, а от вносни яйцеклетки – 72.

1 МЛН. ЛЕВА ОТПУСНА ПРАВИТЕЛСТВОТО ЗА ВАКСИНИ СРЕЩУ КОКЛЮШ ЗА БРЕМЕННИ

Министерският съвет одобри допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2024 г. в размер на 1 000 000 лв., информира Zdrave.net на 22.05. 2024 г. като се позова на съобщение от правителствената пресслужба.

Средствата са предназначени за закупуване на ваксини за безплатна имунизация срещу коклюш на бременни жени през 27-36 гестационна седмица от бременността, организиране на имунизационния процес, разкриване на имунизационни кабинети и осигуряване провеждането на лабораторна диагностика на коклюш, поради продължаващото епидемично разпространение на заболяването в България, уточняват от МС.

Към април 2024 г. в 22 държави членки на Европейски съюз е въведена имунизация срещу коклюш при бременни. Осигуряването на ваксини за бременни жени в България ще спомогне за уеднаквяване на имунизационната практика в ЕС, особено в условия на епидемично разпространение на ваксинопредотвратимо заболяване, и за недопускане създаването на дискриминационни предпоставки за достъп до профилактична дейност.

Имунизацията на бременни жени ще доведе до предпазване на новородените деца, които са в най-голям риск от усложнения, хоспитализация и смъртен изход от коклюш в ранна детска възраст, до навършване на възраст за обхващане със задължителна планова имунизация (от 6-седмична възраст), чрез пасивен имунитет, придобит трансплацентарно от майката, посочват от МС.

Разширява се и възможността за лабораторна диагностика на коклюш в страната, като изследвания на клинични проби, взети от болни при определени критерии, ще се провеждат във Варна, Пловдив, Плевен, София и Стара Загора.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

НОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА КОМИСИЯ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

Само медици със специалността, за която се създава комисия за държавен изпит, ще влизат в съответната комисия. Също така всички членове на комисията трябва да са практикували съответната специалност през последните пет години. Това ще се случи, ако бъдат одобрени предложенията за промени в Наредбата на Министерството на здравеопазването за придобиване на специалност, публикувани на уебстраницата на ведомството за обществено обсъждане, информира Zdrave.net на 21.05.2024 г.

Действащата наредба предвижда, че съставът на всяка изпитна комисия за държавен изпит за специалност включва председател и не по-малко от двама членове, които заемат академична длъжност „доцент“ или „професор“ или притежават научна степен „доктор на науките“. В нея в момента обаче няма поставени задължителни изисквания за придобита специалност и упражняването на придобитата специалност в определен срок. Съответно към момента в комисии за държавен изпит за специалност са включени и лица, които през последните 5-10 и повече години не са упражнявали специалността си. Предвид бързото развитие на медицинската наука и практика обаче не е целесъобразно в изпитните комисии за специалност да бъдат включвани лица, които са се откъснали от практиката и не са пряко ангажирани в професионален аспект със следене и прилагане на актуалните достижения и новости в специалността. По тази причина е необходимо да се актуализират изискванията към състава на изпитните комисии за държавен изпит за специалност, като се предвиди също така, че участниците в комисии трябва да са придобили специалността в системата на здравеопазването, по която са включени в комисия за държавен изпит за специалност и през последните 5 години да са упражнявали тази специалност, мотивират предложенията си от Министерството на здравеопазването.

Тъй като през годините се отчита наличието на някои специалности, при които броят на хабилитираните лица в страната е много ограничен, в проекта е предвидено по изключение, при липса на най-малко четири лица, които да отговарят на всички изисквания, да се допуска в състава на комисии да бъдат включени и лица, които не заемат академична длъжност „доцент“ или „професор“, нито притежават научна степен „доктор на науките“, но отговарят на останалите изисквания за притежаване на съответната специалност и работа по нея през последните 5 години.

Предвидено е също по изключение в състава на комисии за специалностите за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление „Здравни грижи“ и специалностите за лица с висше немедицинско образование да бъдат включени и лекари, лекари по дентална медицина и/или магистър-фармацевти с придобита съответна специалност в системата на здравеопазването.

УЧРЕДИХА НАЦИОНАЛНА АПТЕЧНА БРАНШОВА ОРГАНИЗАЦИЯ

Учредително събрание на Национална аптечна браншова организация (НАБО) се състоя на 12 май в сградата на Българската търговско-промишлена палата в столицата, проведено под неин патронаж, информира Zdrave.net на 29.05.2024 г. като се позова на съобщение от НАБО.

От новата организация заявиха, че ще преследват увеличаване на притока на капитал в аптеките, като паралелно ще се търси повишаване качеството на аптечната услуга и въвеждане на фармацевтичната грижа в практиката и законодателството. Целите на браншовата организация също така предвиждат и сериозни законодателни промени в полза на аптеките. Методите за тяхното постигане ще се търсят в активно гражданско общество и силна браншова организация.

„Като работодателска организация ние сме фокусирани в запазване на устойчивостта на аптечния бизнес, развитие на номенклатурата на лекарствени продукти, повишаване на качеството на услугите в аптеката, грижа за фармацевтите, осигуряване на липсващите лекарства и не на последно място подобряване здравословното състояние на пациентите ни. Наш фокус е аптеката, докато акцентът на пациентските организации са пациентите“, коментираха от Организационния комитет.

За председател на Управителния съвет беше избран маг.-фарм. д-р Константин Качулев.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

17 СА БОЛНИЧНИТЕ ВЕРТОЛЕТНИ ЛЕТИЩА, ПРЕДВИДЕНИ ОТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Освен деветте обявени до този момент хеликоптерни площадки в университетски и областни болници, от Министерството на здравеопазването са предвидени още 8 в областните градове. Това става ясно от справка-та за капиталовите разходи, предоставени от Министерството на здравеопазването на лечебни заведения с над 50% държавно участие в капитала пред 2023 г., приложена от служебния здравен министър д-р Галя Кондева в отговор на въпрос на депутата от ПП-ДБ Стою Стоев. За това информира Zdrave.net на 23.05.2024 г.

Обявените до този момент площадки са в УМБАЛ „Лозенец“, УМБАЛ „Св. Екатерина“, УМБАЛ „Света Анна“ – София, УМБАЛ „Канев“ – Русе, УМБАЛ „Свети Георги“ – Пловдив, МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ – Сливен, УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – Плевен, МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ – Велико Търново и УМБАЛ „Проф. д-р Стоян Киркович“ – Стара Загора.

Средства за вертолетни летища са преведени и на МБАЛ „Св. Петка“ – Видин, МБАЛ „Д-р Ат. Дафовски“ – Кърджали, МБАЛ „Д-р Стамен Илиев“ – Монтана, МБАЛ – Пазарджик, УМБАЛ – Пловдив, МБАЛ „Д-р Братан Шукеров“ – Смолян, МБАЛ – Хасково и МБАЛ – Шумен.

Най-ниската цена за изграждане на площадките е 120 000,00 лв. в УМБАЛ „Лозенец“, УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – Плевен, МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ – Велико Търново, УМБАЛ Бургас, МБАЛ „Света Петка“ – Видин и УМБАЛ „Канев“ – Русе, а най-високата – 257 453,00 лв., в МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ – Сливен.

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ ОДОБРИ 7,5 МЛН. ЛЕВА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ВТОРИЯ ЕТАП ОТ НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА „МЛАДИ УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ – 2“

Министерският съвет одобри 7,5 млн. лева за изпълнението на втория етап от националната програма „Млади учени и постдокторанти – 2“. Съгласно описаните в програмата критерии средствата се разпределят между 25 държавни висши училища, Българската академия на науките, Селскостопанска академия, Военно-медицинска академия, Националният център по заразни и паразитни болести и Националният институт по метеорология и хидрология. За това информира Zdrave.net на 23.05.2024 г. като се позова на съобщение от правителствената пресслужба.

По първия модул на програмата ще се привличат и назначават млади учени, които нямат договор за работа с конкретно висше училище или научна организация. Могат да бъдат подкрепяни и вече назначени асистенти, главни асистенти и докторанти, включително в задочна и самостоятелна форма на обучение, уточняват от МС.

Новоназначените млади учени ще получават възнаграждение от 1 200 лв. на месец.

Младите учени, вече наети по друг договор в същата организация, ще вземат допълнително от 200 до 600 лв. месечно. И в двата случая са включени средствата за осигуровки за сметка на работодателя.

Модул „Постдокторанти“ е за учени с образователна и научна степен „доктор“ от българско или чуждестранно висше училище или научна организация, придобита преди не повече от пет години. Те кандидатстват за финансова подкрепа с проектно предложение по актуална научна тема. Проектът трябва да бъде на високо научно ниво, да има детайлна програма и подробен финансов план. С предимство ще се класират постдокторанти, които не работят в конкретно висше училище или научна организация.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ПЪРВИ СЛУЧАЙ НА ЛАЙМСКА БОЛЕСТ ЗА ГОДИНАТА У НАС

Първи случай на Лаймска болест за годината е регистриран в Монтана, съобщиха за БТА на 30.05.2024 г. от Регионална здравна инспекция - Монтана (РЗИ-Монтана).

40-годишна жена от Монтана с Лаймска болест се лекува в Инфекциозното отделение в МБАЛ „Доктор Стамен Илиев“ в града.

„Лаймската болест се причинява от ухапване от кърлеж. Влажното и топло време е благоприятно за развитието на кърлежите“, припомни Елена Тодорова, главен инспектор дирекция „Надзор на заразните болести“ в РЗИ-Монтана.

През 2023 г. са регистрирани осем случая на заболяване от лаймска болест в област Монтана.

Здравната инспекция е изпратила предписания до всички общински кметове за извършване на обработка на тревните площи срещу кърлежи.

В началото на седмицата Община Монтана направи втора обработка срещу кърлежи на парковете, зелените площи в детските градини, училищата и междублоковите пространства в жилищните комплекси.

АКТУАЛИЗИРАХА НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ 2021-2025 Г.

Министерският съвет прие Решение за приемане на изменение и допълнение на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025 г., информира Zdrave.net на 30.05.2024 г. като се позова на съобщение от правителствената пресслужба.

Приемането на проекта е необходимо, защото ракът на маточната шийка заема второ място по честота на ракови заболявания сред жените на възраст между 15 и 44 години.

С новия документ се предвижда допълване на работната програма и финансовия разчет на Националната програма за 2024 г.

Чрез актуализираната Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025 г. ще се допълнят нормативно определените дейности, финансирани от Национална здравноосигурителна каса, за скрининг на жените за рак на маточната шийка чрез провеждане на прегледи от специалист по акушерство и гинекология и взимане и изпращане на материал за цитонамазка с последващо интерпретиране на резултата от специалист по клинична патология. Актуализацията се отнася за жени, независимо от здравноосигурителния им статус, на възраст 20-29 г. и 40-49 г. без рискови фактори за развитие на злокачествено новообразувание на шийката на матката и здравноосигурени жени на възраст 30-40 години.

Предвижда се да бъдат извършени 90 000 бр. прегледа при лекар специалист по акушерство и гинекология и 90 000 бр. медико-диагностични изследвания на цитонамазка, за което ще бъдат необходими допълнителни средства в размер на 9 000 000 лв. за трансфер по бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2024 г.

За провеждане на скринингови кампании за злокачествени новообразувания на шийката на матката сред групи от здравото население са необходими 3 000 000 лв. От тях 1 000 000 лв. ще бъдат предназначени за преглед при лекар специалист по акушерство и гинекология и медико-диагностични изследвания сред уязвими групи от населението в труднодостъпни и отдалечени райони, както и разходите за техническата поддръжка на мобилните медицински кабинети (гориво, винетки и ремонти). С 2 000 000 лв. от предоставените средства ще бъдат покрити разходите за провеждане на информационна кампания чрез различни средства за информиране на населението, отпечатване и разпространение на информационни материали, заснемане и излъчване на информационни клипове в средствата за масова информация.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

КЪМ КРАЯ НА МИНАЛАТА ГОДИНА 21 ЗДРАВНИ МЕДИАТОРИ РАБОТЯТ В БОЛНИЦИ В СТРАНАТА

Към края на миналата година 21 здравни медиатори работят в болници в страната. Тази добра практика бе представена при отчета на мониторинговия доклад за изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите, както и на общинските планове за действие през миналата година. Документът беше одобрен от Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси (НССЕИВ) към Министерския съвет днес, информира Clinica.bg на 30.05.2024 г.

Здравните медиатори работят в лечебни заведения в общините Бургас, Димитровград, Дупница, Нови пазар, Казанлък, Самоков и Благоевград.

Предизвикателство остава все още ограниченият достъп на ромското население до здравни услуги. Причина за това са бедността и безработицата, съчетани с ниска здравна култура и висок процент на здравно неосигурени хора. През 2023 г. в решаването на този проблем участваха доброволци и служители на Българския Червен кръст, които съвместно с регионалните здравни инспекции, местните власти и здравните медиатори информираха за ползите от хигиената и ваксинациите, включително в труднодостъпни общности и места.

Добра практика в това отношение е включването на здравни медиатори в общински и държавни болници.

В СОФИЯ ОТКРИХА ПЪРВИЯ ДНЕВЕН ЦЕНТЪР ЗА ПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА С ТЕЖКИ МНОЖЕСТВЕНИ УВРЕЖДЕНИЯ

Първият Дневен център за пълнолетни лица с тежки множествени увреждания беше открит в София. Центърът е с капацитет 30 места и е първият, в който има заместваща грижа. Това каза пред журналисти заместник-кметът в направление "Социални дейности и интеграция на хора с увреждания" Надежда Бачева по време на откриването на Центъра. За това информира БТА на 30.05.2024 г.

Зам.-кметът обясни, че в Центъра хората могат да оставят близките си с увреждания, когато им се налага да влязат в болница например. Бачева посочи, че когато е видяла мястото за първи път преди две години са й казали, че Столичната община губи 1,2 млн. лева финансиране, защото услугата не е започнала. С усилията на колегите и доста упорита работа, в момента този център е факт, посочи зам.-кметът. Тя обясни, че Центърът разполага и със "заместващата грижа", което значи, че лицата с увреждания могат да останат за няколко дни, а дневният център е от сутрин до късния следобед, когато хората имат различни активности, зали за терапии и други.

По време на откриването на Центъра присъства и кметът на район "Слатина" Георги Илиев, който посочи, че се обособява група от социални предприятия и грижа за хора с увреждания на територията на район "Слатина". Кметът на района обясни, че сградата е била в много лошо състояние, а парите за ремонта са осигурени от Столичния общински съвет.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

31 ДВОЙКИ ОТ ВАРНА С РЕПРОДУКТИВНИ ПРОБЛЕМИ ЩЕ ПОЛУЧАТ ФИНАНСИРАНЕ ОТ ОБЩИНСКИЯ ИНВИТРО ФОНД

На свое заседание общинските съветници във Варна дадоха съгласие 31 двойки с репродуктивни проблеми да получат финансиране от Общинския инвитро фонд, съобщи БТА. Общо 22 семейства ще бъдат подпомогнати с по две хиляди лева, а други девет – с по 3,5 хил. лева. Гласуваната сума е общо 75 500 лева, а в бюджета на инвитро програмата остават 84 500 лева.

Съветниците решиха още от бюджета да бъдат отпуснати 53 350 лева за еднократни помощи за лечение на 60 варненци.

СБАЛ ПО ДЕТСКИ БОЛЕСТИ „ПРОФ. ИВАН МИТЕВ“ ЩЕ ПОЛУЧИ МОДЕРНА ПЕДИАТРИЧНА ЛИНЕЙКА

Нова и напълно оборудвана педиатрична линейка ще получи в Международния ден на детето - 1 юни, СБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“. За това информира БТА на 30.05.2024 г. като се позова на съобщение от лечебното заведение.

Линейката е от най-висок клас, като условията и оборудването в нея позволяват извършване на високоспециализирани реанимационни дейности при деца от всяка възраст. Педиатричната линейка е подходяща както за оказване на спешна помощ, така и за високоспециализиран педиатричен транспорт на дълги разстояния. Автомобилът разполага и с инкубаторна транспортна система за новородени и недоносени деца, която е адаптивна за прехвърляне в самолети и хеликоптери за авиационна спешна помощ.

Средствата за линейката и оборудването ѝ са дарение от АЕЦ „Козлодуй“, а фирмата доставчик - Екселор Холдинг Груп АД, е избрана след процедура по обществена поръчка. Цената на линейката е 413 696,40 с ДДС.

НОВИНИ ОТ ЕС

ВСЯКА ГОДИНА 4,4 МЛН. ЕВРОПЕЙЦИ СЕ ЗАРАЗЯВАТ С ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФЕКЦИЯ СЛЕД ПРЕСТОЙ В БОЛНИЦА

Всяка година над 4 милиона пациенти в Европа се заразяват с поне една допълнителна инфекция по време на своя болничен престой. Инфекциите, свързани с медицинско обслужване, са значително предизвикателство за безопасността на пациентите в цяла Европа, подчерта директорът на Европейският център за профилактика и контрол на заболяванията доктор Андреа Амон. Оповестените данни са част от изследване за периода 2022 - 2023 година, обясни ръководителят на Отдела за антимикробна резистентност в организацията Доминик Монет. За това информира БНР на 08.05.2024 г.

"4 милиона и 300 хиляди пациенти в страни от Европейския съюз и Европейското икономическо пространство получават поне една инфекция, свързана с медицинското обслужване, по време на престоя им в болница, сочат изчисленията. Някои пациенти имат по повече от една подобна инфекция. Общият брой на инфекциите, свързани с медицинското обслужване, се изчислява на 4 милиона и 800 хиляди. Един от всеки три микроорганизма, установени при такива инфекции, е бил бактерия, резистентна към важни антибиотици. Това е ограничило възможностите за лечение на пациентите", допълни Монет.

Смята се, че най-малко 20% от инфекциите, свързани с медицинско обслужване, могат да бъдат избегнати. Прости мерки като добра хигиена на ръцете и наличие на диспенсери с дезинфектант до леглото на болните могат значително да намалят броя на този вид заразявания.

ПРЕЗ 2021 Г. РАКЪТ Е ВОДЕЩА ПРИЧИНА ЗА СМЪРТ ПРИ МЪЖЕТЕ И ЖЕНИТЕ НА ВЪЗРАСТ ПОД 65 ГОДИНИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

През 2021 г. ракът е водеща причина за смърт при мъжете и жените на възраст под 65 години в Европейския съюз. Той е по-честа причина за смърт при жените в тази възрастова група, с 40,6% от всички регистрирани смъртни случаи. При мъжете процентът е 25,6%. Информацията идва от данни за основната причина за смъртта, публикувани от европейската статистическа служба Евростат, информира Zdrave.net на 21.05.2024 г.

Другите най-чести причини за смърт при жените на възраст под 65 години са сърдечносъдовите заболявания (14,9%), COVID-19 (10,2%) и респираторните болести (4,2%).

При мъжете основните причини за смърт след рака също са сърдечносъдовите заболявания (22,0%) и COVID-19 (9,8%), но следващо място заемат злополуките (6,9%), отчитат от Евростат.

Що се отнася до хората на възраст 65 и повече години, основните причини за смърт при жените са сърдечносъдовите заболявания (37,3%), ракът (16,9%), COVID-19 (9,9%) и респираторните заболявания (5,7%).

При мъжете на и над 65 години основните причини са същите, но с различни пропорции. Водещи са сърдечносъдовите заболявания (31,8%), следвани от онкологични болести (23,3%), COVID-19 (12,0%) и респираторни заболявания (7,3%), сочи европейската статистика.

НОВИНИ ОТ ЕС

СЛУЧАИТЕ НА МОРБИЛИ В ЕВРОПА ПРОДЪЛЖАВАТ ДА НАРАСТВАТ

Случаите на морбили в Европа продължават да нарастват, като броят на регистрираните за тази година скоро ще надхвърли общия брой на случаите, докладвани през 2023 г., предупреждават от СЗО и УНИЦЕФ. За това информира Zdrave.net на 29.05.2024 г.

Според последните налични данни 56 634 случая на морбили и 4 смъртни случая са официално докладвани в 45 от 53 страни в Европейския регион на СЗО само за първите три месеца на 2024 г. За сравнение – през цялата 2023 г. в региона е имало 61 070 случая и 13 смъртни случая, докладвани от 41 държави.

Морбили има опустошителен ефект върху здравето на децата, като най-малките са изложени на най-голям риск от тежки усложнения, припомнят от СЗО и УНИЦЕФ.

Високите нива на хоспитализация и дълготрайното отслабване на имунната система на децата ги правят по-уязвими към други инфекциозни заболявания. Повече от половината от тях, които са се заразили с морбили в Европейския регион на СЗО през 2023 г., са били хоспитализирани, което показва тежкото бреме върху засегнатите от болестта, техните семейства и системите на здравеопазване.

Почти половината от докладваните случаи през 2023 г. са настъпили сред деца на възраст под 5 години, което се дължи на натрупването на деца, пропуснали рутинни ваксинации срещу морбили и други ваксинаопредотвратими заболявания по време на COVID пандемията и бавното възстановяване на ваксинационния обхват през 2021 г. и 2022 г., показват анализите на епидемиолозите.

Сред децата под петгодишна възраст, които са се заразили с морбили през 2023 г., повече от три четвърти не са получили нито една доза ваксина срещу морбили. Около 99% от тези деца не са получили две дози ваксина срещу морбили, която осигурява необходимата защита, посочват експертите на двете организации.

Случаите на морбили нарастват в световен мащаб. През 2023 г. е имало над 300 000 случая на морбили в света, като отчетените досега числа през 2024 г. показват, че общият брой за годината ще съвпадне или ще надхвърли общия брой през 2023 г., прогнозираат те.

Вносът на вируса между страните и континентите се случва редовно и огнища на това силно инфекциозно заболяване ще възникне навсякъде, където вирусът намери джобове на неваксинирани или непълно ваксинирани хора, предупреждават още от СЗО и УНИЦЕФ.

Държавите, които в момента нямат случаи или огнища на морбили, трябва да бъдат проактивни в планирането и подготовката за всеки подобен внос, за да предотвратят разпространението на вируса във и извън страната, подчертават от СЗО и УНИЦЕФ.

Държавите, в които има огнища, трябва да продължат усилията си за ваксиниране на всички възприемчиви индивиди, да засилят откриването на случаи и проследяването на контактите и да използват епидемиологични данни, за да идентифицират пропуски във ваксинационния обхват, така че програмите да могат да гарантират, че засегнатите общности са защитени и бъдещи огнища могат да бъдат предотвратени. УНИЦЕФ и СЗО, заедно с други регионални и глобални партньори, ще продължат да подкрепят тези усилия на страните.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

ПРЕЗ 2023 Г. АТАКИТЕ СРЕЩУ МЕДИЦИ И ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ ВЪВ ВОЕННИ ЗОНИ СА СЕ УВЕЛИЧИЛИ РЯЗКО

Атаките срещу медици и здравни заведения във военни зони са се увеличили рязко през 2023 г. и са достигнали до най-високото ниво, откакто се води такава статистика, тоест от 11 години. Това заявяват от Коалицията за защита на здравето при конфликти (Safeguarding Health in Conflict Coalition) – група от 40 неправителствени организации, предаде Ројтерс. Според коалицията почти половината от тези атаки са осъществени от държавите, а не от на отделни групи или организации. За това съобщи Zdrave.net на 23.05.2023 г.

Коалицията за защита на здравето при конфликти, в която членуват и медицински благотворителни организации, съобщава за 2 562 случая на насилие или възпрепятстване на професионалната дейност на медици под различна форма, включително арести, убийства и отвлечения на лекари и стачки в болници в рамките на 30 конфликта, в това число в горещи точки като Украйна, Газа и Судан.

Това е с около една четвърт повече в сравнение с 2022 г., подчертават от коалицията. За разлика от Световната здравна организация, която също документира атаките срещу здравни обекти, коалицията посочва, че в почти половината от случаите отговорността за тях пада върху правителствата.

Лен Рубеницайн, председател на коалицията и професор от университета „Джонс Хопкинс“, призова за „далеч по-категорични действия за прекратяване на насилието срещу здравеопазването“, като поиска от правителствата да спрат трансфера на оръжие към извършителите и да настояват прокурорите да им потърсят отговорност.

Според коалицията 489 инцидента в Газа миналата година са причинени от израелските сили, включително смъртни случаи или наранявания на медици и стачки или нападения над болници. Не е установена отговорност в седем други случая, включително смъртта на шестима израелски военни медици, убити в битки в отделни инциденти между октомври и декември, както и бомбардирането на болница Ал-Ахли на 17 октомври 2023 г., се казва в съобщението. Израел, чиято военна офанзива в Газа започна след атаките на „Хамас“ от 7 октомври, казва, че болниците в палестинския анклав се използват от бойците на „Хамас“ като бази, припомня агенция „Ројтерс“.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

СЗО в свой доклад:

ТАКТИКИТЕ НА ТЮТЮНЕВАТА И НИКОТИНОВАТА ИНДУСТРИЯ ПРИСТРАСТЯВАТ МЛАДЕЖИТЕ ЗА ЦЯЛ ЖИВОТ

Тактиките на тютюневата и никотиновата индустрия пристрастяват младежите за цял живот, а в много държави броят на младите хора, които използват електронни цигари, надвишава броя на възрастните пушачи. Това се посочва в доклад на Световната здравна организация (СЗО) и глобалната организация „СТОП“, която следи дейностите на тютюневата промишленост. За това съобщи БНР на 25.05. 2024 г.

Документът показва как тютюневата и никотинова индустрия специално разработва опаковки, прилага маркетингови кампании и влияе на политическите и регулаторни условия с цел да успява да пристрасти младежите по целия свят. Докладът сочи, че в глобален мащаб 37 милиона деца на възраст между 13 и 15 години използват тютюн. В европейския регион 20% от 15-годишните участници в проучването са съобщили, че са използвали електронни цигари през последните 30 дни.

Тютюневите и никотинови компании продължават да рекламират своите продукти на младежи с привлекателни за подрастващите вкусове, подобни на дъвка, плодове или бонбони. Изследване в Съединените щати разкрива, че над 70% от пушачите на електронни цигари сред младежите биха спрели, ако те са налични само с вкус на тютюн. Продуктите също са с елегантен и цветен дизайн, който напомня играчки, и според Световната здравна организация е явен опит за пристрастяване на младите.

"Историята се повтаря, като тютюневата индустрия се опитва да продаде същия никотин на децата ни в различна опаковка", подчертава генералният директор на СЗО Тедрос Гебрейесус.

Тези измамни тактики показват спешната нужда от сериозни регулаторни мерки, като СЗО препоръчва забрана на електронните цигари с вкус, различен от никотин, по-високи данъци, както и забрана на маркетинга и рекламата на подобни устройства. Докладът беше публикуван седмица преди Световния ден без тютюнев дим, който отбелязваме на 31 май.

НАГРАДАТА ЗА ГЛОБАЛНО ЗДРАВЕ НА СВЕТОВНАТА ЗДРАВНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Наградата за глобално здраве на Световната здравна организация (СЗО) отива при министър-председателя на Република Барбадос и двама учени, допринесли за създаването на иРНК ваксините срещу COVID-19. За това информира Zdrave.net на 28.05. 2024 г. като се позова на съобщение от пресслужбата на световната организация.

Наградата на генералния директор на СЗО за заслуги към напредъка в глобалното здравеопазване е учредена през 2019 г. и тази година с нея е удостоена Миа Мотли, министър-председател на Барбадос, за нейното лидерство в действията в областта на климата и здравето, и работата ѝ като председател на Групата на глобалните лидери за антимикробна резистентност.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

„Образцовото лидерство на министър-председателя Мотли в борбата за по-справедлив и устойчив свят е вдъхновяващо. СЗО счита, че изменението на климата е най-голямата заплаха за здравето, пред която е изправено човечеството. Нейните неуморни усилия за действия в областта на климата помагат за защитата на здравето на всички хора, сега и в бъдеще“, каза генералният директор на СЗО д-р Тедрос Аданом Гебрейесус при връчването на отличието на Миа Мотли по време на Световната здравна асамблея, която се провежда в Женева.

Премиерът Миа Мотли е осмият министър-председател на Република Барбадос. Тя е първата жена, която заема високия пост през 2018 г., с най-голямото до този момент мнозинство в историята на страната си. Тя бе преизбрана за втори път през 2022 г. с внушително мнозинство, като в момента също така е и министър на финансите, икономиката и инвестициите на Барбадос. В допълнение към многобройните си регионални и международни длъжности, Миа Мотли е и председател на Групата на глобалните лидери на Световната здравна организация за антимикробна резистентност. Тя е носител на множество отличия за усилията си към утвърждаването на устойчиви политики в контекста на изменението на климата и други глобални предизвикателства.

Другите двама отличени са професорите Каталин Карико и Дрю Вайсман от Университета на Пенсилвания, които бяха наградени за изключителния им принос в разработването на иРНК ваксини срещу COVID-19.

„Професорите Карико и Вайсман изиграха ключова роля в облекчаването на тежестта на COVID-19 и спасиха животи по време на пандемията. Тяхното лидерство в тази област има потенциала да играе критична роля за подобряване на здравето в световен мащаб“, каза на церемонията д-р Гебрейесус.

Двамата учени бяха удостоени с Нобелова награда за медицина през 2023 г. Тяхното откритие фундаментално промени разбирането за това как иРНК взаимодейства с имунната система на човека, посочи в мотивите са Нобеловият комитет.

Проф. Карико е част от академичната общност на Университета на Сегед, Унгария, и асистент-професор в Медицинския факултет „Перелман“ при Университета на Пенсилвания. Тя е и бивш старши вицепрезидент на биотехнологичната компания BioNTech, Германия, където е работила между 2013 и 2022 г. В продължение на четири десетилетия нейните изследвания се фокусират върху РНК-медирирани механизми с цел разработване на *in vitro* транскрибирана иРНК за протеинова терапия.

Проф. Дрю Вайсман е световно признат учен в областта на ваксините и директор на Penn Institute for RNA Innovation. Той е професор в Катедрата по медицина и директор на Отдела за изследване на ваксини в Департамента по инфекциозни болести в Медицинския факултет „Перелман“ към Университета на Пенсилвания. Проф. Вайсман е лекар и учен с утвърден авторитет и изключителен принос в областта на имунологията. Заедно с проф. Карико двамата откриха нова нуклеозидно-модифицирана иРНК платформа, която заобикаля неблагоприятния имунологичен отговор.

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Курсове, кредитирани от БАПЗГ

Информация за курсове с фиксирана дата и дата по избор, организирани от лечебни заведения и университети, както и организираните курсове от БАПЗГ, Регионалните колегии на БАПЗГ и Националните професионални консултативни съвети към БАПЗГ можете да видите в сайта на БАПЗГ:

- Слайдер;
- Раздел „Продължаващо обучение“;
- Раздел „Дистанционно обучение“;
- Раздел „Актуално от БАПЗГ“.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

БАПЗГ има договори за продължаващо обучение с различни университети и лечебни заведения в страната. За всеки курс се издава удостоверение с определен брой кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

**Повече подробности:
в сайта на БАПЗГ
или на тел. 02 915 69 11.**

КУРСОВЕ ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи предлага 20 курса за дистанционно продължаващо обучение.

Темите можете да видите на сайта на Асоциацията (www.nursing-bg.com) в раздел "Обучение". Там има и указания как става записването за предпочетения от Вас курс.

Завършилите даден курс получават удостоверение с определен брой кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

Регистрацията се осъществява в платформата за дистанционно обучение на БАПЗГ на адрес: <http://learning.nursing-bg.com>

КАК ДА СЕ АБОНИРАТЕ ЗА СПИСАНИЕ "ЗДРАВНИ ГРИЖИ"

*Уважаеми професионалисти
по здравни грижи,*

Абонаментът се осъществява от:

Фирма "ДОБИ ПРЕС" ЕООД
(тел. 02 963 30 82)

и

"БЪЛГАРСКИ ПОЩИ" ЕАД
Каталожният номер на списание
"Здравни грижи" е 1332

**Годишен абонамент:
за книжния вариант - 18.00 лв.
за електронния вариант - 10.00 лв.
15 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ**

Внимание:

*Съхранявайте документа,
удостоверяващ Вашия личен
абонамент и представете негово
копие в съответната Регионална
колегия на БАПЗГ, за да бъдат
регистрирани кредитните точки
в Националния регистър на
БАПЗГ.*

Електронният бюлетин е ежемесечно издание на БАПЗГ. Приемник на в-к "Здравни грижи", приложение на сп. "Здравни грижи"

Редакционен екип:

Проф. д-р Станка Маркова -
главен редактор

Румяна Милева - редактор

За контакти:

гр. София 1680
Ул. "Казбек" № 62
Тел.: +359 29156927
Факс: +359 29549753
GSM: +359 882 447 230

www.nursing-bg.com